45

CHRISTI REDEMTORIS AUSPICIO
Decreto & Autoritate
Magnifici, Nobiliſſimi & Ampliſſimi, JCTORUM Ordinis in Celebri Witteberga.

PRÆSIDIO

VIRI

Magnifici, Nobiliſſimi, Ampliſſimi, ac Juriſconſultiſſimi

DN. JEREMIÆ REUSNERI, JCTI FAMIGERATISSIMI, ANTECESSORIS PRIMARII, FACULTATIS JURIDICÆ ORDINARII Eminentiſſimi, Senioris Venerandi, Curiæ Electoralis Conſiſtorij Eccleſiaſtici & Scabinatus Aſſeſſoris Graviſſimi, Domini Patroni, Promotoris, & Præceptoris ſui, omni pietate, & filiali patientiæ cultu ætatem proſequendi.

DELIBATIONEM

CAPTIVITATIS ET POSTLIMINII,

PRO

LICENTIA

In Utroq; Jure honores & privilegia ritè & ſolenniter conſequendi
Ad diem Septembr.

In Auditorio Majori, horis ſolitis ante & pomeridianis

Publico Eruditorum Examini ſubmittit

FRIDERICUS Von JENA
Serveſtâ-Anhaltinus.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

WITTEBERGÆ
Typis JOHANNIS RÖHNERI, Acad. Typog.
ANNO M DC XLV.

Sereniſsimo atq; Celſiſsimo Principi & Domino, Domino

CHRISTIANO,

PRINCIPI ANHALTINO,
COMITI ASCANIÆ,
DOMINO BERNBURGI AC SERVESTAE,

Clementiſsimo Principi ac Domino ſuo

humilimè

O. & C.

FRIDERICUS Von JENA.

FELICITER.

I.

CONſideranda captivitas, vel Externe, vel Interne eſt

Illo modo quoad definitum ſeu Vocem, hoc quoad definitionem ſeu rem ipſam.

II.

Continet Externa conſideratio Notationem & Significationem.

III.

Demonſtrat Notatio unde dicatur Captivitas.

Quod ut alias per ſe planum, ita omnes conſtituunt à capiendo eam derivari, id vero eſt ad ſe transferre aliquid, ſive aliunde oblatum, ſive non *Matth. Mart. in Lexic. Philolog. Verb. Capio*, & capere eſt cum effectu accipere, ita ut ſtatim accipiens Dominus aut quaſi fiat, vel certe ne res ſibi invito avocari poſſit *Vultej. in Comm. Inſtit. de Uſucap. n. 3. l. non videtur quiſquam l. ex qua perſona 149. de R. Jur. l. ex facto § fin. de V. & P. S. l. 71 de V. S.* quo ſenſu pro uſucapere venit *l. bona fidei § 1. de A. R. D. l. 3 l. 12 l. 44 de damn. infect. l. juſto § filius famil. de Uſucap.* & ſexcentis locis aliis longo tempore capere pro Uſucapere poſitum eſt *Ant. Govean lib. 1 Var. lect. cap 29. n. 1.* Ita ut capere proprie ſumtum ſemper effectum habeat Dominium transferendi, cum uſucapio nondum completa vel perfecta uſucapio recte non dicatur, neque Dominum faciat ſed bonæ fidei poſſeſſorem *Ægid. Hortenſ. ad § namq; I. de act. pag. 401.* cui nec directa rei vindicatio ſed publiciana competit *d. § namq; I. de act.* Ubi quis dicit ſe Uſucepiſſe quod non uſucepit, ut non videat argumentari poſſe, cui competit publiciana is Dominus eſt. Bonæ fidei poſſeſſori competit publiciana. E. Conſtat ſiquidem non in Omnibus comparari B. F. p. vero Domino, quod ſi enim verus & proprie dictus Dominus eſſet non demum neceſſe haberet Dominium per uſucapionem ſibi quærere, nunquam ergo aliter, niſi ſub qualitate bonæ fidei poſſeſſoris Publiciana competit *Bach. de act. diſp. 3 th. 17 verſ. arg. in dubio Dn. Henric. Beſſel. ad pand. diſp. 11 th. ult.* Quoddam Dominium

præſupponere Vis? Color tantùm Dominii eſt, non Dominium, pro quò Vindicando detur directa actio, Publiciana qui utitur præſumtive tantum Dominus eſt *Bacb. d.l.* & ei quaſi Domino reſtituere poſſeſſor tenetur, ſub colore Dominii & quaſi impletæ uſucapionis. *Bacb.in Comm. Inſt. ad d. § 4. I. de Act. pag.934.* Is qui uſucapionem non implevit, dominus nondum eſt: propter tamen bonam fidem, & juſtam cauſam, ex qua rem antea poſſedit, Prætor eum quaſi pro Domino habet, & adverſus detinentem minori Jure rei incubantem potiorem eſſe voluit *Dominus Frantz. in Comment. ad tit. de Public. in Rem. act. n.3.* Hinc Publiciana dicitur dari pro quaſi dominio, quod medium locum obtinet inter poſſeſſionem qua Validius, & proprietatem qua imbecillius eſt. *Joh. Tav ind. ad § 3. I. de act. n.3.* Nihil per eam Domino auferri, aut in ejus incommodum vergere, ſed ejus ſolum, qui ipſe nihil vel minus juris habet, collatus actori *Hillig. D.E. lib. 20. cap. 8. lit. R.* Sic Papinianus exceptio inquit juſti Dominii Publicianæ objicienda eſt in *l. 16. de Publ. in Rem. act.* & Neratius, publiciana actio non ideo comparata eſt ut res Domino auferatur, ſed ut is qui bona fide emit poſſeſſionemq; ejus ex ea cauſa nactus eſt, potius rem habeat in *l. ult. d t.* Deniq; conſtat ait *Bacb. in not. ad Tr. Vol.1. diſp.15. § 13. lit. a pag. 617.* Pro non Dominus hanc actionem introductam, puto nunc manifeſtiſſime conſtare B. f. poſſeſſorem & Dominum opponi, & eo ipſo quòd B. f. p. publiciana tantum in defectum actionis Civilis, à Prætore data ſit, *l. 1. de publ. in rem act. Æg. Hortenſ. d.l.* Dominum non eſſe. Cæterùm ſupra dictis de Vi & efficacia Verbi capere non contrariatur, *l. 164. de V. S.* ubi JC. Paulus cepiſſe inquit quis intelligitur, quamvis aliis acquiſivit, Nam quando dicitur non videri eum id capere, quod neceſſe habet alii reſtituere, verùm eſt ubi accipiendo quid ipſemet qui accipiebat acquirere ſibi debebat, ſecus vero qui ipſo Jure ſibi nihil, ſed ipſo momento ſtatim aliis acquirunt, quemadmodum hoc ipſum in perſona filii familias & ſervi verificatur, quorum in acquiſitione Patris & Domini reſpectus habetur, cum quibus una eademque perſona eſſe reputantur, *l. placet de A. vel O. hered. l. qui hominem § quidam de ſolut. § ei vero I. de Inut. ſtip. t. t. I. per quas perſ. nob. acquir.* latius videatur Alciat. Gœdd. & Johann. Svevius de *V.S. ad d. l. 71.*

IV.

Significatio eſt Homonymiæ, & Synonymiæ.

V.

Homonymia quam Æquivoce & varie captivitatis vocabulum ſumatur, ſuppeditat.

I. Pro captura vel Incarceratione delinquentium, quæ vel pœnæ loco hodie infligitur, vel ne Reus Criminis alicujus aufugiendo, judicio ſe ſubtrahat, cuſtodiæ traditur *Dn. Pet. Theod. Ordinarius quondam Jenæ & Præceptor in Colleg. Crim. diſp. 4 § 10. lit. e.* quo reſpectu quos tenet carcer incluſos, aut convictos velox pœna ſubducat, aut liberandos pœna diuturna non maceret *l. 5. C. de cuſtod. Reor.* noxius ſiquidem ſtatim puniatur, Innocens abſolvatur ut Imperat. Conſtantinus in *l. 1. C. eod.* reſcribit II. Pro Captura animalium, Venatione, Aucupio & Piſcatione *§ 12. I. de R. D. & A. e. tr. D. l. 1. § 1. d. A. R. D. l. 3. § 14. de A. vel A. P.* III. Pro inventione rerum quæ vel nunquam alicujus fuerunt *§ 18. I. de R. D. &c.* vel quæ fuerunt, & hæc inventio objectum duplex habet thesaurum *§ 39. I. eod. l. unic. C. de Theſ. l. 67. de R. V. l. 31. § 1. d. A. R. D.* & res pro derelicto habitas *§ pen. & ult. I. eod.* cujus & immobiles objectum erunt, nimirum recte animo poſſeſſio ſi amittitur *l. 3. § 6. de A. vel A. P. Bach. ad Tr. Vol. 2. diſp. 21. § ult. lit. G.* quid erit, quo minus res iſta occupantis fieri poſſit, aut ſi quis juſta ex cauſa crediderit, rem pro derelicto haberi, & iſtam occupet, ſine dubio illam per uſucapionem acquiret, *Bach. ad § ult. I. de R. D. pag. 312. & t. t. ff. pro Derelict.* IV. Pro ipſa detentione, quo ſpectat quod Tacitus quodam in loco ait, quocunq; oculos Romanus intenderet, captivitatem cædemque, & dira omnia oculis uſurpari. V. Sic Verbum capere in Sacerdotum Electione olim uſurpabatur, & capi dicebatur Veſtalis Virgo, quando ad illud Sacerdotium legebatur, propterea quòd Pontificis manu prehenſa ab eo parente in cujus poteſtate erat, veluti bello capta abducebatur. Pontifex Maximus hæc verba dicebat, cum Virginem capiebat, AMATA TE CAPIO, idque ideo factum quòd ea quæ primum hoc modo capta fuit, eo nomine fuiſſe tradatur à *Gell. lib. 1. Noct. Attic. Johann. Guilb. Stuck. in deſcript. Sacror. & Sacrific. Gentil. pag. 67. Roſin. Antiquit. Rom. lib. 3. c. 19.* Ita Flamines Diales, Augures & Pon-

tiſicet capi licebat, *Liv. lib. 27.* VI. Omiſſis denique aliis propriè ſumtam pro Captivitate & occupatione quæ in bello fit, ea quæ noſtri inſtituti eſt imprimis conſideranda, cujus præcipua ſedes eſt in *l. de R. D. & c. l. 5. § ult. m. de A R D. l. 51. eod. & c. t. t. ff. & C. de Capt. & poſtl.*

VI.

Homonymiam excipit Synonymia, quæ Varias captivitatis ſubminiſtrat appellationes.

Vocatur ea etiam Prædatio bellica *Ber. claſſ. 5. diſſ. 3. th. 52.* Spolium *l. pen. § ſimili etiam C. de donat.* quomodo tamen aliter quoque ſpolium accipiatur, & quid ſpoliarium, *Vid. Gothofr. ad l. 9. § 1. num. ff. de V. S.* Præda omnis res, late nimirum *l. 20. § 1. l. ſeq. in fin. l. 28. de Captiv. & poſtl. rev. l. 36. de Relig. & ſumpt. fun.* Stricte quod hoſtibus devictis & expulſis capitur *Gothofr. ad l. 3. § 1. de V. S. Donell. lib. 4. Comm. c. 21.* Vel Occupatio rerum hoſtilium *Bach. ad § item ea I. de R. D. pag. 258.* Item Victoria *l. penult. § 1. C. de donat.* Manubiæ *per l. 6. § pen. C. eod.* quo tamen Vocabulo propriè pecunia redacta ex Venditis ſpoliis *Gellio lib. 13. Noct. Attic. cap. 23.* indigitatur, quamvis etiam manubias pro flagitio & illicitis deprædationibus uſurpent Impp. Arcad. & Hon. *in l. 6. § 5. C. de Mod. Mult.* quomodo & Suetonius non ſemel uſus hoc vocabulo eſt de pecuniis, quas principes malo titulo & quaſi per prædam extorquent ut in Calig. *cap. 41.* Nerone *cap. 38.* Veſpaſiano *cap. 16.* ubi manubias & rapinas conjungit, meminit manubiarum Imperatoriarum, *Cic. lib. 3. de Orat.* Idem in *Orat. 6. in Verrem* fere in fine, ibi. Dubitamus quid iſte in hoſtium præda molitus ſit, qui manubias ſibi tantas ex L. Metelli manubiis fecerit, ad quem locum *ſub lit. g. Dionyſ. Godef.* notat, manubias eſſe prædia Imperatoris, à proportione ab hoſtibus capta, Idem *Cic. in Orat. pro domo ſua ad Pontif.* Manubiarum Cimbricarum mentionem facit & *lib. 1. Epiſt. ad fam. 9.* Dicitur & Captivitas noſtra occupatio bellica, cum locum non habeat, niſi in bello, nec non niſi contra hoſtes, perverſiſſimo quamvis quorundam gentium contrario more, quo hoſtes non tam hoſtes ſunt, quam eorum, qui defendendi erant contra vim & hoſtium inſultus, Vaccæ, Vituli, Equi, æs & quicquid pro ſui ſuorumque ſuſtentatione innocuum genus ſumma cum induſtria

Google

induſtria nec ſine maximo labore ac anguſtiis conquiſivit, nimirum ſ morerentes hoſpites vexat canis, ignavus adverſum lupos, noſtris, Gefängnüs/Raub/Beute/vocatur.

VII.

Conſtitutionem & diſſolutionem interna complectitur Captivitatis conſideratio.

IIX.

Tantùm non confusè, ſed & enodate conſtitutio venit explicanda.

IX.

Confusè in definitione & diviſione.

X.

Quid captivitas bellica ſit definitio ſeu deſcriptio docet.

Nimirum occupatio rei hoſtilis facta in bello legitimo *arg. l. 20. §. 1. l. 28. de captiv. & poſtl. rev. l. 5. §. 7. de A. R. D. §. 17. I. eod. l. 57. de A. R. D. Meier in C. A. lib. 41. tit. 1. n. 23.* Genus rectè conſtituit occupatio, differentiam hoſtilis res in bello legitimo capta. Unde legitimum requiritur bellum, nec ad hoc cauſæ tantùm juſtitia, ſed & legitime facta indictio, Juſtitia Cauſæ ad præſentem non modo, ſed & ingruentem vim pertinet ad illatam & inferendam R. A. zu Augſp. *de Anno 1530* §. Damit aber dennoch zwiſchen *eim §. ſeq.* R. A. zu Regenſp. *de Anno 1532.* §. vnd damit ſolcher beſchwerlicher R. A. zu Nürnb. *de An. 1542* §. vnd wo zu erhaltung quo vulgatum illud ſpectat. Es ſey die erſte Maulſchälle/ wann ſie geraethe/ ſo gut als zwo andere/ neq; enim celerius opprimitur quiſquam, quàm qui nihil timet & calamitatis initium frequentiſſimum ſecuritas, quæ ſero ſæpius clypeum ſumit poſt vulnera, ut rectè *Diet. de Summ. Imp. pot. concl. 101.* quando utile inquit bellum movebimus, ne ipſi bello petamur. & Magiſtratus cui cura populi commiſſa eſt incumbit, ſuo potius quam alieno timere arbitrio, & ſe adverſus inimicos præparare, quam in diſcrimine coarctari *Bl. in l. 1. n. 42. C. unde vi Mart. de Jction. lib. 1. c. 24 n. 23* Unde Juſtus metus juſta belli cauſa exiſtimatur inter eos etiam qui fœdere vel induciis adhuc juncti hærent, cum & alias ſuſpecta ſemper ſit non hoſtium modo ſed & amicorum

rum

rum fœderatorumq; potentia *Chriſtoph. Forſtn. in Not. ad Tac. pag. 441.* Id demum igitur bellum juſtum eſt, quod legitimis cauſis præſuppoſitis, indictum aliis à Populo Romano ſit, vel Eidem ab aliis, hi proprie hoſtes cæteri latrunculi nuncupabuntur *l. 24. d. captiv. & poſtl. reverſ. l. 118. de V. S.* capti ab his non ſervi ſed liberi permanent, neq; bonis neq; perſonis factis capientium *d. l. 24. l. poſtliminium 19. §. à piratis d. Captiv. & poſtl. rev.* Cicero *in II. Philipp.* ille hoſtis eſt qui habet Rempub. Curiam, Ærarium, conſenſum & Concordiam civium, & rationem aliquam ſi res ita tulerit pacis & fœderis, Nemo bella recté niſi liber populus & Superior gerit *Liv. lib. 10. Didac. Covarruv. in c. peccatum § 9. n. 1. de R. J. in 6to. Paurm. de Juriſd. lib. 1. c. 3. n. 21. Matth. Steph. de Juriſd. lib. 2. c. 1. membr. 2. n. 50. Arniſ. de Jur. Maj. lib. 2. c. 5. n. 10.* citra majeſtatis Crimen *l. 3. § eadem ad L. Jul. Maj. Gig. de Crim. Maj. q. 31. n. 5. Gail. 1. de P. P. c. 4. n. 4. Boc. de Crim. Maj. c. 2. n. 48. cap. quid culpatur 4. cauſ. 23. q. 1.* regulariter ſcilicet, quando principibus Germaniæ in propriam & aliorum quoq; ſalutem militum conſcriptio denegata penitùs non legitur, obſervata tamen in Receſsibus Imperij præſcripta forma de *Anno 1555, 1570, 1576, 1582, 1594.* præprimis ſi ob ſubitum periculum Imperatoris copia haberi nequeat *Gail. d. l. n. 2.* uti Receſſus de anno 1530. & 1548, accipiuntur *à Warmundo ab Ehrenb. in Meditam. pro Fœd. lib. 1. c. 2. n. 56. pag. m.* 165. Ex quibus & aliis firmiter colligitur. Poſſe Principes noſtros inſcio etiam Imperatore bella ſuſcipere, id tamen omne aliter non, niſi Juris Via uti nequeant *Conſt. Carol. V. anno 1548. tit. 4.* die Peen der Friedbrecher &c. qua ſpreta & neglecta, avocatoria mandata contra illos emittuntur ſine clauſula, quibus & Ducibus & gregario militi ſub pœna Banni & privilegiorum omnium amiſsionis, armis interdicitur, in quas quoq; pœnas incidunt, ſi non morem geſſerint, *Gail. d. l. Mart. Mag. in tract. de Advocat. Armat. c. 11. num. 246. 248. & 253. Gœd. Conſil. 104.* Decreta ejusmodi mandata in Cauſa Ducis Juliacenſis contra Ducem Johannem Caſimirum Palatinum, & in Cauſa Marchionis Badenſis contra eundem Ducem Caſimirum 18. Maji 1588. *Franc. David Bembra Conſil. Bavar. in nuper Edito tractatu de Arte Belli & Pac. diſc. 9. n. 8.* Noſtra mememoria idem factum ſcimus à Ferdinando II. Imperatore die 31. Julij Anno 1635. Viennæ ad omnes Electores Principes & Status Imperij, immo ad

omnes

omnes etiam Mediatori, ut ſigna Suecica deſererent quem in finem annexa erat abſolutio à militari & quocunque alio Sacramento vel fide data, ibi. Wie Wir dann auch zu allem Vberfluß alle ſolche Bündnüs Pflicht vnd Eyde/ als an ihnen ſelbſten nichtig Von Römiſcher Keyſerlicher Macht/ Wiſſentlich in Krafft des Mandats auffheben/ Caſſiren/ Krafftlos vnd Unbündig erkennen vnd erklären/ Item, gleichsfalls aller Lehndienſte vnd anderer Pflicht/ Erbhuldigung/ Gelübd vnd Eyde/ damit Ihr Ihnen alſo zugethan ſeyn möchtet/ gäntzlich entbinden/ entledigen/ Freyen vnd erlaſſen. Iis hactenus quæ dicta ſunt, ſubjungendum de indictione aliquid, quæ publice per legatos Feciales à fide & faciendo dictos *Freder. de Marſelaer in Suo Elegant. Legat. lib. 1. diſſ. 2.* fieri debet, facienda inde diffidatio ſeu clarigatio die Abſagung/ qua omiſſa proditorem eſſe qui bella gerat. *Bald. in auth. item nullus n. 2. C. de Epiſc. & Cler. Guid. Papa dec. 191. n. 5.* Adde *Alber. Gentil. de Jur. Bell. lib. 2 cap. 1.* Univerſale tamen id non eſt de quo *Grot. de J. B. & P. lib. 3. cap. 3. §. 5. 6. & 7. Alb. Gent. d. l. cap. 2.* Facta tamen ubi in uſu denunciatione vel diffidatione, non modo Princeps, vel Reſpub. ſed & omnes ſubditi ſed & ſocii auxilium ferentes diffidati ſunt. *Claud. à Seyſſel. in l. ex hoc Jure de J. & J. Boc. de Bell. lib. 1. cap. 7. n. ult. Sic Bl. in l. 2. C. de Servit. & Aq. n. 70.* diffidato principe diffidatos ejus adhærentes recte exiſtimat, in tantum ut non minus Civis & ruſticus, quam gregarius miles hoſtis ſit legitimus, & belli Jus contra eos juſte exerceatur. Ea quæ in *c. 17. A. B.* habentur de diffidatione, abrogata ſunt *Gerlach Buxt. ad A. B. cap. 17. concl. un. lit. I. Marq. Freh. in Not. ad Pet. de Andl. lib. 2. cap. 16. Pet. Heig. p. 2. q. 32. Dominic. Arum diſſ. ad A. B. 6. §. 14. Marc. Rumelin part. 2 diſſ. ad A. B. 6. §. 4.* Cæterum, ritum indicendi apud Romanos uſitatum refert *Hippol. à Collib. in Princip. cap. 11.* Bellum decretum hodie Heroldi indicunt. *Warem. ab Ehrenb. d. l. cap. 3. n. 18.* & Præcones publici *Sleid. lib. 17. Boc. de Jur. Bell. lib. 1. cap. 7.* In noſtro Imperio, cum conſenſu Electorum Imperator indici curat decretum bellum, nequit enim hoc ſolus facere, uti nec fœdera ferire inconſultis aut diſſentientibus Proceribus R. A. zu Wormbs *de Anno 1594. tit.* Die Königliche Mayeſtät ſoll/ habetur idem in Capitulatione Carol. V. *art. 7. Ferd. II. art. 8.* idem in capitulatione *Ferdinandæa III. §. 2.* Unde olim in gerendo bello conſtitutus fuit Imperii Capitaneus, Ein

Reichs Hauptman R. A zu Augſpurg *de Anno 1500. &c.* Des Reichs Hauptman betreffend/ qui ut & reliqui officiales ac milites non Imperatori modo ſed & Imperio, fuere adſtricti Juramento *d. R. A. &c.* Von Soldner Eydt *&c.* des Hauptmans Eydt.

X I.

Species captivitatis ex diviſione pateſcent.

X I I.

Eaque vel à Cauſa efficiente deſumitur, vel à Materia vel à Subjecto,, vel ab Adjunctis.

X I I I.

A Cauſa Efficiente Deſumta.

Alia publica privata alia, Publicam dico, quæ à Principe, Duce, vel Republ. cujus auſpicio bellum geritur exercetur, teſtantur Romanorum hiſtoriæ, Ducibus ad bellum ituris, quæſtorem adjungi ſolitum, qui prædam & ſpolia ex hoſtibus colligeret, venderet & pecuniam poſtea in ærarium referret de quo *Gell. lib. 7. Noct. Attic. 4. & lib. 13. cap. 23. Apud Dion. Halic. lib. 7.* ſcitis prædam ex hoſtibus captam noſtraque Virtute paratam ad Rempub. legis juſſu pertinere, & non modo nullum privatum, ſed ne ipſum quidem Imperatorem in iſtam jus habere, ſed quæſtoris eſſe hanc acceptam Vendere & pecuniam hinc redactam in ærarium ferre, *Gell. d. l. 7. cap. 4.* Ab ea tamen Romanorum lege quæ forte ab initio viguit, paulatim receſſum, & Imperatori permiſſum, dividere non modo jam redactam ex hoſtibus prædam, ſed & cuncta militibus diripienda exponere, & prædę ſi res ita poſtularet concedere, *Liv. lib. 5. dec. 1.* Atq; ad illud ſpectabit *l. pen. ad L. Jul. pecul,* ubi habetur cum peculatus teneri, qui prædam ab hoſtibus captam (ſcilicet tanquam publicam) ſubripiat, nec non locus apud *Xenophontem lib. 7. παιδείας,* ubi Cyrus major lex inquit perpetua *νόμος ἀΐδιος* in omnibus hominibus, ut ſi hoſtium Urbs capta ſit, capientium ſint & corpora eorum, qui ſunt in Urbe & pecuniæ, & apud *Plat. I. de LL.* Omnia devictorum bona ſunt Vincentium. Privatam appello, quæ à ſingulis militibus exercetur, & per quam ſinguli ſibi acquirunt, de quo privato acquirendi modo accipiunt, *§ item ea I. de R. D. & A. rerum D.* videtur

ſiqui-

ſiquidem Imperator ibi tantum tractare de modis quibus ſinguli & privati, non quibus Princeps vel Reſpub. res acquirunt, *Bach. ad d. § item ea pag. 218*.

XIV.

A Materia.

Ea vel Hominum eſt, vel Rerum. Namque & liberi homines ab hoſtibus capti fiunt capientium ſervi, *d. § item ea. l. 7. in pr. de capt. & poſtl. rev. § 4. I. de Jur. Perſ. Deut. 21. verſ. 10. & ſeqq. Levit. 25. Joſ. cap. 11. v. 5. cap. 9. v. 23. 27.* Rerum captivitas alia religioſarum, Sacrarum & Sanctarum, nam hominum conſtitutione res Sacræ fiunt vel Religioſæ § *Sacra res. & religioſum I. de R. D. & A. earum D.* Unde quæ his Sacra vel religioſa, non ſtatim aliis quoque Sacra & religioſa ſunt quæ etiam non minus quam reliquæ res hoſtium occupatione profanæ fiunt, *l. 9. de Leg. 1. l. 36. de Relig. & ſumt. fun. Tr. Vol. 2. diſp. 20. θ. 1. lit. b. ibique Bach.* poterunt tamen ab hac calamitate liberari *l. 20. § 1. l. 28. l. 16. de capt. & poſtl. reverſ.* Alia Profanarum & Secularium, Omnium alia Mobilium alia Immobilium, alia ſe moventium, Alia Corporalium quæ tangi poſſunt, Alia incorporalium quæ ſui natura tangi non poſſunt, & Juris ſaltem intellectu ſubſiſtunt *l. 1. § 1. de Div. Rer. pr. I. de Reb. Corp. & Incorp.*

XV.

A Subjecto.

Cujus reſpectu aliam à maſculis aliam à fœminis fieri dico, atque ideo & Maſculinam & Fœmininam facio, De Maſculis res plana eſt, de fœminis videtur idem per *l. 18. de Excuſ. Tut.* qui textus noſtram ſententiam expreſſe confirmat ibi. Melius igitur probabitur eos ſolus qui in acie amittuntur prodeſſe debere, cujuscunq; Sexus vel Ætatis ſint, hi enim pro Repub. ceciderunt. A *Bachovio tamen in Comm. ad Inſt. § 1. de Excuſ. Tut p. 221* rejicitur, qui falſum ait impuberes aut fœminas in acie ſtare & pugnare, adeoque verba iſta aut ſpuria dicit, aut trajectione facta ad quæſtionem non ad deciſionem referenda, atque ita legendum, in obſidione forte cujuscunque ſexus vel ætatis ſint: Melius igitur probabitur. Ego putarim, quod JC. Ulpianus in *d. l. 18* de Ætate habet, de terminis habilibus intelligendum, & de ea ætate, quam vel lex vel mos, vel conſuetudo

cujusq; Gentis in milite requirit. Vel ſive Veterani ſive Novitii. non vero de Impubere, quem arma ita tractare non poſſe ut in acie ſtet & pugnet, nemo eſt qui dubitat, quamvis ipſe Bachovius impuberem aliquando militem eſſe poſſe, Videatur admittere *d. Comm. Inſt. ad § præterea teſtamentum facere Quib. non eſt. permiſ. fac. Teſt. p. 438. Arist. 7. Polit.* vult ut Juvenes in Optima Repub. decimo ſeptimo anno ætatis primum bellicis exercitiis aſſueſcere apud Pædotribam incipiant. Romani olim milites ex corporis habitudine dignoſcebantur. *Veget.* Rectius hoc videtur arbitrio Ducis Committere *Fr. Patrit. de Inſtit. Repub. lib. 9. tit. 4.* In Altera circa fœminas parte, valde dubito facere me cum Bachovio poſſe: quamvis enim meris lubentiis concedam & utraque manu largiar, fœminas raro milites eſſe, an tamen incapaces plane ad id ſint, negandum hoc. Virtus nulli præcluſa eſt, admittit omnes, eligit nec cenſum nec ſexum, extant paſſim fortiſſimarum fœminarum exempla, in Acie ſteterunt, pugnarunt, nec minori gloria quam maſculi pro patria ceciderunt, ut Viro pulchrum & honeſtum, & pro libertate & pro ſe ipſo mori, ita mulieri etiam, non eſt enim hoc proprium maſculorum naturæ, ſed bonorum. *Cl. Alex. lib. 4. Strom. pag. 365. A.* Habes Amazones bellicoſiſſimas fœminas, Johannam Illam Lotharingicam Virginem vulgo Puellam D'Orleans dictam, quam ſe vidiſſe ait *Guid. Pap. q. 84 n. 2.* Sic Dion. *lib. 71* teſtatur, mulierum corpora armata reperta eſſe inter Germanos Cæſos cum bellum ſub Antonino Philoſopho Imperatore moviſſent in Italiam. Ita Aurelianus Imperator in triumphum duxit mulieres, quas Virili habitu pugnantes cœperat. *Vopiſc.* Aliud idem *Dio lib. 75.* refert. Et Ennius ait: Vos Animum geritis muliebrem: illa Virago Viri.

XVI.

Ab Adjunctis.

Diſpeſcitur in Juſtam & in Injuſtam. Juſta Captivitas bellica eſt quæ in bello juſto fit, adeoque cauſa Juſta Juſtum quoque habebit effectum, ut in hoc verificetur Canon Philoſophicus, qualis Cauſa tale Cauſatum, quod ſi enim Juſta cauſa, ſuum quoque habebit Juris effectum qui eſt Dominii translatio, & reliquorum Jurium acquiſitio, neq; obeſt quod juſtiſſimum quoq; bellum dici poſſit neceſſario

ſum, quando id ratione Accidentium veriſſimum, ratione Eſſentiæ & quatenus per ſe conſideratus falſiſſimum. Enimvero abuſus rei per ſe bonæ, cum ſit accidens, non vitiat ejus ſubſtantiam *Joh. ab Haeckeln. lib. 2. Phil. pract. c. 4. in not. 1 pag. 60.* Injuſta captivitas eſt, quæ juſto principio caret, nimirùm quando absq; cauſa ſuſceptum bellum, omnis itaq; captivitas injuſta erit, quæ non juſtum & legitimum bellum principium habet. Quæ ipſa cauſa eſt quod captivitatis jura in bellis Civilibus non obtineant, vel ut in *l. 21. §. 1. de capt. & poſtl. rev.* vocantur in Civilibus diſſenſionibus, neq; etiam vice hoſtium ſunt, qui in alterutrius partes diſcedunt, quando in exitium Reipub. principaliter non contenditur, quamvis ſæpè per eas Reſpub. læditur *d. l. 21. §. 1.* & Civile bellum eſt quod inter ſe populus Romanus movet *l. unic. in pr. C. de Caduc. toll.* vel populus ejidem Imperio ſubjectus, ut ſi in noſtro Imperio, Princeps contra Principem, Civitas Imperialis contra Civitatem Imperialem inſurgeret eandemq; bello peteret nulla captivitas, nulla ſervitus locum habeter *l. 21. §. 1. de captiv. & poſtl. rev. Hillig. D. E. lib. 2 c. 9 lit. M. & lib. 4. c. 21. lit. c. Lopez Summ. adv. c. 18. n. 4.* quemadmodum nec à latronibus captus ſervus fit *l. 24. d. t.* Sic Triumphum, qui de bello tantum juſto concedi ſolitus, non concedebant Romani de latrunculis, ut exprobratum Pompejo Autor ſit *Plut. in Ejus Vita*, quod in Triumphum de Piratis incundere ſe machinatus eſſet, quamvis ob belli periculum, & in eo conficiendo dexteritatem contra Triumphi leges ipſi poſtea fuerit conceſſum.

XVII.

Adfuit Conſideratio Captivitatis confuſa, Enodata conſiſtit in Explicatione definitionis per cauſas & Effectum.

XIIX.

Cauſarum aliæ internæ ſunt, Externæ aliæ.

XIX.

Externas voco Efficientem & Finem.

XX.

Illa vel Remota vel Propinqua.

XXI.

Remotam conſtituit Jus, quo captivitas noſtra intro-ducta & approbata.

Bachovius *ad §. 2. I. d. I. N. G. & C.* ait Interpretationem Juris Naturalis Gentium & Civilis, non tyrones Juris tantum ſed & exercitatiores in errorem ſæpè inducere, neidem mihi in materia Juris principia concernente contingat, ſed eo felicius detur progredi, neceſſario Jurium iſtorum viſa fuit indaganda natura & differentia, breviſsimè tamen & abſq; cujusq; obligatione & ſubdiviſione, quæ aliud rectiſsimè vocatur merum ſeu abſolutum, aliud approbatum, aliud reprobatum, aliud liberè relictum *Dn. Riemer. ill. Q. Q. sec. 1. q. 8. Dn. Frantzk. in Comm. Paul. tit. de I. & I. n. 59. & 60.* Cæterum dividitur Jus *in §. 1. I. de J. N. G. & C. l. 9. pr. l. 6. de J. & J. Dn. Riem. d. l. in pr. Althuſ. 1. Dicæolog. c. 13. n. 7. & 8.* in Commune & proprium, Commune vel Divinum vel Humanum *Dn. Riem. d. l.* Humanum & Naturæ & Gentium *Joh. ab Hoeckelsh. Phil. pr. lib. 1. c. 1. n. 130. q. 8. p. 141.* & ex eo *Riem. d. q. 8.* tum primævum & ſecundarium non tamen merum & abſolutum & citra ullam σχέσιν conſideratum, ſed reſpectivè & quatenus unumquodque, Jus noſtrum Civile Romanum approbavit, & approbatione Romanum factum eſt, complectitur *arg. l. 1. 2. & 3. §. 10. & 20. C. de V. J. E.* Juris Naturæ ſubjectum eſt ſolus homo, quatenus ſimpliciter eſt homo, mente Practica & viribus ab hac dependentibus, membrisq; organicis ei inſervientibus naturæ præditus, non vero quatenus eſt membrum ſocietatis Politicæ *Hoeckelsh. 2. Phil. Pr. c. 1. not. 2.* cùm, qua Civis Jus Naturæ tanquam in eo reprobatum obſervare non debeat, & ſi à Cive obſervetur Jus Naturæ, ſit id non qua abſolutum, ſed qua approbatum eſt. atque ita quemadmodum hominem Jus Naturæ abſolutè reſpicit, ita Jus Gentium reſpectivè, quatenus in Gentem vel Societatem collectus & congregatus vivit, quæ ſocietas duplex, Domeſtica prior Civili *Arist. lib. 8. Ethic. c. 12. & lib. 2. Polit. c. 1. in pr.* Et Civilis quæ poſterior Domeſticâ, duplex nobis gignit Gentium Jus, Primævum quod Domeſticum vocatur *Dn. Valentino Riemero* & qui hunc ſequuntur *Excellentiſsimis JCtis Dn. Georgio Frantzkio & Domino Godefredo*

Fibigio

Google

Fibigii in Academia Jenenſi Profeſſori, Præceptori honoratiſſimo, vel Secundarium, quod Jus Civile, & eſt hoc non quod primariò & immediatè ex Jure Naturæ ſed ſecundariò mediante nimirum Jure domeſtico ſeu primævo deſcendit *Dn. Riem. Ill. qq. dec. 1. q. 3. Hoeckelsb. lib. 3. part. 2. c. 1. not. 1. pag. 559.* & vocari poteſt *arg. §. 2. I. de J. N. G. & C.* ſpeciale, cum multa ſub ſe habeat individualia Jura *Dn. Frantzk. Exerc. 1. q. 5.* Jus vero domeſticum immediatè ex Jure Naturæ fluxit, & ipſius ſubjectum eſt prima ſocietas gentem aliquam repræſentans, cujus nomen & in una familia dari Gens Claudia docet *Ant. Aug. & Fulv. Urſ. de Rom. Gent. & fam. Dn. Riem. dec. 1. q. 3.* ita etiam Ariſt. 1. M.M. c. 34. Jus dividit in οἰκονομικὸν & πολιτικὸν, de cujusque Juris obligatione videatur *Dn. Riem. dec. 9. q. 2.* Neq; verò potest Jus illud primævum referri ad Jus Naturæ per *§. 11. I. de R. D. l. 1. in pr. de A. R. D.* Cum Jure Naturæ nulla inæqualitas, nulla coactio, ſed homo homine ſaltem ſuperior eſſe poſſit in conferendis beneficiis *Hoeckelsb. lib. 3. Phil. pr. c. 2. in not. 22. pag. 415.* & aliis quibusdam, extra coactionem tamen, quod omninò in Patreſam. ſecus, cui aliquam coercitionem competiiſſe & competere qui negat, næ ille falſum ait, Vid. *Excellentiſſ. Dn. Wendelinum, Patronum meum Inſtit. Polit. lib. 1. c. 1. Th. 18. in Expl. n. 3. & Joh. ab Hoeckelsb. lib. 3. Phil. Pr. part. 2. per aliquot capp.* Paterfamilias gerit typum parvæ cujusdam Reipub. 1. *Oecon. 1.* in qua Dominicè ſervis, Regiè filiis, Ariſtocraticè Uxori imperet 1. *Pol. 2. & ult. 2. Pol. 2. & 3. 8. Eth. 10. & 11.* Noſtra nunc captivitas cui Juri adſcribenda erit? omninò cui bellum tanquam cauſa cum ſua cauſa, at iſtud in *§. 2. I. de J. N. G. & C.* ſimpliciter Juri gentium tribuitur, eidem ergo & captivitas, ſed cuinam Juri Gentium? an Primævo? an Secundario? an verò Juri Naturali? cum ſæpius hæc invicem inter ſe conferantur ut *§. ſingulorum 11. & §. 41. I. de R. D. l. 1. de A. R. D. l. 31. depoſ.* & paſsim. Verius videtur in *d. §. 2. I. de J. N. G. & C. & l. 5. de J. & J.* intelligi per Jus Gentiũ jus comũne, adeò ut & ſub Jure Gentium Jus Naturæ intelligatur, quod modo Jus Gentium modo Naturæ inſcribitur per textus allegatos *Excell. Præceptor Dn. D. Fibig. in Colleg. Frantzk. Exerc. 6. q. 1. lit. a.* Et accipi in *d. §. 2.* Jus Gentium pro Jure Communi, inde verificatur, quia quod Gentium Juſtinianus appellaverat *in §. 1.* id vocat Commune omnium hominum Jus, quare in *pr. §. 2.* Jus Proprium tractat, in verb. Jus autem

Gentium

Gentium commune Jus indigitat. Neq; vero huic obſtabit quicquam, quando Gentes illud Jus Gentium conſtituiſſe dicuntur, vel quæ Juris Naturalis ſint attribuantur Juri Gentium. Rectiſsimè ſiquidem id exaudiitur, quoad Jus Naturæ abſolutum & citra quam aliquam conſideratum, per Jus Gentium demum approbatum & δυνάμει ἀναγκαστικῇ armatum *Dn. Rum. dit. 1. q. 3. & 4. Dn. Frantzk. Exerc. 1. q. 4. n. 5.* Sic bella ſi unquam defenſionis ſpecie conſiderentur proculdubio Juris Naturæ erunt, & inde quoq; captivitas antiquiſsimi Dominij acquirendi de Jure Naturæ modi, nimirum occupationis *Dn. Frantzk Exerc. 1. q. 6. n. 6.* ſpecies, illud itaq; Jus Naturæ, Jus Gentium approbavit & ſervitutes quæ Naturæ contrariæ erant §. 2. *I. de J N G. & C.* introduxit, quod Gentium, poſtea approbatione Romana, Romanum factum, & cujusq; Reipub. à qua approbatum, proprium, cum Jus aliquod merum vim ſuam exercere nunquam poſsit, niſi vi coactiva à ſumma poteſtate munitum fuerit, quodvis enim præceptum Juſtitiæ, tùm Communis, tùm Ethicæ ac Politicæ pro lege politica habendum eſt, cui ſuas appendices minas potiſsimum pœnarum Dominus Politicus pro ſua prudentia addidit *Job. ab Hoeckelib. lib. 3. Phil. Pr. c. 2. in not. 10 pag. 409.* & tunc lex Politica dicitur ex Jure Communi orta & deſumta *id. d. l. not 11.* Romani itaq; hoc Jus totum non conſtituerunt ſed ex Jure Gentium, quo ne uterentur hoſtes, ſicut ipſi Romani in hoſtes, impedire non potuerunt *Rach. ad §. ſi ab hoſtibus 1. quib. mod. Jus Par. Pot. toll. pag. 143. & arg. Rubr. in ff Quod. quisq; Jur. in al. ſtat. ut ipſe eod. Jur. utat.* Idem circa captivitatem approbavit Jus Divinum *Luc. 3. v. 14. ad Heb. c. 11. v 30. & ſeqq 2. Sam. c. 12 v. 26. & ſeqq. Jud. c. 2 v. 14. & c. 3 Bodin. de Repub. lib. 6. c. 5. p. 884. Deut. 20. v. 14.* Jus Canonicum *c. qui culpatur 4. c. militare 5. c. apud veros Dei cultores 6. & c. ſumma 7. cauſ. 23. q. 1. c. Dominus noſter 2. cauſ. 23. q. 2 c. noli exiſtimare 3. cauſ. 23. q. 1 Joach. Steph. Inſt. Jur. Can. lib. 2. cap. 16. n. 3.* Nec non Jus Saxonicum *Gl ad* Weichb. *art. 2.* Was ich meinem Rechten Feinde nehme/ oder in einem rechten Krieg gewinne/ das iſt mein *Schneidw. ad §. 17. I. de R. D. n. 2. Dn. Carpz. part. 4. conſt. 35. def. 8.* Sacri Romani Imperij Jus Reuterb *de Anno 1570. art. 84. & 96.* ibi da auch Städte/ Schlöſſer/ Flecken/ Land vnd Leute erobert wurden / ſollen dieſelbige ſampt dem darzu gehörigen Geſchütz/ Munition vnd dem Vorrath vnd Proviant/

ins

zu allerwege Wie und dem H. Reiche zuſtehen ſolgen und bleiben / etc. Aber alle andere Haab/ſo nach Kriegesgebrauch Preis iſt / ſol jhnen bleiben / Fußknechts-Beſtall *art. 62.* Was ein jeder in Schlachten / Stürmen oder ſonſten dem Feinde abgewinnet / ſol einem jeden nach Kriegs-Recht und Ordnung bleiben.

XXII.

Propinquam cauſam conſtituunt Perſonæ, quarum nomine captivitas exercetur.

Per Perſonas hic non modo Summus Princeps intelligitur, qui in Republ. ſolus abſolute Imperat & Monarcha dicitur, ſed & Tyrannus, ſed & Dominus, ſed & qualibet alia Respub. ſuperiorem non recognoſcens, nō minus enim Ariſtocratia & Politia perfectam & Plenam habent Majeſtatem quam Monarchia, ut non immeritò videatur notatus ideo *Tholoſ. lib. 9. de Repub. cap. 1.* Soli Regi tribuens Majeſtatem, quælibet enim Respub. idem poteſt quod altera, neque magis quid neque minus. Quando Eſſentiam Reipub. non familiarum, populorum ac gentium multitudo, ſed forma & ratio Imperandi atq; obediendi conſtituit. *Joh. ab Hoeckelsh. lib. 3. part. 1. Phil. pr. 2 not. 4. pag. 610.* Atq; ideo quoq; poterit bellum decernere & decretum indicere, jura belli libere & juſte exercere, Ubicunque enim eſt Respub. ibi etiam eſt Majeſtas, ſive bona ſit ſive prolapſa, ſive ſimplex ſive mixta, in Regno penes unum, in Ariſtocratia penes Optimates, in Politia penes populum, ubicunque vero Majeſtas ibi Summa poteſtas, ex quo ſponte fluit Majeſtatem eſſe Legibus ſolutam, & inde politice defendi Principem quoque omnibus omnino legibus nullis plane exceptis, nequit enim in Una Eademq; Repub. Summa poteſtas abſq; manifeſta contradictione æqualem agnoſcere, quare nec leges tanquam ſcita Superioris potentiæ, exprimit id Emphatice admodum atq; perſpicue *JC. in l. 31. de LL.* Dum Princeps inquit Legibus ſolutus eſt, præprimis tamen notandum, non late hic & largo modo legem accipi, ſed prout in Politica diſciplina conſideratur, & ſemper annexam habent *δύναμιν ἀναγκαστικήν. Donell. 1. Comm. 5. Vid. Joh. ab Hoeckelsh. d. l. 3. part. 1 c. 2.* paſſim, quo ſenſu rectiſſime leges Virtutes armatæ Senecæ vocantur. Et qua quæſo ratione ligatus

princeps dici poterit, enim, leges aut latæ fuerint à Superiore, aut à Subditis, aut ab Ipſa Majeſtate, Non erit primum, cum ſuperiorem non recognoſcat. Non ſecundum cum expreſſam & inevitabilem implicet contradictionem, cum leges dare, qui accipere debeat. Multo minus tertium cum in ſe nemo Imperium habeat *l. ille à quo. § Tempeſt. ad SC. Trebell. l. quod aut § Uxori de Donat. int. V. & U. Arniſ. lib. 1. Doctr. Polit. c. 11.* Nec Contrarii quicquam affertur, quando Majeſtatem teneri ajunt & Naturæ & Divino Jure abſoluto, quod nunquam negatum, teneri enim abſoluto Jure Divino ex Vinculo Conſcientiæ in Theologia, Jure Naturæ abſoluto ex Vinculo honeſtatis in Ethica ſemper creditum, qua ſalvandum nimirum, & qua hominem, cum itaq; Summus quoq; Dominus Politicus ſit homo, DEO pietatem & homini humanitatem debet niſi divinitus puniri velit. *Joh. ab Hoeckel. lib. d. l. pag. 413.* Imperat quidem hominibus, ſed tamen homo *Freder. de Marſel in Legat. lib. 1. diſſ. 1 pag. 2.* Veriſſimum econtra & illud eſt, veriſq; Principiis Politicis conveniens, Principem Legibus omnibus in Politia, ſive propriis, ſive Communib. approbatis, ex Jure Naturæ Gentium & Divino ſolutum omnino eſſe, cum omne illud quod per Politicam poteſtatem accedit abſolutis iſtis Juribus ex approbatione, totum Politicum ſit & maneat quoque, neq; obligare illum poſſit, cui Politicum illud ſubjacet ſolidiſſimè Optimus JCtus *Dn. Valent. Riem. d. dec. 1. q. 7.* addi quoque poterit *Gudelinſ. part. 1. periculi. Acad. 4. q. 26.* De Cætero, quatenus Inferiores & in ſpecie Germaniæ Principes, absq; Imperatoris præſcitu bella movere poſſint, Videatur *theſ. 10.*

XXIII.

Finis eſt vel Ultimus vel Intermedius.

Ille eſt Salus & ſecuritas Reipub. & Patriæ, dubium ſiquidem nullum plane habet, quin utilitatis publicæ favore à communibus legibus recedatur *l. 51. § 1. verſ. multa ad L. Aquil. l. barbarius ubi Jaſon n. 24. de Off. Præt.* Ita quoq; ſi ſervitus hoſtibus remitteretur, & barbaris inprimis, quibus ex rapto vivere volupe, & multos occidiſſe ſumma ſæpe laus eſt, quem non in arma protraheret injuſta illa miſericordia ut eam Ambroſius vocat, quæ incentivum præbet delinquenti *c. eſt injuſta 23. q. 4. c. ut clericorum de vit. & honeſt. Cleric.* qui enim ut idem ait indulget indigno, plurimos facit ad prolapſionem

con-

Google

contagium provocari *d.c. eſt injuſta Nov. 17 c.5.* Hic alius eſt ex parte eorum, qui victi ſunt, alius ex parte Vincentium, horum ex parte dilatatio finis, auctio fiſci, & præda, per quæ hoſtium vires ſtranguntur *Gaill. ad l.3. §1. de V. S. num.6. & 7.* Illorum qui victi ſunt interest ut per ſervitutem extrahantur morte, *§3. I. de J. P.* quam vi Jure occidi potuiſſent, *l.3. § ult. ad L. Corn. de Sic. l.1. §3. de dol. mal. c. cum homo 23. q.5.*

XXIV.

Cauſas internas voco Materiam & Formam.

XXV.

Materiam Logici duplicem faciunt, in qua ſeu Subjectum & circa quam ſeu Objectum:

XXVI.

In qua ſeu Subjectum ſunt perſonæ, quibus acquiſitio rerum hoſtilium per captivitatem, interdicta non eſt.

Omnes igitur milites qui eſſe poſſunt capient quoq; Expreſſa Lege prohibentur Latrones *l.24. de captiv. & poſtl. rev. l.19. §1. eod. Hilbr. D. F. lib.6 c.5. lit. a.* Is qui ad hoſtem confugit & rediit, *l.3. §10. de Re milit.* Adulteri vel alicujus Judicii publici damnatus *l.4. §7. eod.* Ob ſtatum Servus *l.11. eod.* qui quoque ex Martiani Reſponſo capite punitur ſi attentaverit *d.l.11.* Qui ſtatus Controverſiam patiuntur licet revera liberi ſint, non debent per id tempus nomen militiæ dare maxime ſi ordinario, ſive ex libertate in ſervitutem ſive contra petantur, *l.8. eod.* Nec hi qui ingenui bona fide ſerviunt *d.l.8.* Sed nec qui ab hoſtibus redemti ſunt, priusquam ſe luant *d.l.8.* Coloni vel Saltuenſes *l.2. C. qui milit. poſſ. vel non poſſ.* Curialis vel Cohortalis conditionis qui ſunt, *l.3. eod.* Cæterum ſervus aſpirat ad militiam vel ſciente vel ignorante Domino, ſi ignorante, licet Domino adire competentem Judicem, & ſuam ignorantiam oſtendere, eoque modo ſpoliatos militia eos in ſuum Dominium retrahere, niſi contrarium probetur, ſciens enim Dominus, non modo Domini ſed & Patronatus Jure cadit, ſervis liberis factis, ſi uti-

 les

les viſi ad militiam fuerint, ſin vero minus idonei militia p[illegible] ... *l. 6. C. qui milit. poſſ. vel non. l. 3. C. de Tabular.* quibus tamen contradicere videtur Martianus in *d. l. 11. ff. de Re milit. Gl. ait l. 11. per l. 6. C. d. t.* correctam vel in *l. 6. ſpecialiter* ad fieri autoritate principis & contra Regulam, & in ſpecie *l. 6.* ſervum Electum, *in l. 11.* vero appetere. Ab hac tamen regula excipitur hominum penuria, qua etiam Lacedæmonii ad Meſſiniam pugnantes nec non Romani in bello Punico excuſantur *Tholoſ. Syntagm. Jur. Univerſ. lib. 19. cap. 3. num. 8. Godofr. ad l. 6. C. de his qui milit. poſſ. vel non.* Non infamis *l. 4. § adulteri de Re milit. l. 2. § miles di his qui not. inf.* Non Clericus, nimirum nemo militans DEO implicabit ſe negotiis ſecularibus *ad Timoth. 3. Conſtit. Elect. Auguſt. Eccleſ. tit.* Von Leben und Wandel der Pfarherren / male cum bombardis ſonat pſalterium, ſciant opprobrioſum eſſe cauſarum ſecularium peritos ſe oſtendere, *argum. l. placet 17. C. de Epiſcop. & Cleric. c. cum ad verum diſtinct. 96. c. Sacerdotibus in fin. c. ſed nec procurationes & t. t. ext. Ne Cleric. vel Monach. ſecul. negot. ſe immiſc. c. 12. & ſeqq. cauſ. 21. qu. 3. Th. Michael de Ictione concluſ. 4. & 5.* definit eſſe miles ſeculi qui factus eſt miles Chriſti *2. FF. 21.* Milites Chriſti ſervire debent Chriſto, milites ſeculi ſeculo *2. FF. 109.* Militans taliter fit irregularis amiſſo gradu *c. clerici c. ſtatim 23 quæſt. 8.* Leguntur quidem Epiſcopi, Duces & Præfecti fuiſſe verum hos deplorat *Keiſerb. in Concione coram Epiſcop. Argentin. verbis relatis ab Henrico Petreo de monaſter. pag. mihi 59.* quamvis hoc ipſo non denegetur defenſio naturali ratione ipſis permiſſa ſed etiam ipſa Sacra dum peragunt ab iis diſcedere & impune occidere inſultantem, & nullo temporis intervallo ad Sacra nihil obſtante ſanguinis actu redire conceditur, *Gail. 2. Obſ. 110. num. 12. Voltz. ad L. Cornel. de Sic. c. 7. num. 6. Dn. Carpz. prax. Crim. part. 1. quæſt. 28. num. 6.* Excepter volumus Sacros ordines Teutſche Ritter / Hieroſolymitaner oder Malteſer Ordens / quos non modo idoneos feudi ſucceſſores eſſe, ſed & præcipuum munus in armis & defenſione Eccleſiæ contra hoſtes conſiſtere tradunt. *Schultz. de FF. c. 8. n. 98. Berlich. part. 3. concluſ. 59. num. 46. Tob. Paurm. de Jurisdict. lib. 2. cap. 8. 1 num. 65. Cramm. de Pa... Rebus part. 1. probl. 12. Vid. tamen quæ H. Piſt. ſcribat. part. 2. q. 33. n. 15.*

&c

Google

& Inprimis Conſule, *Magnificum & Nobiliſſimum Dominum Præſidem Jctum & Ordinarium famigeratiſſimum, Patronum & Præceptorem ſuprimæ venerandum, in medit. Jur. Feud. diſſ. 8. th. 69 pag. 57.* Sine ſti-pendio nemo miles eſt, quicunq; enim ſtipendia non fecit licet in caſtris & Exercitu verſetur, impune non occidet vel vulnerabit hoſtem, & olim pugnare crimen erat, etiamſi pro Repub. diſcrimen adiretur: tanquam hominis vis illata hoſti vindicatatur, Cato id Major teſtatur in Epiſtola quadam, qua filium juſſit domum redire ſi ſtipendia impleſſet, ſin manere mallet, ab Imperatore poteſtatem impetraret feriendi necandiq; hoſtes *Plutarch. in Quæſt. Rom. Eryc. Puc. de Stipend. milit. c. 5. p. 14. & 25.* Circumforanei vagi pagatim graſſantes. Freybeuter/Umblauffende vnd Herrnloſe Knechte/ Brüder Veit/Hans/Reiter/&c. *Wehn. Obſ pr. voc.* Freybeuter *Georg Schultz. Syn. Inſt. de Milit. Teſt. lit. a. Ord. de P. P. anno. 1521.* §. von der Einſpännigen Knecht R. A. *de anno 1555.* §. vnd damit angeregte *Gail. lib. 1. de PP. c. 9.* Der Troß/Huren vnd Buben/ hi neq; ſtipendia faciunt, neq; ſacramentum militare præſtitere haben nicht zur Fahnen geſchworen *l. 1. C. de his qui non implet ſtipend. ſuchm. ſolat. Maxim. II.* zu Speyer *de Anno 1570.* Articulbr. *art. 1.* Reuterbeſtall. *de eod. Ann. art. 25.* die nicht gleich anderen/in das Regiſter geſchrieben/vnd mit Pflichten vnd Gehorſam verbunden ſeyn/ Ejusmodi quoq; inutile genus hominum quod tantum perdendis frugibus natum ab exercitu ſi-ſubitice plane arceri jubetur in der Reuterbeſtall. *art. 47. & d.* Articulbr. *art. 68.* quod aliquoties noſtra memoria factum ſcimus, quando vel ſoſſaliſium vel pons transeundus, quibus tamen uxores non ſubjacent, hæ enim maritum ſequi neceſſe habent, & ideò inſtar militum Reipub. cauſa abſentium hoc gaudent beneficio, ut longi temporis præſcriptio iis non noceat *l. 1. & . 2 C de uxor. milit. & eor. qui Reipub. cauſ. Ant. Peretz. in Cod. h. t.* Obligatione juramento confirmata prohibetur Subditus & Vaſallus. Et cum non ſolum immediati ſed etiam mediati Imperatori devincti ſint R. A. zu Worms *de Anno 1564.* § Wiewohl auch in der Executions Ordnung ibi. Bey der Pflicht/damit ein jeder Vns dem Heiligem Reich vnd ſonſten ſeiner Obrigkeit zugethan vnd verwandt iſt/ auch Vermeidung Vnſer vnd des Reichs vnd ſeiner Obrigkeit ſchweren Vngnad vnd

 Straffe/

Straffe) non militabunt contra ipſum, in tantum ut etiamſi Vaſalli & ſubditi præſtiterint Vaſallagium vel homagium Dominis ſuis, excepta ſit Imperatoris perſona *c. venientes 19. junct. c. petitio 30. X. de Jure Jur. H. Piſt part. 2 q. 47 n. 31. Caeberan. deciſ. pedem. 78. n. 20. Roſenth. de Feud. c. 2 q. 3. n. 6. & c. 8. q. 15 n 5.* cumq; contra proprios Dominos juvare teneantur per *Matth. de Afflict. dec. 263. n. 107. Modeſt. Piſt. Vol. 1. Conſil. 12. n. 2. & ſeqq.* Gravius tamen Vaſallus contra Dominum ſuum militans puniri nequit, quam Feudi ademtione, cujus obligatio perſonas non afficit, ſed tantum ratione bonorum Domino Feudi obligati ſunt *Andr. de I. ſern. cap. 1. §. ſed nec eſt alia qua. f. ut prima cauſ. Hammel. de Actionib. cap. 33. n. 6.* hinc ſumma Judicii Feudalis pœna eſt, privatio Feudi, nunquam vero afficiens perſonam, niſi ſimul Dominus ſit Ordinarius & Vaſallus Subditus, & tunc non tanquam Vaſallus reſpectu feudi ſed tanquam ſubditus reſpectu alterius delicti punitur.

XXVII.

Materia circa quam, id eſt Objectum, ſunt perſonæ ſeu hoſtes.

Iiq; omnes, connumeratis etiam Ducibus, Principibus & quibuscunq; aliis ſubditis, probat id expreſſe *§. 17. I. de R. D.* in tantum, ut liberi homines capti ſi fuerint ſervi efficiantur *§. 4. I. de Jur. Perſ. Deut. 21. v. 10. & ſeqq. Levit. 25. v. 44. Deut. 15. v. 12. ad Epheſ. 6.* quod non circa ſingulos ſaltem obtinet homines, ſed & provincias, Regna, Civitates, Oppida, Urbes, pagos, locos, non minus enim hi hoſtium invadentium & occupantium ſervi & ſubditi ſunt, oppugnata ſiquidem Urbe, Omnes certe Cives permittente Jure capiuntur, quod ſi capi quid ni & ſervi, idq; neceſſarium regulariter videtur conſequens atq; inſeparabilis effectus, in juſto & juſta de cauſa indicto bello de quo *in th. 10.* de Jure Gentium cuncta Victoris ſunt, etiamſi Victi reluctandi cauſam undiq; captent, & inviti induant inſuetum capiſtrum *Arniſ. de Repub. lib. 2. c. 2. ſect. 6 n. 11.* Et Xenophon *ait 7. Cyrip.* legem perpetuam inter homines eſſe, quando belligerantium Urbs capta fuerit, cuncta eorum eſſe qui ceperint, & corpora eorum qui in Urbe ſunt & pecunias. Urbi tamen antequam

ea ſi

Google

ea vi expugnetur pax offerenda *Deut.20.v.10.* quam ſi recuſaverit, ita urvi expugnanda veniat, dum corona cinctam tenes, ne violes, vel arboribus pomiferis ſecurim adhibeas, bene tamen reliquas ſuccides *d. c.20. verſ.19. & ſeqq.* Neq; huic obſtare videtur *2. Reg. 3. v.19.* Cum id ſpeciale, nec ad alienigenas extendendum videatur. In Imperio quidem noſtro contrarium receptum conſuetudine videmus, ut captivi ſervi non fiant ſed ſoluto lytro liberentur Reiß-Abſchied zu Speyer *Anno 1570. art.85. Hahn. de homin. propr. c.1. n.40. Becht. de ſecur. & ſalv. Cond. concl.88. Pet. Greg. Thol. in Synt. Jur. Univ. lib. 20. cap. n.3.* Ad Imperij tamen hoſtes extendi nequit, ſed hac nihil obſtante, jus belli exercere poſſunt, ita tamen ut contra ſe idem admittant, quamvis & hodie quoq; pacta certa iniri ſoleant, in quibus expreſſum, quantum pro cujusq; capti perſona exſolvendum pretij, quæ conventiones Chartelle vocantur, ſtrictiſſime omnino obſervandæ. Neq; vero tantum Cives ſervi fiunt, ſed & omnia Jura in Victorem tranſeunt, niſi Conditiones, quibus ſe idem Victori dedit aliud ſuadeant, hæ ſi non extent regula ſtat, Omnia Jura in Capientem transferri, cum Omnibus pertinentiis, Annonam, ferreas & plumbeas pilas, machinas bellicas, pulverem tormentarium, & quicquid ad Armamentarium pertinet, ſunt enim hæ acceſſoria devicti corporis. Immo cum per illam occupationem Victoris Subditi facti, legitime homagium ſeu ſubjectionis Juramentum ab ipſis requirit, naturali alias Domino debitum, eo ipſo enim dum Civitas vel provincia occupatur & ſtatus formatur, homagium naturali Domino præſtitum expirat, ita tantum ut videantur Subditi de ſtricto Jure cogi poſſe ut maneant & jurent, nec licentia eis eſſe emigrandi, cum revera ſervi facti fuerint de Jure Gentium, quod iſtæ adhuc Gentes obſervare poſſunt, quæ in hoc iſtud non reprobarunt, Nec quicquam videtur contrafacere, Aut enim Captivitas non eſt legitimus modus transferendi Dominij, aut ſi eſt (ut certiſſime eſt) iisdem gaudebit effectibus, qui aliis Veris Dominiis competunt, in receptione homagij, Conſtitutione Vectigalium, mutatione Magiſtratuum, & aliorum Majeſtatis Jurium exercitio conſiſtentes. Ita enim proculdubio omnes ſentient, fieri non poſſe, ut unius ejusdemq; regni, vel Provinciæ & Victus maneat Dominus, & Victor ſit, ſed aut illum ad hunc tantum, ille non eum

legi-

legitimo modo exutus. Quare hic, nepote qui legitimè & Omnibus Juribus conveniente modo ſibi quæſivit.

XXIIX.

Neq; vero tantum Perſonæ materia ſunt, ſed & Res, utpote hominibus indigniores.

Quas vaſtare licet *Cic. lib. 3. Off.* & non eſt contra Naturam ſpoliare eum, quem honeſtum eſt necare *Polyb. hiſt. 5.* Jure belli comprehenditur, ut Munitiones hoſtium, Portus, Urbes, Vici, Naves, fructus & ſi quæ ſunt alia aut eripiantur aut corrumpantur, ut Livius ait, eſſe quædam belli Jura, quæ ut facere, ita pati ſit fas, ſata exuri, dirui tecta, prædas hominum pecorumque agi *Deut. 20. v. 14.* & probatur id inſuper *per. d. §. 17. I. de R. D. l. naturalem § fin. l. transfugam de A. R. D. l. ſi quis pro redemtione C. de donat.* qui textus generaliter loqvuntur, quæcunque ab hoſtibus capta fuerint, Jure Gentium ſtatim capientium fieri, ita ut omninò dicendum videatur, cunctas res cujuscunq; generis ſingulorum occupantium proprias manere. legibus enim generaliter & indiſtincte loquentibus, homo non diſtingvet, & ea quæ cuiquam tribuunt, citra injuriam auferri nequeunt, at Gentium Jus, res cunctas capientibus addicit, ſive mobiles ſint, ſive immobiles, ſive animatæ, ſive inanimatæ, ſive religioſæ, ſive ſacræ, ſive ſanctæ, hæ enim inſuper & hoſtium occupatione profanæ fiunt *l. 9. de leg. 1. l. 36. de Relig. & ſumt. fun.* hominum demum inſtituto tales factæ *§. ſacræ res & religioſum I. de R. D.* unde quæ his non ſtatim aliis talia ſunt vid. *ib. 19.* Econtra omnia videntur fiſco adjudicari, ita *l. 31. de Jure fiſc.* Obſidum bona æque ac captivorum in fiſcum cogit, Eum qui prædam ab hoſtibus captam ſubripuit Lege Peculatus teneri Modeſtinus ait *in l. Is qui pen. ad L. Jul. pecul.* ex qua quoq; *Anton. Merenda lib. 2. contr. c. 22.* ſtatuit nihil omninò militibus ſingulis per captivitatem poſſe acquiri. Alij capta capientium fieri, non immobilia, ſed mobilia, & hæc tamen non aliter quoq; niſi prævia diſtributione per Capitaneum facienda *Socin. in l. 1. pr. de Acquir. vel Amitt. poſſ. n. 10. & ſeqq. Br. in l. ſi quid in bello de Capt. & poſtl. rev.* hancq; communem appellatur *Socin. Jun. lib. 3. conſil. 85. n. 107.* Addit alter *Socin. in d. l. 1. de*

Acquir.

[illegible] planè non ſunt & in Eccleſiâ de- [illegible] *Carpzov.* [illegible] inter ſi- [illegible] & non [illegible] mobilia [illegible] [illegible] ſecundum [illegible] *Hipp.* [illegible] *Ottwald.* [illegible] *Carpzov* [illegible] mobilia indiſtinctim Reipubl. [illegible] [illegible] differentiam [illegible] Principi, vulgo [illegible]. Sunt qui hoc æſtiment ex actu hoſtili & [illegible] in acie an in aliis excurſionibus & velitatio- [illegible] *Ottwald. lib. 4. Comm. 21.* [illegible] *& ſeqq. de V. S. Marc.* [illegible] *Ma-* [illegible] Dominum [illegible] JCTIS [illegible] [illegible] Salvo [illegible] ex jam laudatis JCTIS [illegible] dici poſſe vere videntur. [illegible] itaque, Primo omnè quicquid [illegible] captum, [illegible] in excurſionibus ſive in acie [illegible] *d. §. 17. I. de R. D. l. 5. § 5.* [illegible] *l. 51. §. 1. de A. R. D.* [illegible] *de A.* [illegible] *A. P.* Secundo quod alias [illegible] irrevocabiliter occu- pantes Dominium acquirunt, quando ex hoſtibus capta noſtra [illegible] [illegible] nec ad alium [illegible] noſtra transferri poſſunt. [illegible] *de A.* [illegible] namque [illegible] in [illegible], ut quod [illegible] ſuum, id ab eo invito auferat [illegible] nul- [illegible] lo- co ablatum quid fuerit, perfecte [illegible] capientium, quod ſu- pra tradidum jam [illegible] hoſtium, locum eſſe nullum religio- ſum nullum facere: *l. 36. de Relig. & ſumt. fun.* [illegible] *de Captiv. & poſtl. rev.* & JCTUS Paulus in *l. 4. de Sepulch. viol.* Sepul- chra inquit hoſtium religioſa nobis non ſunt, ideoque lapides inde ſublatos, in quemlibet uſum convertere poſſumus: non ſepulchri violati actio competit, nec ulla alia pœna locum habet, ſed impune id omne ac licite fit *Matth. Berlich. part. 5. concl. 47. num. 31. Menoch. A. J. Q. lib. 2 cent. 4. caſ. 38.* [illegible] *Dec. in inst. Crim. lib. 6. cap. 44. num. 9.*

 Ultim-

Diſtinguendum tamen iterum eſt circa primum & ſecundum membrum, inter Immobiles & mobiles Res, Mobilium rerum quicquid captum regulariter ſingulis tribuimus per ſæpe d. *§ 17. [illegible] D. Barb. ad Tr. Vol. 2 diſput. 20. th. 2 lit. D. pag. 284*, nulla præcedente Duce diſtributione *Vult. lib. 2. declar. 25. Magnif. & Nobiliſs. Dn. D. Ungep. d. l. pag. 217. Alber. in l. Si quis provocationis C. de [illegible] Tholoſ. Synt. Jur. Univ. lib. 20. cap. 4. num. 5. Haver. de Bell. & Duell. lib. 1. cap. 17.* Agros hoſtium & immobilia quod ſpectat, Reipub. [illegible] cujus nomine bellum geritur. *l. 20. § 1. de Captiv. & poſtlim.* Pro debilitando ſiquidem hoſte & noſtra augendo conſequenter bella aggredimur, quæ debilitatio rectius fieri nequit, quam per ademtionem & occupationem immobilium, quæ occupatio non niſi nomine Principis vel Reipub. exerceri poteſt, & cum dilatet & augeat fines ad Territorii Dominum & Belli principalem pertinebit, cujus autoritate & ſumtu bellum ſuſceptum, fas enim eſt imminuere vires hoſtium, quocunque in modo fieri poteſt. *Baldum de Caſtr. Conſ. lib. 4. c. 12. in fin.* Atque ita non obſtabit generalitas *d. § 17. l. de R. D.* cum larga concedatur manu, capientium omnia & occupantium fieri, quæ revera ab iis occupari poſſunt ita ut propria manu [illegible], rerum immobilia ſinguli milites nec occupant, nec occupare ſibi poſſunt. *Donell. lib. 4. c. 21*, ſed Principi, cum ea mente & intentione faciunt, ut operam ſuam accommodent, ſic JC. Modeſtinus *in l. 53 quæ de A. R. D.* ait, quod Naturaliter acquiritur ſicuti eſt poſſeſſio, per quemlibet volentibus nobis poſſidere acquirimus. *l. 1. § procuratorem de Acq. poſſ. l. quæcunq. de O. & A. l. ſtipulatio § alteri de V. O. l. [illegible] C. per quas perſ. c. poteſt & c. qui facit de R. J. in 6to. Donell. 4. c. 17. [illegible]* Quod enim totus exercitus opera acquiritur, licet ſinguli jure [illegible], non ſingulorum ſed omnium erit: Omnes autem repræſentant Victor Univerſalis, *Marc. Zybl. à Nib. d. l.* Ita à Senatu Volſcanum legatis oppida repetentibus reſponſum refert *Halicarnaſſ. lib. 8. cap. 2* inter cætera. Nos equidem Juſtiſſimas ducimus poſſeſſiones, quas armis Victores quæſivimus, nec legem illam nos primi conſtituimus nec eam hominum potius, quam Deorum exiſtimamus, id cum omnes tam Græcos quam Barbaros ea uti ſciamus. Nimis per ſingulas res mobiles quod ſpectat, & ex ſingulis denegantur, nec in-

[illegible] Immobiles Principali adjudicantur, propter approbatum Jus, quo immobilium appellatione pretioſæ res mobiles habentur, *[illegible] C. de Adminiſt. tut. & ibid. Gothof. Br. in l. pen. § 1. ſolut. matr. Angel. in § [illegible] de Act. [illegible] in Sylv. Nupt. lib. 5. cap. 63. Muſcal. de Succeſſ. Conven. Claſſ. 1. membr. 5. lit. G. num. 64 pag. 91.* Quæ ratio [illegible] eſt quod pretioſarum poſſeſſor à ſatisdatione liberetur, à qua tamen alias non niſi immobilia immunem aliquem reddunt, ſimiliter itaque inde inferri poſſe videtur, pretioſas pro immobilibus æſtimandas, atque idem Jus ſtatuendum, *Berlich. part. 1. concl. 20 n. 46.* quamvis quæ res propriè pretioſæ ſint Boni viri arbitrio relinquuntur, qui hoc ex conſuetudine & cujusque gentis more dijudicabit. Deniq; & illud attendendum, an quid ex devictis jam hoſtibus capiatur, nec ne, hoc caſu obtinent ea quæ modo dicta ſunt, priori caſu cum non capiatur ex hoſtibus, utpote qui jam deſiere tales eſſe, *Magnif. & Nobiliſſ. Dn. [illegible] d. l. omne publicum erit, Can. dicat aliquis 25. q. 5. Donell. 4. Comm. 21.* quod vel pro merito inter milites dividetur *d. Can. dicat aliquis l. ſi quis pro redemptione 36. § 1. C. de donat. Deut. 20* ubi omnem prædam Exercitui divides, & comedes de ſpoliis hoſtium tuorum quæ Dominus dederit tibi *& Joſ. 8.* Jumenta autem & prædam Civitatis diviſerunt ſibi filii Iſrael, *& ad l. ſi quis in bello num. 3. ff. de Captiv. & poſtl. rev. Angel. ad § item ea [illegible] num. [illegible] de R. D.* Audi quæ Decius contra Marcium apud *Dionyſ. Halicarnaſſ. lib. 7.* dicat, Scitis omnes, prædam ex hoſtibus noſtra virtute partam legibus addici populo, & nec Ducem quidem Exercitus, ejus rei Jus habere, ne dum privatum aliquem, Sed quæſtoris eſſe eam vendere, & pecuniam referre in ærarium. Hanc legem nullus ab urbe condita, non dicam violavit, ſed ne reprehendit quidem, exceptis hoc uno Marcio adde *Tim. Fab. diſſ. [illegible]* Quæ ad *l. [illegible] de jure fiſci l. [illegible] § 1. de Captiv. & poſtl. [illegible] 16. de A. R. [illegible] l. pen. ad L. Jul. pec. l. pen. § finali modo. C. de donat. [illegible] dicat aliquis 25. qu. 5.* [illegible] poſſit aſſus docebit. Atque hæc quidem de Jure vera ſunt, cæterum ſi alia adſit belli ordinatio, quâ expreſſe aliquid de præda cautum reperiatur, attendenda erit, quâ deficiente mos & conſuetudo belli gerentium gentium *argum. l. 34. de R. Jur.* Quanquam Imperatores & Duces Belli nonnunquam quando vel Fortalitium vel munita aliqua expugnanda venit Civitas ut eo animo

ſio-

mobiorem reddant militem, ad ſuſcipiendum præſens periculum, & ſuperandum feliciter, promittere poſſint & ſoleant quoque prædam, poſt Victoriam ſi. Vi h. e. mit ſtürmender Hand occupaverint, & hoc ita, ut quiſque proprium habeat quod cepit, vel ad Imperatorem deferat, qui prædam captam vel ex æquo, vel pro merito & dignitate cujuſque militis dividat. *Barb. ad Tr. Vol. 2. diſſert. 20. b. 2. lit. d. pag. 185.* In noſtro Imperio de bello acquiſitis pars certa Imperio attributa R. A. in Augſp. *de Anno 1500. tit.* Was dem Hauptmann von Brandſchatzung folgen ſoll. *Dn. Johan. Limn. in diſſert. Apologet. de ſtat. Imper. Rom. Germ. oppoſita Wurzenlerſio ſeil. 1. [illegible] 45. adde th. 21.* De eo Duces ſibi caveiunt, ne ſordidi quid ex præda reſervent vel quod famam autoritatem & gloriam apud milites & reliquos imminuere valeat. Exemplo Wenceslai Imperatoris ob Ignaviam & Rempubl. male adminiſtratam depoſiti, qui ego loquitur, ſi me diripiendis Urbibus Italiæ, ſors præſentem dederit, cæterarum rerum prædam militibus impertiar, Vini tantum ſpolia apud me reſervabo: Si quis autem cellam Vinariam injuſſu meo ingreſſus fuerit, gladio ferietur. *Johan. Wilhelm. à Reſtiz in Orat. coram German. apud Frider. Achill. Duc. Wurtenb. de princip. [illegible] Europ.* Idem Wenceslaus Norinbergenſes à Juramento ſolutos pronunciat, acceptis quatuor curribus onuſtis Vino Bacharacenſi. Hodie ex Capitulatione *Caroli V. artic.* Wo Uhn auch *25. & Ferdinandea II. § 11. & Tertio § 15.* non ſolum id, quod de Communi Electorum & Ordinum aſſenſu debellatum eſt ab Impp. Imperio cedit, ſed & id, quod ſine aliorum ſuffragio & etiam opibus recuperatum eſt, modo id olim ad Imperium pertinuerit. *Dn. Simon ex gravamento* Schutz *Collig. publ. diſſert. 5. th. 7. lit. b. pag. 105.* Cæterum Gentium [illegible] ſibi [illegible] *Hugo Grotius l. b. 3. de J. B. & P. cap. 6. § 14. & ſeqq.* Hactenus quæ dicta ſunt obtinent tantum circa hoſtes veros; ea enim quæ apud hoſtes [illegible] ſunt, ut ſuppo[illegible] [illegible] non aliter noſtra [illegible] Domini [illegible] hoſtilis [illegible] hoſtes [illegible] hoc nequaquam [illegible] quod [illegible]. Si quid Juris in [illegible] rebus hoſti competat, [illegible] id nobis acquiritur, [illegible] quod dici ſolet pro hoſtibus ha-

bella

[illegible] ab hoſtium [illegible] inventa nec [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] abſolute [illegible] ſaltem [illegible] quoddam [illegible] hoſtium eſſe, [illegible] [illegible] quæ tamen [illegible] in contrarium [illegible] [illegible] [illegible] *l. cum [illegible] ff. de probat. & præſumt.* [illegible] *C. de probat.* [illegible] [illegible] [illegible] dem probabilis [illegible] eſt conjectura, ex certo ſigno proveniens [illegible] [illegible] pro veritate habetur. *[illegible] in Rubr. C. de probat.* [illegible] *C. de* [illegible] in Hollandia Anno 1[illegible] [illegible] cum [illegible] bello [illegible] & ea ex in legem [illegible] [illegible] *l. 5.* [illegible] in bello [illegible] integrum [illegible] exigendi debitum iſto cum [illegible] quæſtio eſt, cum Jura [illegible] [illegible] [illegible] *l. 5.* [illegible] *ff.* [illegible] *D.* [illegible] affirmativa [illegible] [illegible] [illegible] ſuo [illegible] [illegible] debitum petendi [illegible] expreſſi Juris eſt *l. 1. C. de* [illegible] *l. qui* [illegible] *ff. de Legat.* [illegible] *de* [illegible] [illegible] vero [illegible] juſtus acquirendi dominii modus, [illegible] [illegible] eo, qui quidem juſte [illegible] factus eſt Dominus ab eo [illegible] qui [illegible] diffidationes ob amicos [illegible] [illegible] diffidatorem, verum dixerit Dominum, Imperii & Principum conſtitutionibus ultimo ſupplicio damnandum *D.* [illegible] *art. 1*[illegible] *&* [illegible] *Conſt.* [illegible] *de anno 15*[illegible]. Wir ſetzen/ [illegible] [illegible] Wollen auch [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mit dem ſchwerdt [illegible] gerichtet werden *Nev.* [illegible] *part. 4. conſ. 1*[illegible] *part. 3.* [illegible] [illegible] publico [illegible] tribuam, ut potius omnia [illegible] [illegible] [illegible] cauſa geſta & acta reſcindi jubeam & irrita pronunciem *l. 1. ff. quod met. Cauſ.* Quare petenti oberit exceptio quod metus cauſa, quia de [illegible] adverſus id petentem quod promiſſum eſt [illegible] *l. 7. C. quod met. Cauſ. Menoch. lib. 3.* [illegible] *caſ. 177. & ſeqq.* neque neceſſe eſt ut is qui agit metus cauſa quid fecerit, ſed an omnino metus cauſa factum ſit à quocunque, non tantum ab eo, qui agit [illegible] *de Except. part. 4. cap.* [illegible] *n.* [illegible] Sic Ulpianus in *l. apud Celſum 5.* [illegible] *cauſæ de dol. mal. Except.* [illegible] de metu non tantum ab [illegible] verum à quocunque adhibito objici exceptionem poſſe, [illegible]

rant. Spec. aur. part. 6. memb. 6 tit. de Except. n. 39. Magnificus Nobiliſſimus Dominus Profeſſ. JCtus & Ordinarius undequaq; Celeberrimus, Patronus, Præceptor ſingulari ſemper Obſervantia Venerandus in ſ. publ. Inſtit. Can. Lancello. ad tit. de Except. Cæterum illud ex Antiquitatum Scriptoribus conſtat, dandum fuiſſe Jovi ex præda aliquid, Unde & prædator Jupiter appellatus. & *Servius l. 3. Æneid.* Romanis inquit moris fuit, ut bella geſturi, de parte prædæ aliquid Numinibus pollicerentur: adeo ut Romæ fuerit unum Templum Jovis Prædatoris, non quod Prædæ præeſt, ſed quod ei aliquid ex præda debeatur; quamvis hujus locus & à quo conſecratum ignoretur *Roſin. lib. 2. Antiq. Rom. c. 5.* ſic ſi quis opima conſecutus eſſet ſpolia, ea in Templo Jovis Feretrii ſuſpendebantur. Erant autem opima ſpolia quæ Dux, hoſtium Duci à ſe immediate occiſo detraxerat, quorum tanta traditur fuiſſe raritas, ut intra annos paulo minus Iͻ XXX tantum terna contigerint Nomini Romano. *Feſt.* Alij & ea opima ſpolia vocant, quæ miles Duci detraxit *Marc. l.* Omnia autem ad ædem Jovis Feretrij non ſolita fuiſſe ſuſpendi Lex Pompilij Numæ Regis à Feſto relata, teſtatur, quæ videri poteſt apud *Roſin. antiq. lib. 10. c. 29.* Conſtat quoque, non raro ex ſpoliis & manubiis ex hoſtibus captis templa extructa Diis Gentilibus eſſe. Factum id à Carvilio Conſule de Vejentibus triumphante *Liv.* Gelon Syracuſanus Cereri & Proſerpinæ templa ex manubiis ſpoliorum Carthaginenſium ingenti magnificentia miroq; artificio extruxit *Diodor. lib. 11. cap. 1.* Alphonſus Caſtus Hiſpaniarum Rex ex Maurorum manubiis duas Eccleſias erexiſſe traditur Orienicenſem, & Aſturicenſem *Ritt. lib. 2. de Regibb. Hiſp.*

XXIX.

Forma captivitatis bellicæ ſubſtantiam exhibet.

De qua *th. 10. & ſeqq.* pauca ſaltem quæ reſtant de loco adjicienda, nimirum abſolute quocunq; locorum hoſtem inveniens, poſſe me ipſum occidere non modo, ſed & facultatibus & quibuſcunque rebus ſpoliare; ut enim unicuique fundum libere ingredi & animalia capere §. 12. *l. de R. D. l. 3. de A. R. D.* ita & horum argumento hoſtem in alterius territorio, cujus Dominus interdicere id qui-

dem

dum praeterit: quod ſi tamen contra prohibitionem nihilominus facta fuerit hoſtis depraedatio, quicquid inde altera pars [illegible] fortuna nacta fuerit, non minus ſibi acquirit, atq; alienum fundum contra interdictum Domini ingrediens *d. §. 12 I. & d. l. 3. de A. R. D.* [illegible] *diſ. 4 q. 7. Bitſch. diſ. 4 q. 3. Magnif. & Nobiliſſ. Dn. D.* [illegible] *ad Tr. Pol. 2. diſſ. 20. q. 2.* [illegible] *l. 5. §. 2. de Capt. & poſtl.* [illegible] *l. 5. §.* [illegible] *A. R. D.* hoſtem fugatum in alieno quoq; territorio juſte perſequor & belli jus in eundem exerceo, & communi amicus ſupereſſe & perdurare in regno ſuo non vetat effectum ſolum extra territorium ſuum hoſtiliter geſtarum *Pet. Cann. in Reſp.* [illegible] *p. 251* [illegible] interdicere, ne alter adverſus alterum hoſtilitatis quid moliantur, [illegible] finibus ut exeant jubere, quomodo paucum ante temporis ab Anglis factum, nullea adhuc fervet memoria, ubi [illegible] & Hiſpanos Anglorum maris Admiratus medius ſtetit. Et alias apud Regem utriq; parti amicum ex publica cauſa tutus ſum *l. 19. §. 3. de captiv. & poſtl. rev. de quo forte ne poſtl.* Caeterum & in eo optimis captivitatis conſiſtit forma, ut adverſus hoſtes & diffidatos [illegible] exerceatur, niſi ſe conveniri malint. PRO PERSONIS, Vel interdicto de liberis exhibendis, dum filium vel filiamfam. invitam vel invitum retinet, vel dolo malo facit, quo minus apud ſe eſſet *l. ult. de lib. Exhib. l. 1. in pr. & §. 1. eod.* quod matri non datur *l. 2. C. d. t.* fallit tamen ſi filius [illegible] paternum conſilium quod optimus ſemper pro liberis capere ſolet *l. 2. §. 4. ad L. Jul. de adult.* negligat & ad militares cohortes, vel ad alium aufugiat, quo caſu patri contra illum apud quem filius eſt interdictum non competit, quando filius magis apud ſe eſt, quam apud illum adverſus quem interdicitur, libera ipſi vel diſcedendi vel manendi relicta facultate *l. ult. ff. d. t.* nunquam enim adverſus ipſum filium datur *l. 3. §. 3. eod.* De libero homine exhibendo interdictum contra eum datur, qui dolo malo liberum retinet, & petenti exhibere detrectat *l. 1 pr. de lib. hom. Exhib. l. 3. §. 2* [illegible] *eod.* Recte eodem & is convenitur, qui ab hoſtibus redemptum, & pro quo pretium offertur vel etiam quem jam ipſe liberaliter dimiſit, retinet, doloſe agit *d. l. 3. §. 4. d. t.* Nimirum ab hoſtibus redemtus, magis in cauſam pignoris conſtitutus, quam in ſervilem conditionem eſſe videtur *l. 2. C. de poſtl. rev. l. 43. §. ult.*

ule de Leg. l. 8. in fin. de Re milit. unde & non [illegible] ſalvum [illegible] retinetur, quamdiu pro redemtione ſolutum pretium non reddit, *l. 20. §. 1. Quib. ex cauſ. in poſſ.* Plagiarios Lex Fabia hodie ultimo ſupplicio perſequitur *l. 7. & fin. C. h. t. Dam. c. 45. n. 17. Pet. Heig. part. 2. q. 42. Pet. Theodor. in Colleg. Crim. diſp. 9. th. 2.* olim pecuniaria pœna [illegible] *manumiſſ.* in caſu *l. 6. C. de Plag.* adhuc obtinet. add. *Dn. Carpzov. Prax. Crim. part. 1. q. 84. in fin.* Raptus crimen committentes luit quod capitis pœna & bonorum amiſſione *l. 54. C. de Epiſc. & Cler. l. unic. C. de Rapt. Virg. Nov. 143. & 150.* [illegible] etiamſi cum raptâ non conerit *Gomez ad l. 80. Taur. n. 40. verſ. ſed his non obſtant.* [illegible] *de. alt. q. 8.* quando ipſe raptus per ſe delictum [illegible] eſt atque perfectum, dignum tam gravi pœna ab Imperatore judicatum [illegible] *l. 5. §. 2. ad L. Jul. de Vi publ.* ibi, qui Vacantem mulierem rapuit vel nuptam ultimo ſupplicio punitur *Diſ. Tr. Vol. 2. diſp. 32. th. [illegible]* *Bach.* cæterum hoc caſu quæ pœna hodie [illegible] ſoleat [illegible] *Carpz. Prax. Crim. part. 1. q. 40. n. 25.* Pro Rebus competunt remedia Poſſeſſoria, & Petitoria, Poſſeſſoria, ut adipiſcendæ, retinendæ & recuperandæ poſſeſſionis *Abb. c. paſtoralis n. 11. X. de Cauſ. poſſ. & propr.* quorum pleniſſimum putatur, quod datur ex *c. in. redintegranda 3. q. 1.* communiter *DD.* explicatum *in l. rem quæ nobis de A.* [illegible] *P.* & quatenus ex dicto remedio agitur ad reſcindendos contractus traditos [illegible] *de Actionib. c. 11. per tot.* Petitorii Judicii eſt Rei Vindicatio contra quemcunq; poſſeſſorem competens *l. 9. 50. 68. l. fin. de R. V. l. 24. § unde Judic. § 2. I. de Act. l. [illegible] & l. fin. C. ubi in Rem act. l. 1. 3. C. de R. V. l. unic. C. de alien. mut. Jud. Cauſ. Fr. J. Franc. [illegible] Vol. 1. Conſ. 30.* [illegible] rem cum fructibus & omnibus acceſsionibus reſtituat *l. 20. 17. [illegible] 44. 62. 64. de R. V. l. 2. l. 35. § [illegible] de Uſur.* Adeſt actio furti pœnam petens, & Condictio furtiva rem ipſam perſequens *l. 7. § [illegible] Cond. furt. l. 5. l. 13. C. de furt. l. ult. C. de Noxal. Act.* nullo reſtito pretio *l. 5. l. 23. C. de R. V. l. fin. C. Ne Rei Dom. vel templ. Vind. l. [illegible] C. de [illegible] l. 40. [illegible]* In Lotharingia reſtatur *Pet. Frid. de Mand. Jud. lib. [illegible] c. 15.* res furtivas quamvis Dominus perſequatur, & primum comprehendat, [illegible] confiſcari, quod omnino contra [illegible] & iniquum valde, Breviter de Abigeatu [illegible] Concuſſiones in eum crimen cadit. *l. 1. & 2. de Concuſſ.* Adeſt contra [illegible] vi bonorum raptorum actio *l. 1. & l. 2. de vi bon. rapt.* [illegible]

cujus

cujus pœna in *l. 28. § 10. de pœn. Broſſ. Farin. part. 7. oper. Crim. qu. 167. num. 4.* hodie eos ob rem minimam ferrum manet Conſt. *Carol. V. art. 126. Dn. Carpz. p. 4. Conſt. 35. def. 4.* Latrones Jus Saxonicum rota eôrundẽ Landtr. *lib. 2. art. 13.* cõprobatum P. H. O. *art. 137.* A quib. omnib. actionibus, & pœnis hactenus ſuperficiarie ſaltẽ enumeratis immunes ſunt contra hoſtes & diffidatos tale quid facientes, quemadmodum etiam gravi huic capitali pœnæ, milites vel furtum committentes vel Robbariam omnes indiſtinctim ſubjici poſſe non videntur. Ut enim cuilibet neceſſitatis tempore, quæ regulariter legem non habet *l. 1. C. de Nov. op. Nunt. Weſenb. in parat. ff. de off. ejus. Cui mand. JCto num. 41.* Immo, recte Sententioſiſſimo Seneca, magnum imbecillitatis humanæ patrocinium, omnem legem frangit, & regulariter à quavis diſpoſitione cenſentur excepta, quæ fiunt cauſa neceſſitatis, *L. ult. C. de Pa. qui fil. diſtr. c. cum aurum 12. qu. 2. Dn. Georg. Frantz. tr. de Laudem. cap. 10. num. 11.* Furati permiſſum *Rittersh. in Expoſ. Nov. part. 12. cap. 12. num. 31. pag. 693.* in tantum ut ab Ordinaria poena eximantur P. H. O. *art. 166.* So jemand durch rechte Hungersnoht/ die Er/ ſein Weib oder Kinder leyden/ etwas von eſſenden Dingen zu ſtelen verurſachet würden/ Wo dann der Diebſtall tapffer groß vnd kündlich were/ ſollen abermals die Richter vnd Urtheiler als obſtehet/ Rechts pflegen. Ita nihil videtur facere, quo minus in extremo neceſſitatis caſu, quique nulla alia ratione evitari poteſt, & hoc flebile & miſerabile beneficium, ut de Ceſſione bonorum loquitur Imperator *in l. 1. & l. 5. C. de Ceſſ. bon.* militibus concedatur, quando victum noſtrum qualibet ratione expreſſe non contraria Divino vel Naturæ Juri, redimere licet *l. 1. in fin. de bon. eor. qui ant. sent. mort. ſibi conſciv.* Quare, ſi vel Eſculenta, vel Veſtimenta, vel aurum, vel argentum, vel pecudes, vel equos vel quicquid aliud furatus fuerit, ad reſtingvendam Famem vel tegendum corpus, non habebit quod laqueum timeat *Bor. de Furt. cap. 2. num. 177.* tum quod propter famem licitum ſit aliena occupare *c. ſi quis propter. de furt. c. diſcipulos de Conſecrat. diſtinct. 5. Anton. de Padilla y Meneſes ad auth. res quæ. C. comm. de leg. num. 84.* tum quod Dominus his contradicturus non credatur; cum alter alterum beneficio adjuvare debeat *l. 17. § 3. Commod.* nec non cognationem natura conſtituerit inter nos *l. 3. de J. & J.* quæ quaſi jubet ea ſuppedi-

tare

ſare proximo, ſine quibus vivere nequit, tum quod dicente *Hu. Grotio lib. 2. cap. 2. § 6. de J.B. & P.* nullum ſit dubium, quin longiſſima neceſſitate reviviſcat illud Jus priſtinum rebus utendi, tanquam ſi communes manſiſſent, quia in omnibus legibus humanis, ac proinde in lege Dominii ſumma illa neceſſitas videtur excepta; tum quod dolus abſit, absque quo nunquam delicti pœna locum habere probat. *l. 1. C. ad L. Corn. de Sic. l. qui injuriæ 53. ff. de furt. l. 5. de injur.* Vide ſis *Dn. Carpzov. Prax. Crim. part. 2. q. 82. num. 40. & ſeqq. Matth. Berlich. part. 5. concl. 42. num. 42. Harprecht. ad § 1. I. de Obl. quæ ex del. naſc. num. 14. Gail. 1. Obſ. 142. Menoch. lib. 2. A. J. Q. cap. 2. caſ. 1. num. 25. Tr. Vult. diſp. 30. § 5. lit. G.* Quorum tamen numero non habentur, ſed potius ad Orcum & infernales ignes damnantur, publica iſta ſubditorum flagella, quæ non modo omnia incolarum bona & facultates communes faciunt, ſed & corpora novis & exquiſite ad hoc excogitatis cruciatibus ſubjiciunt, ille inermis agricola & ruſticus fuſtibus & ferro in tantas redigitur anguſtias ut non modo ſua tradere, ſed & vicini prodere cogatur, ab hoc barbara voce poſcit aut ſangvinem, iſte ter vel quater ad arbores ſuspenditur, ut ubi conditum, ſi quid adhuc commodum iſta rabies reliquerit, fateatur, huic humi ſtrato & funibus vincto barbarum infundunt potum, nec deſiſtunt à diabolicis hiſce cruciatibus, donec animam ægens vix reſpirare ex infernarum undis poſſit, hujus digitum catena tam arcte cogunt, ut ſangvis prorumpat, pudet me tot taliumque tormentorum autores Chriſtianos nominare, quibus contra ejusdem fidei ſocios fœde utuntur, aliqualem ſaltem haberent ſpeciem, ſi hæc ab hoſte tantum committerentur, ſed in illis noſtri tam diri ſceleris rei ſunt, nec crudelius quid hoſtis in ſubditos conſulit, quam defenſorum nuda qui gerunt nomina. Hi incarnati diaboli tantum abeſt ut minimo quoque beneficio digni judicentur, ut potius cum Imperatore Conſtantino *in l. 31. C. ad L. Jul. de adult.* jubeantur inſurgere leges, armari jura gladio ultore, ut exquiſitis pœnis ſubdantur infames, qui ſunt vel fures ſunt Rei. Utinam inſignem & admodum ſalutarem conſtitutionem *Nov. 130.* obſervarent, certe ſine maleficio per regiones tranſitum facerent, quod tamen magis optandum quam ſperandum, quamvis expreſſis Publicis Imperii legibus contrarium.

XXX.

XXX.

Effectus conſiſtit in Jure, quod capientes acquirunt & capti amittunt.

Et Generaliter quidem Dominium capientibus tribuit § 17. *I. de R. D.* attenta tamen rerum diſtinctione ſuperius tradita & perſonarum occupantium, adde *theſ. 27.* poſſunt capti occidi ut *Pyrrh. apud Senec. in Troad.* Lex nulla capto parcit, aut pœnam impedit, nec tempore ullo excluditur poteſtas occidendi bello captos reſpectu Juris Gentium. *Dn. Grot. lib. 3. de J. B. & P. cap. 4. § 10.* Apud Romanos qui ex hoſtibus capti erant Duces, vincti catenis currum Triumphalem præcedebant, non quidem immediate, ſed interpoſitis adhuc coronis aureis, poſtquam ad Capitolium Ductus Imperator, ſimulatque de foro verſus illud currum flectere cœpit, hoſtes ante currum ductos abduci mandavit in Carcerem. *Cic. Verrin. 7.* Ubi vel detenti ſunt perpetuo, vel illico ſecuri percuſſi. Ita Servius moris fuiſſe ſcribit ut ante rogos humanus ſanguis effunderetur, vel captivorum vel gladiatorum, & plures conſentiunt in fortium Virorum ſepulchris captivos mactatos. Patet inde perfectum Dominium Victoribus tribui, & ex eo liberam circa capta diſponendi licentiam, quocunque etiam modo velint & in quemcunque jus illud transferre, cum nihil tam conveniens naturali rationi credatur, quam voluntatem Domini volentis rem ſuam in alium transferre ratam habere. *§ 40. I. de R. D.* & quilibet rerum ad ſe pertinentium pleniſſimus ſit Dominus *l. unic. C. de Nud. Quirit. Jur. toll. Treſt. de Dom. cap. 5. num. 40. pag. 47.* Dominium enim eſſe & habere alienandi poteſtatem communiter æquiparantur. *Johann. Bologn. ad l. ſi locuſam § Divi de Leg. 1. num. 6.* nec abſolutus Dominus dicitur, qui caret alienandi poteſtate. *Cephal. lib. 3. Conſil. 351 num. 11.* Quodcunque igitur à vero hoſte emero, nemo quocunque etiam Juris remedio à me avocabit, nimirum ceſſat cauſa rei Vindicationis, quæ Dominium eſt *l. 25. in pr. de O. & A. l. non idem 66. de R. V. § omnium 1. § ex maleficiis 18. verſ. pœnam I. de Act.* Sive Jure Civili ſive Jure Gentium acquiſitum *l. 23 in pr. de R. V.* quod in tantum verum eſt, ut nemo cogi poſſit, ad reſtituendam rem à militibus hoſtibus emtam, etiamſi pretium offeratur, ſtricta Juris ratione & vera Theorica inſpecta,

cta, qua nemo tenetur legitime quæſitum invitus alienare, adeoque multo minus Juri noſtro convenire videtur eorum opinio, qui in hoc caſu quo ab hoſtibus quid Emtum, Priori Domino abſque illius pretii reſtitutione reddendum, concludunt, quorum [illegible] cumulat. *Dn Finckelth. Obſ. pract. 56. 4 n. 9. usq. ad n. 10.* Cæterum illud dubio caret, poſſe verum Dominum abſque pretii impenſi Reſtitutione ab Emtore id repetere, quod milites noſtri defenſores ſubditis amicis abſtulerint, juſta hic occupatio nunquam erit, cum non hoſti ſed amicis ablatum, *§ 17. I. de R. D.* quod ſi injuſta occupatio, neque Dominium, id ergo cum ipſi non habeant, qua ratione in alios transferent. *l. 54. de R. J.* Atque rectiſſime hiſce Emtoribus, illud Imperatoris, diſce cautius mercari objicitur, ne non tantum damna ejusmodi ſed etiam in criminis ſuſpicionem incidant. *l. 5. C. de Furt.* Nimirum non tantum rei Emtæ jacturam facit, ſed & famæ & exiſtimationis damnum patitur, qui à furibus Emere pro more habet. *Franc. ad l. 19. de R. J.* idque ſibi ipſi imputabit, quod à defenſore emerit, cum inquirere ſemper debeat in conditionem ejus cum quo contrahit *d. l. 19. de R. J.* inprimis quando hodie adeo difficile non eſt ſcire, quo Titulo iſte acquiſita poſſideat, textus insuper pro hac aſſertione ſatis ſtent rotundi *in d. l. 2. C. de Furt. l. 5. l. 3. C. de Neg. geſt. l. 16. C. de Evict. l. ſi mancipium 23. C. de R. V.* Male itaque omnino Judices Veris Dominis, pretii imponunt refuſionem, à qua tamen liberos eos pronunciat lex, cum ſciant vel ſcire debeant, id neque ſtatuto introduci poſſe, quippe quod expreſſe impingeret in Naturæ Jus *l. 14. de Cond. Indeb.* Etenim hoc divina quadam providentia conſtitutum, firmum ſemper atq; immutabile per ſe manet *§. 1. I. de I. N. G. & C. Br. ad l. omnes populi 9. de J. & J. n. 21. Pet. Gilk. de Uſuc. part. 3. c. 3. num. 222.* Niſi hoc Jure retorſionis faciant *arg. t. t. quod quisq. Jur. in ali. ſtat. ut ipſ. eod. Jur. utatur.* Poterit tamen ejusmodi Emtor præcavere hoc ſi proteſtatus fuerit, ſe bona fide & in veri Domini cõmodum Emturum, eiq; ſupervenienti pro eodem pretio reſtituturum, declarat ſiquidem proteſtatio animũ proteſtantis, *de. in d. l. omnes populi de J. & J. n. 3. & ibi Crotus n. 53.* & verba demõſtrant Voluntatem *l. labeo de ſupell. leg.* nec nõ ex loquela hominis animus æſtimatur. *Bl. in l. ſed & reprobari in pr. de Excuſ. Tut.* Sic privilegio [illegible]
quod

quod quis habet nõ amittit per actum contrariũ ſi proteſtatus fuerit *Carol. Lapia ad l. fin. de Conſtit. princip. part. 2 c. 2 n. 11. pag. 210.* probant ſententiam hanc *l. 19. C. de procur. l. 15. C. de Negot. geſt. l. ſecundum naturam de R. J. l. 6. C. de poſtl. rev. & eleganti in l. 65. de R. V. Dn. Finckelth. Obſ. 17.* & ita pronunciatum à Nobiliſſimis Judiciĳ hujus Electoralis Doctoribus Anno 1633. ibi. Sie könten dann beſtändiger Weiſe beybringen/daß ſie die bey ihnen befindliche Sachen zu dem Ende erkauffet/damit dieſelbe ihrem Herren möchten zugeſtellet vnd nicht auſſer Landes gebracht werden V. R. W. Nec adeo contrariari videtur ratio *ex l. 16. in pr. de Contrah. Emt. l. 4. C. eod.* deſumta, ſuæ nimirum rei Emtionem non valere, quando vix quisquam firmiter affirmare poteſt, contractum Emtionis & Venditionis hic intercedere, cum verus Dominus ab Emtore non emat, ſed redimat, Enimvero ſi ejusmodi Redemtor vero Domino venderet, pro Eodem pretio quo à militibus accepit, non teneretur reddere, ſed pro libitu quanti ſibi viſum fuerit diſtrahere poſſet, atq; ita quoq; ſentiunt *Trentacinq. Var. Reſol. lib. 1. Tit. de Intereſſe n. 71 Menoch. lib. 5. præſ. 29. n. 16. & 17.* Sed ad quem caſus hujus rei pertinebit? an ad Eum, qui à militibus rem liberatam tenet? an ad Verum Dominum? Illud exiſtimo Juri noſtro convenire in Contractu Emtionis & Venditionis id non eſtimari ex Dominio ſ. gr. ille eſt Dominus, Rei E. ad Eum pertinet caſus quandoquidem expeditum eſt, ſimulatq; perfectus fuerit contractus, etiamſi res nondum tradita periculum omne ſpectare ad Emtorem *pr. & §. 3. I. de Emt. & Vend. l. 1. pr. locat. l. 35. §. 6. de Contrah. Emt. l. 2. C. de Pericul. & Commod. Rei Vendit.* (excipe res numero pondere & menſura conſiſtentes *l. 35. §. 5. de Contrah. Emt.*) ratio quia Emtio perfecta, non quia Emtor Dominus, cum nunquam probari poſſit perfecta Emtione Emtorem Dominum fieri *Riem. dec. 9 q 3.* Verum hæc principia noſtro caſui applicari nequeunt, cum reſpectu horum nullus interceſſerit contractus Emtionis & Venditionis, ſed potius ſi negotium hoc nominandum, Negotiorum geſtorum erit, & omnino utiliter res Domini geſta eſt, ex probabili hac conjectura, nunquam iſtam rem ad Dominum redituram ſi liberata eo modo non fuiſſet *Didac. Covarruv. ad c. peccatum de R. J. in 6to Relect. part. ſing. pr.* In quam actionem caſus fortuitu tum

legitimo modo exiens. Quare hic, utpote qui legitimè & Omnibus Juribus conveniente modo ſibi quæſitus.

XXIIX.

Neq; vero tantum Perſonæ materia ſunt, ſed & Res, utpote hominibus indigniores.

Quas vaſtare licet *Cic. lib. 1 Off.* & non eſt contra Naturam ſpoliare eum, quem honeſtum eſt necare *Polyb. hiſt. 5.* Jure belli comprehenditur, ut Muniriones hoſtium, Portus, Urbes, Vias, Naves, fructus & ſi quæ ſunt alia aut eripiantur aut corrumpantur, ſic Livius ait, eſſe quædam belli jura, quæ ut facere, ita pati ſit fas. Sata exuri, dirui tecta, prædas hominum pecorumque agi *Liv. lib. 31.* & probatur id inſuper *per d. §. 17. I. de R. D. l. naturalem § fin. l. transfugam de A. R. D. l. ſi quis pro redemtione C. de donat.* qui textus generaliter loquuntur, quæcunque ab hoſtibus capta fuerint, Jure Gentium ſtatim capientium fieri, ita ut omnino dicendum videatur, cunctas res cujuscunq; generis ſingulorum occupantium proprias manere, legibus enim generaliter & indiſtincte loquentibus, homo non diſtingvet, & ea quæ cuiquam debentur citra injuriam auferri nequeunt, at Gentium Jus, res cunctas capientibus addicit, ſive mobiles ſint, ſive immobiles, ſive animatæ, ſive inanimatæ, ſive religioſæ, ſive ſacræ, ſive ſanctæ, hæ enim inſuper & hoſtium occupatione profanæ fiunt *l. 9. de leg. 1. l. 36. de Relig. & ſumt. fun.* hominum demum inſtituto tales factæ *§. ſacræ res §. religioſum I. de R. D.* unde quæ his non ſtatim aliis talia ſunt vid. *ib. 19.* Econtra omnia videntur fiſco adjudicari, ita *l. 31 de Jure fiſc.* Obſidum bona æque ac captivorum in fiſcum cogit, Eum qui prædam ab hoſtibus captam ſubripuit Lege Peculatus teneri Modeſtinus ait *in l. Is qui pæn. ad L. Jul. pecul.* ex qua quoq; *Anton. Merenda lib. 2 contr. c. 22.* ſtatuit nihil omninò militibus ſingulis per captivitatem poſſe acquiri. Alij capta capientium fieri, non immobilia, ſed mobilia, & hæc tamen non aliter quoq; niſi prævia diſtributione per Capitaneum facienda *Socin. in l. 1. pr. de Acquir. vel Amitt. poſſ. n. 10. & ſeqq. Br. in l. ſi quid in bello de Capt. & poſtl. rev.* hancq; communem teſtatur *Socin. Jun. lib. 4. conſil. 88. n. 107.* Addit alter *Socin. in d. L. 1. de Acquir.*

[illegible] *A.* [illegible] plane non ſit in Eccleſia de-
[illegible] *Joh.* [illegible] *num. 3.* diſtinguit inter [illegible]
[illegible] & non [illegible], [illegible] mobili [illegible]
[illegible] *Hieron.* [illegible]
[illegible] *D.* [illegible] *lib. 4. c. 28.* [illegible] *Joh.* [illegible] *ad*
[illegible] *D.* [illegible], [illegible] Reipub. tribuunt, [illegible]
[illegible] pretioſiora Principi, vulga-
[illegible] Sunt qui hoc æſtiment ex actu hoſtili &
[illegible] in acie [illegible] excurſionibus & velitatio-
nibus [illegible]. Alii [illegible] *lib. 4. Comm.* [illegible]
[illegible] *de V. S. Marc.* [illegible]
[illegible] *lib.* [illegible] *Ma-*
[illegible]
[illegible]
[illegible] *Obſervationum Exerc.* [illegible] Salvis cujusque ju-
diciis, ea jam laudatis JCTIS [illegible] dici poſſe vere videntur.
Primum itaque, [illegible] quicquid [illegible] capientium
[illegible] in excurſionibus ſive in acie acquiſitum per leges *d. §* [illegible]
de [illegible] *D.* [illegible] *vel d. P.*
Secundo quod [illegible] ſua ſunt, plene & irrevocabiliter occu-
pantes Dominium acquirunt, quando ex hoſtibus capta [illegible]
[illegible] *d. §* [illegible] nec ad alium [illegible] facto noſtro transferri poſſunt
[illegible] *de O. & A.* effectus namque Dominii & uſus
[illegible] quod [illegible] ſuum, id ab eo invito auferri
[illegible]
[illegible] ſive ex religioſo lo-
co ablatum quid ſumus, [illegible] quod ſu-
pra traditum [illegible] hoſtium locum eſſe nullum religio-
ſum, nullum ſacrum *l.* [illegible] *de Relig. & ſumt. fun.* [illegible] *de*
Captiv. & poſtl. rev. & JCTUS Paulus in *l. 4. de Sepulch. Viol.* Sepul-
chra inquit hoſtium religioſa nobis non ſunt, ideo que lapides inde
ſublatos, in quemlibet uſum convertere poſſumus: non ſepulchri
violati actio competit, nec ulla alia pœna locum habet, ſed impune
id omne ac licite fit *Matth.* [illegible] *part. 5. concl. 47. num. 31.* [illegible] *A.*
J. Q. lib. [illegible] *num.* [illegible]

 Domi-

Diſtinguendum tamen iterum eſt circa primum & ſecundum membrum, inter Immobiles & mobiles Res, Mobilium rerum quicquid captum regulariter ſingulis tribuimus per ſæpe d. §.17. I. de R. D. *Bach. ad Tr. Vol. 2 diſput. 20. th. 2 lit. D. pag. 184.* nulla præcedente à Duce diſtributione *Vac. à Vac. lib. 2. declar. 35 Magnif. & Nobiliß. Dn. D. Ungep. d. l. pag. 217. Alber. in l. Si quis provocaverimus C. de* [illegible] *Synt. Jur. Univ. lib. 20. cap. 4. num. 5. Bocer. de Bell. & Duell. lib.* [illegible] *cap.* [illegible] Agros hoſtium & immobilia quod ſpectat, Reipub. ſive Domino cujus nomine bellum gerimus, *l. 20. § 1. de Captiv. & poſtlim.* Pro debilitando ſiquidem hoſte & noſtra augendo conſequenter bella aggredimur, quæ debilitatio rectius fieri nequit, quam per ademtionem & occupationem immobilium, quæ occupatio non niſi nomine Principis vel Reipub. exerceri poteſt, & cum dilatet & augeat fines ad Territorii Dominum & Belli principalem pertinebit, cujus autoritate & ſumtu bellum ſuſceptum, fas enim eſt imminuere vires hoſtium, quocunque in modo fieri poteſt. *Baldum de Capit. Conſtent. lib. 4. c. 12. in fin.* Atque ita non obſtabit generalitas *d. § 17. I. de R. D.* cum larga concedatur manu, capientium omnia & occupantium fieri, quæ revera ab iis occupari poſſunt ita ut propria maneant; verum immobilia ſinguli milites nec occupant, nec occupare illi poſſunt. *Donell. lib. 4. c. 21*, ſed Principi, cum ea mente & intentione faciant, ut operam ſuam accommodent; ſic JC. Modeſtinus *in l.* [illegible] *quæ de A. R. D.* ait, quod Naturaliter acquiritur ſicuti eſt poſſeſſio, per quemlibet volentibus nobis poſſidere acquirimus, *L.* [illegible] *procuratorem de Acq. poſſ. l. quæcunq. de O. & A. l. ſtipulatio § alteri de V. O.* [illegible] *C. per quas perſ.* [illegible] *poteſt & c. qui facit de R. J. in 6to. Donell.* [illegible] Quod enim totius exercitus opera acquiritur, licet ſinguli juvent, non ſingulorum ſed omnium erit: Omnes autem repræſentat Victor Univerſalis, *Matth. Zypk. à Nyb. d. l.* Ita à Senatu Volſcorum legatis oppida repetentibus reſponſum refert *Halicarnaſſ. lib. 8. cap. 4.* inter cætera. Nos equidem Juſtiſſimas ducimus poſſeſſiones, quas armis Victores quæſivimus, nec legem illam nos primi conſtituimus nec eam hominum potius, quam Deorum exiſtimamus, ſed cum omnes tam Græcos quam Barbaros ea uti ſciamus. Nam pretioſas res mobiles quod ſpectat, & eæ ſingulis denegantur, nec ſoli-

nus

Digitized by Google

[illegible] Immobiles Principali adjudicantur, propter approbatum
Jus quo immobilium appellatione pretioſæ res mobiles habentur, *l. 22. C. de Adminiſt. tut. 25. ibid. Godof. Br. in l. pen. § 1 ſolut. matr. Angel. in § ſuccur. cui per l. de Aſſ. Menoch. in Sylv. Nupt. lib. 5. cap. 61. Muſcul. de ſucceſſ. Convent. Claſſ. 1. membr. 3. lit. G. num. 6. pag. 31.* Quæ ratio ſupereſt quod pretioſarum poſſeſſor à ſatisdatione liberetur, à qua tamen alias non niſi immobilia immunem aliquem reddunt; ſimiliter itaque inde inferri poſſe videtur, pretioſas pro immobilibus æſtimanda atque idem Jus ſtatuendum. *Berlich. part. 1. concl. 20. n. 46.* quatenus quæ res propriè pretioſæ ſint Boni viri arbitrio relinquendum, qui hoc ex conſuetudine & cujusque gentis more dijudicabit. Denique & illud attendendum, an quid ex devictis jam hoſtibus capiatur, nec ne, hoc caſu obtinent ea quæ modo dicta ſunt, priori caſu cum non capiatur ex hoſtibus, utpote qui jam deſiere tales eſſe, *Magnif. & Nobiliſſ. Dn. Ungep. d. l.* omne publicum erit. *Can. dicat aliquis 23. q. 5. Donell. 4. Comm. 21.* quod vel pro meritis inter milites dividetur *d. Can. dicat aliquis l. ſi quis pro redemtione 39. § 1 C. de donat. Deut. 20.* ubi omnem prædam Exercitui divides, & concedes de ſpoliis hoſtium tuorum quæ Dominus dederit tibi & *Joſ. 8.* Jumenta autem & prædam Civitatis diviſerunt ſibi filii Iſrael. *Et ad l. ſi quis in bello num. 3. ff. de Captiv. & poſtl. rev. Angel. ad § item ea num. 1. de R. D.* Audi quæ Decius contra Marcium apud *Dionyſ. Halicarnaſſ. lib. 7.* dicat, Scitis omnes prædam ex hoſtibus noſtra virtute partam legibus addici populo, & nec Ducem quidem Exercitus, in eam Jus habere, ne dum privatum aliquem, Sed quæſtoris eſſe eam vendere, & pecuniam referre in ærarium. Hanc legem nullus ab urbe condita, non dicam violavit, ſed ne reprehendit quidem, excepto hoc uno Marcio adde *Tim. Fab. diſſ. autor. 14. § 3.* Quæ ad *cap. de jure ſiſc. l. 20. § 1 de Captiv. & poſtl. revers. § in agris num. 10. de A. R. D. l. pen. ad L. Jul. pec. l. pen. § jam ſi modo. C. de donat. c. dicat aliquis 23. qu. 5.* regere poſſit actus docebit. Atque hæc quidem de Jure vera ſunt, cæterum ſi alia adſit belli ordinatio, qua expreſſè aliquid de præda cautum reperiatur, attendenda erit, qua deficiente mos & conſuetudo belligerantium gentium *argum. L. 34. de R. Jur.* Quanquam Imperatores & Duces Belli nonnunquam quando vel Fortalitium vel munita aliqua expugnanda venit Civitas, ut eo ani-

moſio-

moſtiorem reddant militem, ad ſuſcipiendum præſens periculum & ſuperandum feliciter, promittere poſſint & ſoleant quinque prædam, poſt Victoriam h. Vi h. e. mit ſtürmender Hand occupaverint, & hoc ita, ut quisque proprium habeat quod cepit, vel ad Imperatorem deferat, qui prædam captam vel ex æquo, vel pro meritis & dignitate cujusque militis dividat. *Reinh. ad Tr. Vol. 2. diſſert. 20. th. 2. lit. A. pag. 185.* In noſtro Imperio de bello acquiſitis pars certa Imperio attributa R. A. zu Augſp. *de Anno 1500. tit.* Was dem Hauptmann von Brandſchatzung folgen ſoll. *Dn. Johan. Limn. in diſſert. Apologet. de ſtat. Imper. Rom. Germ. oppoſita Wolzendorfio ſect. 3. an. 27. adde lib. 2.* De eo Duces ſibi cavebunt, ne ſordidi quid ex præda reſervent vel quod famam autoritatem & gloriam apud milites & reliquos imminuere valeat. Exemplo Wenceslai Imperatoris ob Ignaviam & Rempubl. male adminiſtratam depoſiti, qui ego inquit, ſi me diripiendis Urbibus Italiæ, ſors præſentem dederit, cæterarum rerum prædam militibus impertiar, Vini tantum ſpolia apud me reſervabo: Si quis autem cellam Vinariam injuſſu meo ingreſſus fuerit, gladio ferietur. *Johan. Wilhelm à Reiwitz in Orat. contr. German. apud Frider. Achill. Duc. Wirtemb. de princip. [illegible] Europ.* Idem Wenceslaus Normbergenſes à Juramento ſolutos pronunciat, acceptis quatuor curribus onuſtis Vino Bacharacenſi. Hodie ex Capitulatione *Caroli V. artic.* Wie Wir auch *17. & Ferdinandes II. § 21. & Tertii § 35.* non ſolum id, quod de Communi Electorum & Ordinum aſſenſu debellatum eſt ab Imp. Imperio cedit, ſed & id, quod ſine illorum ſuffragio & etiam opibus recuperatum eſt, modo id olim ad Imperium pertinuerit. *Dn. Sim. [illegible] Coll. publ. diſſ. [illegible] lit. [illegible] pag. 109.* Cæterum Gentium morem cumulatum ibi exhibet *Hugo Grotius lib. 3. de J. B. & P. cap. 6. § 12. & ſeqq.* Hæc enim quæ [illegible] Jure obtinent [illegible] circa hoſtium res (ea enim quæ apud hoſtes quidem ſunt, ut oppidis forte aut [illegible] præſidia, non aliter noſtra ſunt niſi Domini eorum per hoſtium ſint ſubditi, aut [illegible] hoſtilis animi, [illegible] tra hoſtes [illegible] Jus hoc nequaquam extenditur, quia [illegible] Si quid Juris in illis rebus hoſti competat, quin id nobis acquiratur, hinc quod dici ſolet pro hoſtibus ha-

beat,

[illegible] hoſtium [illegible] inventas [illegible] captivitate [illegible] & [illegible] evidens eſt, [illegible] hoc ſtrepitu [illegible] ſaltem [illegible] quadam [illegible] res hoſtium [illegible] quæ tamen [illegible] in contrarium [illegible] *l. cum [illegible] ff. [illegible]* [illegible] *C. de probat.* [illegible] præſumtio [illegible] probabilis [illegible] eſt conjectura, ex certo ſigno proveniens, [illegible] pro veritate habetur *Sl. [illegible] C. de probat. & [illegible] C. de [illegible]* [illegible] in Hollandia Anno 1598. [illegible] Anſeaticis [illegible] judicatum [illegible] [illegible] in bello [illegible] [illegible], jus exigendi debitum [illegible] comprehenſum competat, quæ[illegible], cum Jura indiſtincte loquantur [illegible] [illegible] *l. [illegible] ff. [illegible] l. [illegible] D.* affirmativa [illegible], chirographo [illegible] legitime [illegible] [illegible], jus debitum petendi [illegible] *[illegible] l. qui chirographum [illegible] de leg. 3. [illegible] de liber. [illegible]* [illegible] vero noſtra [illegible] acquirendi dominii modus, [illegible] [illegible], qui quidem [illegible] chirographi factus eſt Dominus ab eo [illegible], qui vi illicita & diffidatione ab amicis [illegible] ejuſmodi diffidatorem, verum dixeris Dominium. Imperii & Principum conſtitutionibus ultimo ſupplicio damnandum V. D. D. *art. 128 & 129 Conſt. [illegible] de anno 1555.* [illegible] Wir ſetzen/ Ordnen [illegible] [illegible] wollen auch [illegible] [illegible] [illegible] *[illegible] part. 4. [illegible]* [illegible] jus Dominii [illegible] di publico raptori tribuunt, ut [illegible] [illegible] cauſa geſta & acta reſcindi jubeant & [illegible] *[illegible] quod met. Cauſ.* Quare petenti oberit exceptio quod metus cauſa, quæ datur adverſus id petentem quod promiſſum eſt per metum *l. [illegible] C. quod met. Cauſ. Menoch. lib. 3. A. J. Q. caſ. [illegible] & ſeqq.* neque neceſſe eſt ut is qui agit metus cauſa quid fecerit, ſed an omnino metus cauſa factum ſit [illegible], non tantum ab eo, qui agit *[illegible] de Except. part [illegible] cap. [illegible] n. [illegible].* Sic Ulpianus in *l. apud Celſum § [illegible] metus cauſa de do. mal. [illegible]* legibus de metu non tantum ab Actore [illegible] à quocunque adhibito objici exceptionem poſſe, *Ma-*

rant. Spec. aur. part. 6. memb. 6 tit. de Except. n. 39. Magnifico Nobiliſſimo Domino Præſ. JCto & Ordinario undiquaq; Celeberrimo, Patrono, Præceptor ſingulari ſemper Obſervantia Venerando in Exercit. publ. Inſtit. Can. Lancello. ad tit. de Except. Cæterum illud ex Antiquitatum Scriptoribus conſtat, dandum fuiſſe Jovi ex præda aliquid, Unde & prædator Jupiter appellatus, & *Servius 1. Æneid.* Romanis inquit moris fuit, ut bella geſturi, de parte prædæ aliquid Numinibus pollicerentur: adeo ut Romæ fuerit unum Templum Jovis Prædatoris, non quod Prædæ præeſt, ſed quod ei aliquid ex præda debeatur, quamvis hujus locus & à quo conſecratus ignoretur *Roſin. lib. 2. Antiq. Rom. c. 5.* ſic ſi quis opima conſecutus eſſet ſpolia, ea in Templo Jovis Feretrii ſuſpendebantur. Erant autem opima ſpolia quæ Dux, hoſtium Duci à ſe immediatè occiſo detraxerat, quorum tanta traditur fuiſſe raritas, ut intra annos paulo minus Iͻ XXX tantum trina contigerint Nomini Romano, *Feſtus.* Alij & ea opima ſpolia vocant, quæ miles Duci detraxit *Marc. Varro.* Omnia autem ad ædem Jovis Feretrij non ſolita fuiſſe ſuſpendi ex Pompilij Numæ Regis à Feſto relata, teſtatur, quæ videri poſſunt apud *Roſin. antiq. lib. 10. c. 29.* Conſtat quoque, non raro ex ſpoliis & manubiis ex hoſtibus captis templa extructa Diis Gentilibus eſſe, factum id à Carvilio Conſule de Vejentibus triumphante *Liv.* Gelon Syracuſanus Cereri & Proſerpinæ templa ex manubiis ſpoliisq; Carthaginenſium ingenti magnificentia miroq; artificio extruxiſſe *Diodor. lib. 11. cap. 1.* Alphonſus Caſtus Hiſpaniarum Rex ex Maurorum manubiis duas Eccleſias erexiſſe traditur Ovetenſem & Aſturicenſem *Riti. lib. 2. de Regibb. Hiſp.*

XXIX.

Forma captivitatis bellicæ ſubſtantiam exhibet.

De qua *th. 10. & ſeqq.* pauca ſaltem quæ reſtant de loco adjiciendas, nimirum abſolutè quocunq; locorum hoſtem invenero, poſſe me ipſum occidere non modo, ſed & facultatibus & quibuscunque rebus ſpoliare, ut enim uniuscujusq; fundum liberè ingredi & animalia capere §. 12. *I. de R. D. l. 3. de A. R. D.* ita & hoſtem atque ... hoſtem in alterius territorio; cujus Dominus interdicere id queat

non

demnaverit, quod ſi tamen contra prohibitionem nihilominus facta fuerit hoſtis depraedatio, quicquid inde altera pars [illegible] [illegible] facta fuerit, non minus ſibi acquirit atq; alienum fundum contra interdictum Domini ingrediens *d. §. 12. I. & d. l. 3. de A. R. D. [illegible] d. 4. q. 7. B. con. dec. 4. q. 3. Magnif. & Nobiliſſ. Dn. D. [illegible] [illegible] Bach. ad Tr. Vol. 2. diſp. 20. §. 2. lit. a. add l. 5. §. 2. de Capt. & poſtl. [illegible] arg. §. 12. I. & l. 5. §. 1. de A. R. D.* hoſtem fugatum in alieno quoq; territorio juſtè perſequor & belli jus in eundem exerceo, & communem amicus ſupereſſe & perdurare in regno ſuo non vetat effectum [illegible] extra territorium ſuum hoſtiliter geſtarum *Per. Cune. in Reſ. ad l. poſtlim. Cod. annex. p. 251* quamvis poſſit utriq; exercitui interdicere, ne alter adverſus alterum hoſtiliter quid moliatur, cumq; finibus ut exeant jubere, quomodo paucum ante temporis ab Anglis factum, multa adhuc ſervet memoria, ubi inter Batavos & Hiſpanos Anglorum maris Admiratus medius ſtetit. Et alias apud Regem utriq; parti amicum ex publica cauſa tutus ſum *l. 19. §. 3. de captiv. & poſtl. rev. de quo forte de poſtl.* Caeterum & in eo optimis captivitatis conſiſtit forma, ut adverſus hoſtes & diffidatos potiùs exerceatur, niſi ſe convertere malint. PRO PERSONIS, Vel interdicto de liberis exhibendis, dum filium vel filiamfam. invitam vel invitum retinet, vel dolo malo facit, quominus apud ſe eſſet *l. ult. de lib. Exhib. l. 1. in pr. & §. 1. eod.* quod matri non datur *l. 2. C. d. t.* fallit tamen ſi filius immorigerus paternum conſilium quod optimum ſemper pro liberis capere ſolet *l. 23. §. 4. ad l. Jul. de adult.* negligat & ad militares cohortes, vel ad alium [illegible] confugiat, quo caſu patri contra illum apud quem filius eſt interdictum non competit, quando filius magis apud ſe eſt, quam apud illum adverſus quem interdicitur, libera ipſi vel diſcedendi vel manendi relicta facultate *l. ult. ff d. t.* nunquam enim adverſus ipſum filium datur *l. 3. §. 5. eod.* De libero homine exhibendo interdictum contra eum datur, qui dolo malo liberum retinet & petenti exhibere detrectat *l. 1. pr. de lib. hom. Exhib. l. 3. §. 2. 3. 6. 7. eod.* Recte eodem & ii conveniuntur, qui ab hoſtibus redemptum, & pro quo pretium offertur vel etiam quem jam ipſe liberaliter dimiſit, retinet, doloſè agit *d. l. 3. § 4. d. t.* Nimirum ab hoſtibus redemtus, magis in cauſam pignoris conſtitutus, quam in ſervilem conditionem eſſe videtur *l. 2. C. de poſtl. rev. l. 43. §. ult.*

ult. de Dig. 1 *l.* 8. *in fin. de Re milit.* unde & tam diu [illegible] [illegible] [illegible] moretur, quamdiu pro redemtione ſolutum pretium non [illegible] *l.* 20. § 1. *Qui teſt. fac. poſſ.* Plagiarios Lex Fabia hodie ultimo ſupplicio perſequitur *l.* 7. & *fin. C. h. t. Deut.* 24. *v.* 17. *Pet. Heig. part.* 2. *q.* [illegible] *Theodor. in Colleg. Crim. diſp.* [illegible] *lit. e.* olim pecuniaria pœna *l.* [illegible] *de manumiſſ.* in caſu *l.* 6. *C. de Plag.* adhuc obtinente, [illegible] *Prax. Crim. part.* 1. *q.* 84. *in fin.* Raptus crimen committens [illegible] capitis pœna & bonorum amiſſione *l.* 54. *C. de Epiſc. & Cler. l. unic. C. de Rapt. Virg. Nov.* 143. [illegible] *P. H. O. art.* [illegible] etiamſi cum rapta non [illegible] *Carpz.* ad *l.* 80. *Tam. n.* 40. *verſ. ſed hoc non obſtante. Valent.* [illegible] [illegible] *q.* 8. quando ipſe raptus per ſe delictum impletum eſt atque perfectum, dignum tam gravi pœna ab Imperatore judicatum, [illegible] *l.* 5. § 2. *ad L. Jul. de Vi publ.* ibi, qui Vacantem mulierem rapuit vel nuptam ultimo ſupplicio punitur *Diſ. Tr. Vol.* 2. *diſſ.* 32. [illegible] *Bach.* cæterum hoc caſu quæ pœna hodie dictari ſoleat notat *D. Carpz. Prax. Crim. part.* 1. *q.* 40. *n.* 25. Tum Rerum competunt remedia Poſſeſſoria, & Petitoria, Poſſeſſoria, ut adipiſcendæ, retinendæ & recuperandæ poſſeſſionis *Abb. c. paſtoralis n.* 11. *X. de Cauſ. poſſ. & propriet.* quorum pleniſſimum putatur, quod datur ex *can. redintegranda* 3. *q.* 1. communiter à DD. explicatum in *l. rem quæ nobis de A.* [illegible] *P.* & quatenus ex dicto remedio agatur ad reſcindendos contractus [illegible] [illegible] *de Alienat.* [illegible] Petitorij Judicij eſt Rei Vindicatio contra quemcunque poſſeſſorem competens *l.* [illegible] *F. l.* 24. § 1. *de Judic.* § 2. *I. de Act. l.* 1. & *l. fin. C. ubi in Rem. act.* [illegible] *F. l. unic. C. ne alien. mut. Jud. cauſ.* [illegible] *Vol.* 1. *Conſ.* 39. [illegible] rem cum fructibus & omnibus acceſſionibus reſtituat *l.* [illegible] 40. 62. 64. *de R. V. l.* 2. *l.* 35. § [illegible] *de Uſur.* Adeſt actio furti pœnam petens, & Condictio furtiva rem ipſam perſequens *l.* [illegible] *Cond. furt. l.* 54. 13. *C. de furt. l. ult. C. de Noxal. Act.* nullo reſpectu [illegible] [illegible] *C. de R. V. l. pen. C. Ne Rei Dom. vel templ. Vind. l.* 1. *in fin. C. de* [illegible] *l.* 40. [illegible] In Dithmarſia teſtatur *Pet. Frid. de Mand. Jud. lib.* [illegible] [illegible] res furtivas quantumvis Dominus perſequatur, & primum comprehendat nihilominus confiſcari, quod omnium canones [illegible] [illegible] & iniquum valde. Breviter de Abigeatu tenemus [illegible] [illegible] [illegible] crimen cadit. *l.* 1 & 2. *de Concuſſ.* Adeſt [illegible] [illegible] bonorum raptorum actio *l.* 1. & 12. *de vi bon. rapt. P. H. O. art.* [illegible]

cujus

cujus pœna in *l. 28. §. 10. de pœn. Proſp. Farin. part. 7. oper. Crim. qu. 167. num. 14.* hodie eos ob rem minimam ferrum manet Conſt. *Carol. V. art. 126. Dn. Carpz. p. 4. Conſt. 35. def. 4.* Latrones Jus Saxonicum ro-ta cõrundit *Landtr. lib. 2. art. 13.* cõprobatum P. H. O. *art. 137.* A quib. omnib. actionibus, & pœnis hactenus ſuperficiarie ſaltẽ commemoratis immunes ſunt contra hoſtes & diffidatos tale quid facientes, quem-admodum etiam gravi huic capitali pœnæ, milites vel furtum com-mittentes vel Robbariam omnes indiſtinctim ſubjici poſſe non vi-dentur. Ut enim cuilibet neceſſitatis tempore, quæ regulariter legem non habet, *l. 1. C. de Nov. op. Nunt. Weſenb. in parat. ff. de off. ejus. Cui mand. JCtio. num. 41.* Immo, teſte Sententioſiſſimo Seneca, magnum imbecillitatis humanæ patrocinium, omnem legem fran-git, & regulariter à quavis diſpoſitione cenſentur excepta, quæ ſunt cauſâ neceſſitatis, *l. ult. C. de Pæ. qui ſil. diſtr. c. cum aurum 12. qu. 2. Dn. Georg. Frantz. tr. de Laudem. cap. 16. num. 11.* furari permiſſum *Rittersh. in Expoſ. Nov. part. 12. cap. 12. num. 31. pag. 693.* in tantum ut ab Ordi-naria pœna eximantur. P. H. O. *art. 166.* So jemand durch rechte Hungersnoht/ die Er/ ſein Weib oder Kinder leyden/ etwas von eſſen-den Dingen zu ſtelen verurſachet wurden/ Wo dann der Diebſtall tapffer groß vnd kündtlich were/ ſollen abermals die Richter vnd Vr-theiler als ob ſtehet/ Rechts pflegen. Ita nihil videtur facere, quo minus in extremo neceſſitatis caſu, quique nulla alia ratione evita-ri poteſt, & hoc flebile & miſerabile beneficium, ut de Ceſſione bo-norum loquitur Imperator, *in l. 1. & l. 5. C. de Ceſſ. bon.* militibus concedatur, quando vitam noſtram qualibet ratione expreſſe non contraria Divino vel Naturæ Juri, redimere licet. *l. 1. in fin. de bon. eor. qui ant. ſent. mort. ſibi conſcir.* Quare ſi vel Eſculenta, vel Ve-ſtimenta, vel aurum, vel argentum, vel pecudes, vel equos vel quic-quid aliud furatus fuerit, ad reſtingvendam famem vel tegendum corpus, non habebit quod laqueum timeat. *Ber. de Furt. cap. 2. num. 177.* tum quod propter famem licitum ſit aliena occupare, *c. ſi quis propter. de furt. c. diſcipulos de Conſecrat. diſtinct. 5. Anton. de Padilla y Meneſes ad auth. res quæ. C. comm. de leg. num. 84.* tum quod Domi-nus his contradicturus non credatur, cum alter alterum benefi-cio adjuvare debeat. *l. 17. § 3. Commod.* nec non cognationem na-tura conſtituerit inter nos *l. 3. de J. & J.* quæ quaſi jubet ea ſuppedi-

ſunt proximo, ſine quibus vivere nequit, tum quod dicente *Hu-Grotio lib. 2 cap. 2. § 6. de J. B. & P.* nullum ſit dubium, quin in graviſſima neceſſitate reviviſcat illud Jus priſtinum rebus utendi, tanquam ſi communes manſiſſent, quia in omnibus legibus humanis, ac proinde in lege Dominii ſumma illa neceſſitas videtur excepta, tum quod dolus abſit, abſque quo nunquam delicti pœna locum habere probat. *l. 1. C. ad L. Corn. de Sic. l. qui injuriæ 53. ff. de furt. l. 12. de injur.* Vide ſis *Dn. Carpzov. Prax Crim. part. 2. q. 84. num. 40. & ſeqq. Matth. Berlich. part. 5. concl. 44. num. 42. Harprecht. ad § 1. I. de Obl. quæ ex del. naſc. num. 14. Gail. 1. Obſ. 142. Menoch. lib. 2. A. J. Q. cap. 2. caſ. 180. num. 27. Tr. Vol. 2. diſſ. 40 Th. lit. G.* Quorum tamen nomine non habentur, ſed potius ad Orcum & infernales ignes damnantur, publica iſta ſubditorum flagella, quæ non modo omnia incolarum bona & facultates communes faciunt, ſed & corpora novis & exquiſite ad hoc excogitatis cruciatibus ſubjiciunt, ille inermis agricola & ruſticus fuſtibus & ferro in tantas redigitur anguſtias ut non modo ſua tradere, ſed & vicini prodere cogatur, ab hoc barbari vires poſcit aut ſangvinem, iſte ter vel quater ad arborem ſuſpenditur, ut abſconditum, ſi quid adhuc communis iſta rabies reliquerit, fateatur, huic humi ſtrato & funibus vincto barbarum infunditur potum, nec deſiſtunt à diabolicis hiſce cruciatibus, donec animam ægre vix reſpirare ex miſerabilium undis poſſit, hujus digitum ferro tam arcte cogunt, ut ſangvis prorumpat, pudet meminiſſe horumque tormentorum autores Chriſtianos nominare, quibus contra ejuſdem fidei ſocios fœde utuntur, aliqualem ſaltem haberent ſpeciem, ſi hæc ab hoſte tantum committerentur, ſed indiſtincti tam diri ſceleris rei ſunt, nec crudelius quid hoſtis in ſubditos conſulit, quam defenſorum nuda qui gerunt nomina. Hi incarnati diaboli, tantum abeſt ut minimo quoque beneficio digni judicentur, ut potius cum Imperatore Conſtantino *in l. 31. C. ad L. Jul. de adul.* jubeantur inſurgere leges, armari jura gladio ultore, ut exquiſitis pœnis ſubdantur infames, qui ſunt vel futuri ſunt Rei. Utinam inſignem & admodum ſalutarem conſtitutionem *Nov. 98.* obſervaretur, certe ſine maleficio per regiones tranſitum facerent, quod tamen magis optandum quam ſperandum, quamvis expreſſis Publicis Imperii legibus contrarium.

XXX

XXX.

Effectus conſiſtit in Jure, quod capientes acquirunt & capti amittunt.

Et Generaliter quidem Dominium capientibus tribuit. *§ 17. I. de R. D.* attenta tamen rerum diſtinctione ſuperius tradita & perſonarum occupantium, adde *theſ. 27.* poſſunt capti occidi ut *Pyrrh. apud Senec. in Troad.* Lex nulla capto parcit, aut pœnam impedit. Nec tempore ullo excluditur poteſtas occidendi bello captos reſpectu Juris Gentium. *Dn. Grot. lib. 3. de J. B. & P. cap. 4. § 10.* Apud Romanos qui ex hoſtibus capti erant Duces, vincti catenis currum Triumphalem præcedebant, non quidem immediate, ſed interpoſitis adhuc coronis aureis, poſtquam ad Capitolium Ductus Imperator, ſimulatque de foro verſus illud currum flectere cœpit, hoſtes ante currum ductos abduci mandavit in Carcerem. *Cic. Verrin. 7.* Ubi vel detenti ſunt perpetuo, vel illico ſecuri percuſſi. Ita Servius moris fuiſſe ſcribit ut ante rogos humanus ſangvis effunderetur, vel captivorum vel gladiatorum, & plures conſentiunt in fortium Virorum ſepulchris captivos mactatos. Patet inde perfectum Dominium Victoribus tribui, & ex eo liberam circa capta diſponendi licentiam, quocunque etiam modo velint & in quemcunq; jus illud transferre, cum nihil tam conveniens naturali rationi credatur, quam voluntatem Domini volentis rem ſuam in alium transferre ratam habere. *§ 40. I. de R. D.* ac quilibet rerum ad ſe pertinentium pleniſſimus ſit Dominus. *L. unic. C. de Nud. Quirit. Jur. Nll. Purſt. de Dom. cap. 5. num. 40. pag. 37.* Dominium enim eſſe & habere alienandi poteſtatem communiter æquiparantur. *Johann. Borgn. ad l. filiusfam. § Divi de Leg. 1 num. 6* nec abſolutus Dominus dicitur, qui caret alienandi poteſtate. *Cephal. lib. 5. Conſil. 51 num. 11.* Quodcunque igitur à vero hoſte emero, nemo quocunque etiam Juris remedio à me avocabit, nimirum ceſſat cauſa rei Vindicationis, quæ Dominium eſt *l. 23. in pr. de O. & A. l. non ideo 48. de R. V. § omnem 1. § ex maleficiis 18. verſ. pœnam I. de Act.* Sive Jure Civili ſive Jure Gentium acquiſitum *l. 23. in pr. de R. V.* quod in tantum verum eſt, ut nemo cogi poſſit ad reſtituendam rem à militibus hoſtibus emtam, etiamſi pretium offeratur, ſtricta Juris ratione & vera Theorica inſpe-

cta, qua nemo tenetur legitime quæſitum invitus alienare, adeoque multo minus Juri noſtro convenire videtur eorum opinio, qui & hoc caſu quo ab hoſtibus quid Emtum, Priori Domino abſque ullius pretii reſtitutione reddendum, concludunt, quorum rationes cumulat. *Dn Fritſch lib. Obſ. pract. 56. a n. 9. uſq. ad n. 19.* Cæterum illud dubio caret, poſſe verum Dominum abſque pretii impenſi reſtitutione ab Emtore id repetere, quod milites noſtri defenſores ſubditis amicis abſtulerint, juſta hic occupatio nunquam erit, cum non hoſti ſed amicis ablatum, *§ 17. I. de R. D.* quod ſi injuſta occupatio, neque Dominium, id ergo cum ipſi non habeant, qua ratione in alios transferent. *l 54. de R. J.* Atque rectiſſime hiſce Emtoribus illud Imperatoris, diſce cautius mercari objicitur, ne non tam in damna ejusmodi ſed etiam in criminis ſuſpicionem incidant. *l. 2. C. de Furt.* Nimirum non tantum rei Emtæ jacturam facit, ſed & famæ & exiſtimationis damnum patitur, qui à furibus Emere pro more habet. *Franc. ad l. 19. de R. J.* idque ſibi ipſi imputabit, quod à defenſore emerit, cum inquirere ſemper debeat in conditionem ejus cum quo contrahit *d. l. 19. de R. J.* inprimis quando hodie adeo difficile non eſt ſcire, quo Titulo iſte acquiſita poſſideat, textus ſuper pro hac aſſertione ſatis ſtent rotundi *in d. l 2. C. de Furt. l. 5. l. 24. C. de Neg geſt. l. 16. C. de Evict. l. ſi mancipium 23. C. de R. V.* Male itaque omnino Judices Veris Dominis, pretii impoſitunt refuſionem, à qua tamen liberos eos pronunciarent, cum ſciant vel ſcire debeant, id neque ſtatuto introduci poſſe, quippe quod expreſſe impingeret in Naturæ Jus *l. 14. de Cond. Indeb.* Etenim hoc divina quadam providentia conſtitutum, firmum ſemper atq; immutabile per ſe manet *§. 1. I. de I. N. G & C. Br. ad l. omnes populi 9. de J. & J n 21 Per. Gilk. de uſuc. cap. part 3. c. 3 num 222.* Niſi hoc Jure retorſionis faciant *arg. t. t. quod quisq; Jur. in alt. ſtat. ut ipſ. eod. Jur. utatur.* Poterit tamen ejusmodi Emtor præcavere hoc ſi proteſtatus fuerit, ſe bona fide & in veri Domini cōmodum Emturum, eiq; ſupervenienti pro eodem pretio reſtituturum, declarat ſiquidem proteſtatio animū proteſtantis, *Br. in d. l omnes populi de J. & J n 3. & ibi Crotius n. 53.* & verba demonſtrant Voluntatem *l. labeo de ſupell. leg.* nec nū ex loquela hominis animus æſtimatur. *Ulp. in l. ſed & reprobari in pr. de Excuſ. Tut.* Sic privilegium

quod

Digitized by Google

quod quis habet nō amittit per actum contrariū ſi proteſtatus fuerit *Carol. Tapia ad l. fin. de Conſtit. princip. part 2 c. 2 n. 11. pag. 210.* probant ſententiam hanc *l. 19. C. de procur. l. 11. C. de Negot. geſt. l. ſecundum naturam de R. J. l. 6. C. de poſtl. rev. & elegant in l. 65. de R. V. Jon. Fanckelb. Obſ. 7.* & ita pronunciatum à Nobiliſſimis Judicij hujus Electoralis Doctoribus Anno 1613. ibi. Sie könten dann beſtändiger Weiſe vorbringen/daß ſie die bey jhnen befindliche Sachen zu dem Ende erkauffet/damit dieſelbe jhrem Herren möchten zugeſtellet/vnd nicht auſſer Landes gebracht werden V. R. W. Nec adeo contrariari videtur ratio *ex l. 18. in pr. de Contrah. Emt. l. 4. C. eod.* deſumta, ſuæ nimirum rei Emtionem non valere, quando vix quisquam firmiter affirmare poteſt, contractum Emtionis & Venditionis hic intercedere, cum verus Dominus ab Emtore non emat, ſed redimat, Enimvero ſi ejusmodi Redemtor vero Domino venderet, pro Eodem pretio quo à militibus accepit, non teneretur reddere, ſed pro libitu quanti ſibi viſum fuerit diſtrahere poſſet, atq; ita quoq; ſentiunt *Trentacinq. Var. Reſol. lib. 1. Tit. de Intereſſe n. 71 Menoch. lib. 3. praeſ. 29. n. 16. & 17.* Sed ad quem caſus hujus rei pertinebit? an ad Emtorem à militibus rem liberatam tenen? an ad Verum Dominum? Illud exiſtimo Juri noſtro convenire in Contractu Emtionis & Venditionis id non æſtimari ex Dominio v. gr. ille eſt Dominus Rei E. ad Eum pertinet caſus quandoquidem expeditum eſt, ſimulatq; perfectus fuerit contractus, etiamſi res nondum tradita periculum omne ſpectare ad Emtorem *pr. & §. 3. J. de Emt. & Vend. l. 2. pr. locat. l. 35. §. 4. de Contrah. Emt. l. 2. C. de Pericul. & Commod. Rei Vendit.* (excepta re numero pondere & menſura conſtante *d. l. 35. §. 5. de Contrah. Emt.*) ratio quia Emtio perfecta, non quia Emtor Dominus, cum nunquam probari poſſit perfecta Emtione Emtorem Dominum fieri *Riem. dec. 9 q. 3.* Verum hæc principia noſtro caſui applicari nequeunt, cum reſpectu horum nullus interceſſerit contractus Emtionis & Venditionis, ſed potius ſi negotium hoc nominandum, Negotiorum geſtorum erit, & omninò utiliter res Domini geſta eſt, ex probabili hac conjectura, nunquam iſtam rem ad Dominum redituram ſi liberata eo modo non fuiſſet *Didac. Covarruv. ad c. peccatum de R. J. in 6to Relect. 2 in fin. pr.* In quam actionem caſus fortuiti tum

demum veniunt, cum culpa præceſſit *Tr. Vol.* [illegible] *Medic pars. 2. de Caſib. fortuit. q. 52. n. 15 D. Henr.* [illegible] *th. 4. pag. 126.* Quibus inter alia non obſtat regula *l. 36. de R. J.* quâ dicitur culpa eſſe immiſcere ſe rei ad ſe non pertinenti, & [illegible] & regulariter videatur ad caſum teneri, cum vel in *d. l. 36.* tantum taxetur πολυπραγμοσύνη, nimia curioſitas & temeritas, vel quia omnino iſta regula in Negotiorum geſtore fallit, quamvis enim hic aliena negotia gerat, minimè tamen rebus alienis ſe immiſcere ita dicitur, ut culpæ reus propter ſolam iſtam immiſtionem habeatur, immo potius beneficio hominem afficit, ſuadente humanioris ratione *l. 7. de ſerv. export.* ut ideo jura actiones conſtituerint, quibus ſi quid impenſum reperi poſſit *t. t. ff. & C. de Neg. geſt.* inſuper & hoc negotium expreſſè approbatum videmus *in c. rapinam 14. q. 5.* ibi. Rapinam emere non licet, niſi ea intentione, ut cui eſt ablata reſtituatur. Acquiritur per hanc Captivitatem vel occupationem Imperium, circa cujus acquiſitionem Temperamentum lege ſis apud *Dn. Grotium lib. 3. de J. B. & P. c. 15.* Hactenus breviter & pro inſtituto nunc quidem meo rudi minerva adumbratum, quare ut capientes Domini fiant, reſtat ut ex multis pauciſſima ſubjungam quid nam Juris captis dum apud hoſtes hærent amiſerint. Et cum conſtet, non niſi Civem Romanum teſtari poſſe *l. 5. in pr. l. 16. ff. qui Teſt. fac. poſſ. Bachov. in Comm. Inſtit. quib. non eſt permiſſ. fac. teſt. ad §* [illegible] *præterea teſtamentum facere pag. 438 & 441.* is vero qui ab hoſtibus captus ſervus hoſtium fiat, teſtamentum, quod ibi fecit non valet, etiamſi redierit *§ ult. I. quib. non eſt permiſſ. fac. teſt. d. l. 5. & ibi Bar. & Caſtr. Vaſq. de Succeſſ. reſolut. lib. 1. § 3 n. 20. verſ. caſus undecimus.* Unde & II. fit ut patre capto ſuſpendatur ejus poteſtas *§ ab hoſtibus captus I. quib. mod. Jus pat. pot. ſolv. l. 12. § 1. l. 22. § 1. de capt. & poſtl. rev.* [illegible] *delib. & poſtl.* nec filius tutorem interim accipere poſſit *l. 6 §* [illegible] *de Tut.* ut ſic obtinere non poſſes deciſio *l. ult. § 1. C. de ſent. paſſ. Bach. ad d. §. ſi ab hoſtib. I. quib. mod. Jus pat. pot. ſolv. pag. 144.* hodie ea ſecus ſe habere experientia edocemur, retinet captus libertatem, retinet civitatem & reliqua ſua Jura, ſcimus plerumq; officiales captos ac ſi actu ipſo adhuc militarent ſtipendia mereri, ſecus ut olim [illegible] Videmus eos hoſpitationis ſentire commoda, ſie genieſſen der Quartiere

ſo

ſo wohl als wann ſie bey der Armee wären &c. *Add. Alciat. in l. hoſtes in ſi. l. 5. Donat. ad l. 1. de Acquir poſſ. Lopez animadv. c. 18 n. 5.* quinimmo teſtamenta quoq; eorum in captivitate facta valere. III. Poſſeſſio coepta interrumpitur *l. 19. Ex quib. cauſ. Maj.* adeo ut reverſis nova poſſeſſione opus ſit, etiamſi medio tempore nemo res eorum poſſederit *l. 23. § 1 de A. vel. A poſſ. l. 15. in pr. de Uſucap.* IV. Maritus amittit Uxorem *l. 8. l. 14. C. de Capt. & poſtl. rev.* V. Capti bona Vendi non poſſunt *l. 39. § 1. de Reb. autor. Jud. poſſid.* Et Generaliter omnium Civium Jura privilegia & immunitates capti amittunt, quæ tamen reverſi quatenus recuperent, poſtliminium docebit.

XXXI.

Effectum captivitatis affinia excipiunt, ut I. Carcer. II. Arreſtum, III. Deportatio & Bannum Imperij. IV. Obſidum datio. V. In Pace captivitas.

I. Quem Ancus Rex ædificaſſe creditur *Liv. lib. 1. Roſin. Antiquit. Rom lib 9. c. 17. Et arg. l. 2. de hom. lib. Exhib.* Servitutis ſpecies dicitur, immo ſi perpetuus ſit, Servitus & morti æquiparatur *l. mercedit. de Condit. & Demonſt. l. ſervitutem de V. S. auth. ſi captiv. C. de Epiſc. & Cler. Profſ. Farin. pr. Crim. q. 24. n. 24.* Vocatur item mala manſio *l. 2. C. de Cuſtod. reor. l. omnes C. de pæn. l. item apud Labeonem § quæſtiones de Injur.* hinc nemo à Magiſtratu incarcerari debet, niſi de delicti corpore conſtet *Gomez Tom. III. Var. reſol. c. 9.* niſi præcedentibus juſtis ac ſufficientibus criminis à delinquente perpetrati indiciis *Pet. Theod. in Colleg. Crim. diſp. 4. th. 10.* ſtaque ſint arbitrabitur Judex *Dn. Carpz. pr. Crim. part. 3. q. 110. n. 12. Matth. Steph. ad Ord. Crim. Car. V. art. 6 n. 5.* Pœna tamen carcer non eſt *l. 1. C. de Cuſtod. Reor.* quando finis & uſus ejus repugnat quem oſtendit JC in *l. 8. § 9. de Pœn.* ad quem textum ſolidam rationem dari poſſe negat *Bach. ad Tr. Vol. 2. diſp. 31. th. 4 lit. D pag. 1181 l. 6. 10. C. eod. l. 6. § 7. de Injuſt. rupt. Boc. de Juriſdict. c. 5 n. 44. Tr. Vol. 1. diſp. 3. th. 4. lit. f. Pet. Theod. d. l. diſp. 10. th. 2 lit. b. Menoch. A. J. Q. lib. 2. caſ. 300 n. 2. Ord. Crim. art. 11.* ibi und iſt dabey ſonderlich zu mercken / daß das Gefängnüß zu Behaltung / und nicht zu ſchwerer gefährlicher Peinigung der Gefangenen ſoll gemacht

macht und jugeeignet werden/ quamvis interdum pœnæ loco imponi poſſit *per art. 137. ibi.* Wo aber der Dieb &c.

II. Juri communi ſcripto incognitum *Berlich. part. 1. concl. 74. n. 3. Dn. Carpz. part. 1. conſt. 29. def. 6. n. 1.* & tanquam executionis ſpecies prohibitum *Gail. de A. I. c. 1. n. 10. Colir. de P. E. part. 1. c. 2. n. 31. Dn. Carpz. d. l. def. 32. n. ult.* à qua proceſſus inchoandus non eſt *l. unic. C. de prob. ſequeſt. per l. 1. C. de Execut. rei Jud. l. 53. de Re Jud. Dn. Carpz. part. 1. conſt. 28. def. 1. n. 3. & def. 6. n. 2.* Non tamen omne interdictum *Gail. d. l. n. 7.* & in cauſa civili ad carceres ſe efficaciter obligare permiſſum tradunt *Pet. Peck de J. S. c. 5. n. 5. & n. 10. Gail. 2. O. 45. Tenſt. Arum. de Arreſt. c. 3. pag. 23. verſ. porro quod ſupradictum eſt Col. de P. E. part. 1. c. 8. Köppen. deciſ. 3. n. 8. Hering de Fidej. c. 17. n. 66. Te part. 2. diſp. 23. th. [illegible] lit. f.* Habet cum hoc quandam cognationem olim uſitata ad obſtagium das Einreuten obligatio, qua obſtricti erant niſi juſto tempore ſolutio fieret, equis & miniſtris ſtipati ad expreſſum in Cautionis inſtrumento locum venire, & inde prius non diſcedere usquedum creditori ſatisfactum *Daniel. Moll. lib. 3. Semeſt. c. 30. Köpp. d. dec. 3. in pr.* propter abuſum tamen non modo Lege Imperij *de anno 1577. tit. 17. Rubr.* Von Wucherlichen Contracten §. wiewohl auch in deß Heiligen Reichs Policey Ordnung/ Sed & Elect. Saxonica *part. 2. conſtit. 22.* § Wir wollen auch prohibitum & ſublatum, in tantum enim excreverat, ut non modo Creditoribus non ſolveretur, ſed & ad obſtagium qui ſe obligaverant ad incitas redigerentur & extremam pauperiem, Hinc Daniel *Moll. d. cap. 30. num. 3.* teſtatur ſe in publico diverſorio aliquando in eo conclavi in quo nonnulli in obſtagio hærebant, vino & cerevisia, repleta vitra ſupra menſam ſuſpenſa vidiſſe, ne quis forte accedens, potum deeſſe conqueri poſſet. Et quemadmodum ante abuſum firma fuere obſtagia, ita & hodie adhuc non quidem Jure obſtagii, ſed vi alterius conventionis voluntariæ *Moll. d. l. nu. 6.* & ex eo *Dn. Carpzov. part. 2. Conſt. 22. def. ult.* ubi anno 1626. ita pronunciatum refert.

III. Novis Nuptis olim aqua & ignis præferri ſolitus, quod calor & humor eſſent Principia generationis, Unde illud *in l. [illegible] de Don. I. V. & U.* priusquam aqua & igni reciperetur, hinc factum notant, ut pœna interdictionis aquæ & ignis originem [illegible]

[illegible]

rit, quemadmodum enim abſque humore & calore non diu vita duci poteſt, *Mynſ ad § 1. num 3. I. quib. mod Jus Pat Pot Toll.* ita exiſtimarunt pœnam hanc ab ultimo ſupplicio parum differre, quamvis enim plane non tollat facinoroſos exemplo ultimi ſupplicii *l 1. in pr. de Off. Præſid.* neque tamen etiam tolleret ſed exulare & diſcedere jubet *Ferrar. ad l ea ſola 97. in pr. de R. J.* Hæc aquæ & ignis interdictionis pœna, duraſſe videtur ad tempora usque Imperatoris Augusti, poſteaque pededentim ab uſu receſſiſſe *Briſſ lib 3 ſelect antiqu. cap 5.* Nam Auguſtus hanc pœnam tollens ſubſtituit in locum ejus deportationem *Dyon lib. 56. Cujac. lib. 6. Obſ. 39. Mynſ d l n 4.* quamvis introducta deportatione, hæc illico non defecerit, ſed nihilominus Augusti adhuc & ſequentium Imperatorum temporibus, etiamnum uſurpata fuerit, tunc inprimis, quando ſceleratus & deportationis reus ob fugam & abſentiam deportari non poterat teſte *Dion. lib 57.* licet ante Auguſtum eodem modo obſervatum fuiſſe, videatur probari poſſe exemplo interfectorum Cæſaris, quibus abſentibus Octavius diem dixit, *Dion. lib 46* Ubi damnati fuerunt, & aqua & igni arcebantur, qui ſi præſentes fuiſſent, proculdubio capitaliter in eos animadverſum fuiſſet, atque ita in Abſentes licet ultima meritos, non aliam fuiſſe pœnam, quam aquæ & ignis interdictionem exemplo à Cæſaris interfectoribus ſumto exiſtimat. *Bach. in Comm I p. 171. & ſeqq.* Cæterum deportatio etiamſi in Hiſpania & apud Venetos adhuc hodie frequentetur, *Clar. in § fin. quæſt. 67. n. 8* in Imperio tamen noſtro veſtigia nulla extare notant. *Pet. Heig. ad § item lex. 8. n. 21. de publ. Jud.* Cujus loco introductum Bannum. *Mynſ. ad d. § 8. n. 6. Sixtin. de Regal. lib. 2. c. 2. n 3 Pet. Theodor. Colleg. Crim. diſp 10. th. 2. lit. b & diſp. 11 th. 4. lit. a.* cui qui ſubjaceant videatur *Gail. d. P. P.*

IV, Certum eſt Contractus inter privatos initos, firmari interdum vel pignoribus, vel fidejuſſoribus, ad quorum exemplum quoque inter belli Duces datis utrinque vel ab altera ſaltem parte obſidibus, ne uni parti à conventis recedere impune liceat, quãdo enim cum hoſtibus, aut aliis agitur de quorum fide dubitatur, interveniunt eum in finem obſides, ut metu carceris, vel etiam ipſius vitæ periculo conſtituti, obligentur, ad ſervanda promiſſa. *Ant. Hering. de fidejuſſ cap. 10. num. 282. Hillig. D. E. lib. 15. cap. 48. lit. b.* Sic ex *Sleidan. lib. 24.* novimus, Chriſtophorum Meckelburgenſium Ducem, nec

non Philippum Juniorem Haſſiæ Landgravium datos obſides in fœdere inter Regem Galliæ & Mauritium Electorem inito adjecta ſemper clauſula, ut obſides ad pœnam capitalem acciperentur *Sled. lig. D. E. lib 6 cap. 5. lit. E.* Veteribus tamen incognita fuit, ipſe quod alias liceret Jure interficere Obſides, ſi, qui iisdem caverant, fidem fefelliſſent. *Bodin de Repub. lib. 5. cap 6. pag. m. 931.* De cætero Obſes ut quis ſit cogi poteſt, ab eo qui Imperium habet, *Dn. Grot lib 3. cap. 20. §52. de J. B. & P* minime Vaſallus, in cujus perſonam nequicquam Juris Domino competere ſupra *th. 25.* dictum, cumq; ex hoſtium arbitrio pendeat, quam diligenter cuſtodire velint obſides, vinculis enim aut carceribus omnino detinentur. *Bod d. l. pag 932* nihil refert quo minus aufugere poſſint, *l nihil intereſt de Captiv. & poſtl. rev.* quando arctius quam captivi obligati non ſunt, *Bod. d. l.* niſi fidem dederint de non diſcedendo, quo laxius & liberius haberentur, *Dn. Grot. d. l. § 54.* eam enim ſervare Natura jubet, nec ulla res vehementius continet Respub., quam fides, qua ſublata cum una de pulcherrimis Virtutibus, Juſtitia cum humana ſocietate tollatur neceſſe eſt, *Bod. d. l. pag. 933.* Odioſa tamen cum ſit Obſidum Obligatio, ſtricta adhibenda interpretatio eſt, ut dati in unam cauſam, ob aliam detineri nequeant, niſi & iſtis Conſentientibus factum fuerit. *Dn. Grot. d. l § 55.* Illud circa Obſides Coronidis loco quæritur, an Principe, qui fœdus fecit, mortuo, obſes adhuc teneatur, hic cum ſæpius citato *Dn. Grot d. l. § 57.* diſtinguendum erit, Fœdus ne Perſonale an Reale fuerit, non enim quod cum Principe factum, ideo cenſendum perſonale ſtatim, plerumq; enim perſona pacto inſeritur, non ut perſonale pactum fiat, ſed ut demonſtretur cum quo pactum factum ſit *l. Jure Gentium § pactum de pact Forſter. de pact. c. 4. Membr. 3. num. 51. pag. 92.* quod ſi enim fœderi adjectum, ut perpetuum ſit, aut factum in bonum regni, aut cum ipſo & ſucceſſoribus, aut ad tempus definitum, ſatis apparet Reale eſſe, cum & in dubio alias Reale præſumatur *l. 9. de probat. l. 13. C. de Contrab. & Committ. Stipul. Gedd. de Contrab. & Committ. Stipul. cap. 9. concl. 7. num. 158 & 165.* Hinc fœdera cum Ariſtocratia vel Politia vel etiam Mixta Repub. inita regulariter realia erunt, cum permanentia habeant ſubjecta & Respubl. æterna eademque ſemper maneat, licet quotidie mutentur perſonæ *Tac. 3. Annal.*

V. Lex

V. In Pace Captivitas fit, ut ſi cum Gente aliena, neque amicitiam neque hoſpitium, neque fœdus amicitiæ cauſa factum habemus, hi hoſtes quidem non ſunt, quod autem ex noſtro ad eos pervenit illorum fit, & liber homo noſter, ab eis captus ſervus fit eorum, Idemque eſt, ſi ad nos aliquid ab iis pervenerit ut Pomponius loquitur *in l 5. § 2. de Captiv. & poſtl. rev.*

XXXII.

Indicant Contraria quomodo captivitas vel impediatur vel Extingvatur.

I. Impeditur pacto, ſi nimirum paciſcantur inter ſe belligerantes, ne Immobilia occupantibus cedant, ejusmodi namq; pacta valida eſſe, nullibi prohibitum extat. II. Pacto, ne bona diripiantur, ſed ſuis Dominis reſerventur, & pace inita reſtituantur *Marc. Lyckl. à Nyh.lib.3.membr.E.log 8.* Illam quæſtionem Nobilem vocat Nobilis Politicus *Waremund ab Ehrenb lib.1 meditam. pro fœd.in fin. cap 3 pag.326.* An Dux Belli poſſit pro arbitrio pactum, pacem, vel inducias conſtituere cum hoſte? quod regulariter negandum, quamvis enim breviores inducias ut ineat, vel concedat hoſti, ei non denegetur, ut vel occiſi ſepeliantur (ſtillſtand machen die Todten zu begraben) ne caſtra fœtore cadaverum luem contrahant, & impediatur, id ad Effectum perducere, ad quod tendit, omnia ſiquidem, cum aliquid mandatur injungi intelliguntur, ſine quibus commode ad Exitum res perduci nequit, *l 2. de Jurisd. Omn. Jud. l 2. & l. fin. de Off. Ejus. Cui mand JCtio Weſenb. in ꝑ. ff. de Procur. num.9.* Vel ut Obſeſſi conſilium capiant, vel ad Principem mittant *Vincent. Cabot. lib. 2. diſp.15.*, quibus tamen inducijs ſtantibus, neque in loca tutiora ſe cōferant, quando ad rem certam induciæ impetratæ, neque milites in obſeſſum oppidum recipiant, ſecuritate ſiquidem pendente nihil innovandum, *Alber. Gentil. de Jur. Bell. lib 2. cap.13.* & attentata ejusmodi merito improbanda. Nequaquam tamen pacem inire poterit, quod Jus penes Summum in Imperio reſidet *Ant. Facc. ad l.1. de Conſt. princip.* Unde Omnes Duces Jus Majeſtatis habentes recte fœdera pangere & pacem inire D D. tradunt *ad l. 7. de Captiv. & poſtl.*

 rev.

rev. arg l. fin. C. de LL. iniquiſſimum enim eſſet alterius pactis obligari alterum *l. 1. in pr. de alien. mut. Jud. Cauſ. fact. l. 73. § fin. de R. J.* & ignorantis Domini Conditionem deteriorem per procuratorem fieri *l. 49. de procur. l. reſcriptum § ult. in fin. de pact. l. Jus Jurandum. § ult. de Jure Jur.* Cum pro arbitrio ſuo de Rebus diſponere non poſſit, cui univerſorum bonorum adminiſtratio abſolute commiſſa non eſt, *d. l. Jus Jurandum l. 58 l. 63. de Procur*, neque etiam in Generali conceſſione tranſeunt, quæ ſpeciale mandatum deſiderant, *c. qui ad agendum de procur. in 6to l. obligatione generali de pign.* Et prudenter omnino interdicta videntur pacta Ducibus, ne forte ad anguſtias redacti, turpe quid ineant aut infame, Ita *Balthaſ. Ajala de Jur. & Off. Bell lib. 1. cap. 7. num. 6.* A Ducibus inquit belli citra Principis aut Populi conſenſum, cujus nomine ac auſpicio bellum geritur, pax conſtitui nequit. Hinc Carthaginenſium Princeps: Vos inquit, quod C. Lucretius Conſul primo nobiſcum fœdus fecit, quia neque autoritate Patrum; neque Populi Juſſu ictum erat, negaſtis vos eo teneri *Liv. lib. 11.* qui idem, Jure eodem negant Carthaginenſes teneri fœdere per Asdrubalem cum Romanis icto, quod abſque authoritate Senatus, & populi juſſu ab Asdrubale privato arbitrio ictum extitiſſet. *Polyb. lib. 3. Bodin. de Repub. lib. 1 c. 20. Vid. Abb in c. ſicut n. 7. de Jure Jur. Peregrin. de Jur. Fiſc. rubr. 1. n 15 lib 1 Sixtin. de Regal. cap. 2. n. 7. Paurm. de Jctione lib. 1. c. 5. n. 21. Matth. Steph. de Jctione lib 2. cap. 1. membr. 2 n 50. Forſt. de Pact. c. 4. n. 15 pag. 94. Martin. Rumelin ad A. B. part. 2. diſſ. 4. th. 34.* III. Contraria captivitati eſt ſpontanea dimiſſio, *l. 26. de Capt. & poſtl. reverſ.* quam factam & fieri Exempla teſtantur, noſtra memoria cum Primogenitus Franciæ naſceretur, Hiſpaniarum Rex captivos Gallos quos in Acie cœperat gratis dimiſit, & reddidit, in honorem recens geniti, gratulaturus de eo Galliarum Regi. Alexander, me inquit, non mercatorem memini eſſe, ſed Regem, captivos ſi placet, reddi, honeſtius dono dabimus, quam pretio remittimus. *Curt. lib. 4.* Sic Pyrrhus:

Nec mi aurum poſco, nec mi pretium dederitis
Ferro, non auro, vitam cernamus utrique
Eorundem me libertati parcere certum eſt
Quorum Virtuti belli fortuna pepercit.

IV.

IV. Redemtio, cujus cauſa in Jure, adeo pia honeſta & favorabilis reputatur, ut permittat & honeſtum judicet, mulieres pro redemtione facienda alienare dotes *l. quamvis 20 ff ſolut. matr.* ibi. Vel ut eos ex hoſtibus redimeret, quia juſta & honeſta cauſa eſt, non videtur male accipere *Vincent. de Franch. dec. 273. n. 4. Marc. Ant. Amat. dec. 62 n. 1. 7. & 28. Theſaur. dec. 223 n 7. Surd dec 86. n. 4. Ildephonſ. Peretz de Lara de Anniverſ. & Capellan lib. 1. c. 22. pag. 222.* Res eccleſiæ *c. ſicut omnino 12. q. 2. Redoan de Reb. Eccleſ. Rubr. de Cauſ. Pietat. n. 42.* non tantum mobiles ſed & immobiles, ad quas conſtitutio Juſtinianæa in *l. 21. C de SS. Eccleſ.* non minus pertinet. Errare quidem eos, qui pro redemtione captivorum immobilia Eccleſiæ Deo dicata alienari poſſe exiſtiment, eosq; per *d. l. 21* refutatos putat Bachovius neq; unquam in mentem Juſtiniano veniſſe ut ædes alienentur in *Comm. I. ad § ſacræ res de R. D. pag. 249.* Verum & immobiles Res alienari poſſe contra Bachovium expreſsè probare videtur *Nov. 7. c. 8. & Nov 120. c. 9.* ibi. Præcipimus alienare res Immobiles pro redemtione captivorum *& c. 10.* Immo id ipſum patet ex *d. l. 21.* per Verbum hypothecare, quod Regulariter & propriè de Re immobili tantum prædicari ipſe Bachov. *ad § item Serviana I. de Act. n. 3.* teſtatur *ibiq; Schneidw. n. 51. vid. l. 238. de V. S. l. 9. §. 2 l 35. §. 1. de pign. act.* nec poteſt hîc idem eſſe, quod oppignorare, cum expreſsè in *d. l. 21.* invicem ſecernantur ibi. Vel ad Venditionem, vel hypothecam, vel pignus trahere. Nec videtur obſtare quod de alienatione ædium ait, cum non tantum ædes, ſed & alia immobilia Eccleſia habeat. Multominus quod Donaria pro mobilibus uſurpentur, cum frequentius & uſitatius Immobilia denotent, de quo *Johan. Wilhelm. Stuck. in deſcript. Sacror. & Sacrific. Gentil. pag. 62.* Cæterum vid. *Henric. Brüning. de Var. Univ Specieb concl 82. lit. b. Goebm. conſil. 30. n. 12.* Sic licet eæ res quæ reſtitutioni ſubjacent alienari prohibeantur *auth. res quæ C. Comm. de legat. l. marcellus §. res quæ ad SC. Trebell.* bona tamen fideicommiſsi alienari poterunt, pro redimendo filio ab hoſtibus capto *DD. ad d. auth. res quæ Molina lib. 4. de Hiſpan. Primog. c. 6. n. 9 Menoch. lib 4. præſumt. 192. n. 1.* præſumitur enim omnino pater ſi ſciviſſet filium ab hoſtibus captum expreſsè ita diſpoſiturus, deberi nimirum bona quæcunq; etiam illa fuerint, pro filio capto

 alie-

alienari, idq; ad extraneos quoq; captos alios extendunt *Dd. Bc. ad d. auth. n. 10 Jaſ. n. 32.* quando ſemper ea quæ communiter omnibus proſunt, his quæ ſpecialiter quibusdam utilia ſunt præferenda, quotusenim quisq; non intelligit, publicè intereſſe, cives noſtros ab Extraneis Barbarisq; Gentibus eſſe redemtos, ut *Padilla ait ad d. auth n. 95.* idq; ulterius probat *Nov. 108. c. 1. Rittersh. in Expoſ. part. 6. c. 9. num. 14.* tum quod pietatis cauſa ubiq; merito præcipua ducenda ſit, & omnibus rebus antiquior, tum quod maximum beneficium ſit, quo mactetur anima capti à Barbaris quando redit ad uſum ſacramentorum & Eccleſiæ Communionem â quo Omnium ſummo & maximè æſtimando fuerat impeditus, tum quod propter naturalem cognationem à natura inprimis inter concives & ejusdem Reipub. membra conſtitutam *l. 3. de J. & J.* Teſtator idem præſumitur velle, & voluiſſe ſi ſciviſſet. Sic dotem non modo à marito volente uxor repetere poteſt, ad perſonas neceſſarias ab hoſtibus redimendas, liberos, parentes, fratres, egentes, alendos *l. mulier 73. §. 1. de Jur. dot. l. quamvis 20. cum l. ſeq. ſol. matr.* ſed & ipſe maritus, redimendo parentes, mulierem ab hoſtibus, pecuniam vel rem dotalem reſtituiſſe videbitur, ut amplius conveniri non poſsit *d. l. 73. d. l. 20. & 21.* Sic Donatio inter Vivos quingentos ſolidos excedens inſinuationem requirit *l. 34. l. pen. §. ult. C. de donat.* quod tamen ſecus eſt, ſi in redemtionem captivorum, vel in eum cujus domus incendio aut ruina periit, facta ſit *l. ſi quis 36. in pr. & §. 2 C. eod.* Et qui accipit donatam pecuniam in redemptionem captivorum, jurat de bona fide expendenda ea *d. l. in fin. pr.* Itidem fides habetur Domino cujus ædes corruerunt, juranti pecuniam ſe in novas ædes expendiſſe *d. l. §. 1. in fin. C. de donat.* Nunc videndum paucis tamen, à quibus & quorum ſumtibus facienda redemtio, & illud dubio caret, quod Pater filium, & filius Patrem redimere teneatur, niſi uterq; ſe ex hæredatione feriri *Nov. 115. c. 3. & ſeqq.* idq; quod pietatis cauſa à patre ſolutum eſt à filio non confertur *arg. l. 1. C. de Neg. geſt. l. 17 circ. fin. C de poſtl. rev l. 1. in fin. pr delib. Cauſ fac. §. ult. verſ. quis enim patiatur I. de Noxal. act.* Vaſallus Dominum niſi Feudo privari malit *2. FF. 24. §. item fideliter Schrad. de Feud. part. 9. c. 8. Zabell. diſp. 8. th. 4. lit. e. Zaſ. de Feud. part. 10. n. 63. Magnificus & Nobiliſſimus Dn. Ordinarius Dn. Jeremias*

mlat Reuſner. P itr. Præcept. & Præſes perpetuum Obſervand. Meth. Jur. Feud. diſ. 9 th 72. Ita pro Domini Ordinarij capti redemtione collectio imponi poteſt *Hoc. de Collect. c.6 n.32 Rut. Rul. de Commiſſ. part 4 lib. 2. c. 8. n. 27. Sixtin de Regal. 2. c. 14. n. 21 Fred. de Mand. c. 44 n. 10. Maul. de Hom. tg. tit. 6.* quod omninò pietas & publica neceſsitas requirit, nec non amor ſubditorum, erga Principem, qui non minor eſſe debet quam liberorum erga parentes. Pro Johannis Galliæ Regis in prælio contra Anglos capti redemtione, tricies centena millia Francorum à populo penſa teſtis eſt *Gentilett adv. Machiavell. pag. 42 Glock de Contribut. concl. 49. lit. b.* Ita & in *Receſſu Provinciali Anhalt. de Anno 1611. d. 5. May in §.* vnd ſollen nicht allein/ *&c.* regula ponitur, ut Steuræ, non niſi pro exſolvendis debitis, expendantur, a qua tamen inter alios caſus optimo Jure & ipſa naturali ratione dictante §. Es ſollen aber nachfolgende/ etc. excipit Captum pro S. R. Imperij vel proprij principatus ſalute Principem, redimendum, Et notoriam factam devaſtationem weſſendliche vnd kundliche Landesnoth/ quam paſſo iis ſubveniendum vult *d. Receſſ.* Quod tamen ad juſte incarceratum Dominum Feudi extendendum non eſt *Magniſ. & Nobiliſſ. Dn Ordin. Præſes d. l. Vult. de Feud. l. c. 11. n. 48. Boer. dec. 128. n. 8.* Tandem capti milites proprijs ſumtibus ſe redimere neceſſe habent, ita ut à Duce vel Belli principali id repetere nequeant, quoties enim conducta alicujus opera eſt, isq; inde detrimenti quid vel incommodi ſentiat, & patiatur, vel etiam eas dum præſtat, inſtrumenta fregerit, ſecurus conductor eſt *arg. l. 2. §. ſi conſervatis ff. ad L. Rohd. de Iact.* Inſuper facit, quod hoc conſcriptionis tempore actum credatur, cum qui nomen militiæ dat, nihil facilius vel frequentiùs fieri ſciat quàm hoſtium irruptionem, & inde mortem, facultatum privationem & captivitatem, immò expreſſè ad ſuſcipiendos hoſtium impetus obligatus & obſtrictus admodum arcte eſt, quare & ſtipendia meretur, & quicquid ex hoſtibus cœperit proprium habet ſecundum ea quæ, ſup dicta ſunt. Atq; ita ſi ſe quis nummis redimat, reſtitutus ſtatim eſt, alienis non aliter, niſi expenſum reſtituerit *l. 12. §. 18. de captiv. & poſtl. rev. l. 11. & 17. C eod.* adeo ut eousq; pignoris jure retineatur *l. 2. pr. l. 8. 11. 13. C. eod.* quamvis id non faciat quo minus redemtus uti Jure poſtliminij poſsit, *l. 15. C. de Capt. & poſtl. l. 8. in. fin. l. 11. l. 6. C. eod.* & favore ingenuitatis ſucceſsionem

ſibi

ſibi delatam vindicare,& hereditatem adire poterit, ut ex ea pretium redemtionis expenſum reddat *l. 15 C. de poſtl. rev. add l. 11. & 1 5. eod. & 16. C. eod.* Redemta ingenuum parit. Interdum tamen redimens pretium expenſum Jure amittit, ut ſi redemtam proſtituat *l 7. C. de Poſtl. rev.* Vel ſi alio modo remiſſum videatur liberato, veluti pacto, aut ſi redemtam Uxorem, ducat tunc enim dignitate nuptiarum & voto futuræ juſtæ ſobolis vinculum pignoris remiſſum *l. 13. C. eod.* Redemptus ita, etiamſi liber ante captivitatem fuerit, legari ſibi ipſi poteſt & proficit legatum ad vinculi liberationem, quod in illo is habuit qui redemit *l. 43. § ult. de Leg. 1.* Nec oberit ei, quod liber homo utpote commercio exemtus legari nequeat, quando ut legatum utile ſit, ſufficit ſi Teſtator Jus aliquod, in relegata habuerit *l ſi Dominus 71. § ſi fundus municipum eod.* Caterùm captus pro ſua Redemtione pretium promittens, captori obligatur, nec hac eum obligatione eximit, quod dicat, ſe metu captivitatis id promiſiſſe, cum juſte ei captivitatis timor imminuerit, nec ullus timor ei inferatur ut promittat, ſed ille ipſe timor, quem ex captivitate habebat ei aufertur *Covarruv. Rubr. de Matrim. part 2. §4. n 21. Tom 1. pag. 155.* neq; actio violenta ſed mixta eſt, quemadmodum à Philoſopho edocemur. Dimiſſus pretium promiſſum ſi ſolvere non poſsit redire in captivitatem debet, adeò ut ſi redire nolit, â ſuo Magiſtratu cogi poſsit, jus enim reddere in juſto bello & hoſtis hoſti obſtrictus eſt. Quemadmodum *Gell lib. 8. c. 8.* in Senatu placuiſſe refert, ut ij de decem captivis qui redire nollent, datis cuſtodibus ad Hannibalem deducerentur, quando captivi captori ſub pœna nominis & famæ obligati ſunt, *Mynſ. ad § item e. a 17. n. 1. inſtit. I. de R. D. Schneidw. ibid. n. 2. limit. 3.* Et valet quoq; de Redeundo pactum, de quo *Alber. Gentil de J Bell. d. 2. c. 11.* Neq; tamen etiam ſufficit redijſſe, niſi ita redeat, ut in poteſtate noſtra iterum ſit. Quod ſi tres capti & unus ea conditione miſſus, ut pecuniam pro tribus afferret, & niſi redijſſet, ut duo pro eo quoq; pecuniam darent, isq; reverti noluiſſet, & ob hanc cauſam illi pro tertio quoq; pecuniam ſolviſſent, Servius reſpòndit, æqum eſſe, Prætorem in eum reddere judicium *l. 21. de Neg. geſt.* Et generaliter quicquid convenit ſervandum, non modo à capto, ſed & capiente, unde niſi dolus interceſſerit, etiamſi captivus locupletus ſit, quam creditus, valet redem-

tio

tio, nec ex eo ſolo quod minus æquo pretio promiſit vel ſolvit, reſcindenda, Ad quam redemtionem & ea pertinẽt, quæ celata ſecum captivus habuit, nec à Victore reperta ſunt, ea enim quæ neſcimus, nec poſſidemus, adeoque nec dominium eorum acquirere poſſumus, *l. 3. §. 3. de A. vel. A. poſſ. l. 15. ad Exhib.* Ultimo circa Redemtionem notandum. Primo Redemtos teneri, vel pretium pro redemtione expenſum, Redemtoribus reſtituere, aut laboribus, obſequio vel opere quinquennii, vicem referre beneficii, habituri incolumem, ſi in ea nati ſunt, libertatem *l. ult. C. de Poſtl. rev.* Secundo, illud quod ab hoſtibus revertenti in uſum veſtium aut alimentorum datur non repeti, quod humanitati ſit præſtitum *d. l. ult.* Tertio, ſi vel Actor vel Procurator his contradixerit, non ambigat, dari ſe metallis cum pœna deportationis, quod ſi vero poſſeſſionis Dominus, rem ſuam à fiſco noverit vindicandam, ſeque deportandum, idque obſervent Epiſcopi & Curiales, quod ſi non fecerint, rector in decem libris auri, & apparitores ejus in totidem puniantur *d. l. fin. C. de Poſtl rev.* Quarto ſi in redemtionem captivorum, quædam pecuniæ vel res relictæ vel legitimo modo donatæ ſunt, earum exactio longiſſima eſt, & quanquam Imperatori cordi fuerat, nullis temporum metis hujusmodi actiones circumcludi, ne tamen in infinitum videatur extendere, longiſſimum vitæ hominum tempus elegit, & non aliter eas actiones finiri conceſſit, niſi centum annorum curricula exceſſerint, *l. 23. in pr. & §. 1. C. de SS. Eccleſ.* Huic tamen centum annorum, tandem quadraginta annorum ſubſtituta fuit præſcriptio per *Nov. 111. cap. 1. & Nov. 131. cap. 6.* Ea vero correctio an quoq; pertineat ad legata captivorum redimendorum cauſa relicta, dubium eſt, Nonnulli ex eo id negant quod expreſſe abrogatum non ſit, adeoque priori diſpoſitioni relictum. Econtra alii id affirmant *Cujac. cap. 34. de præſcript.* quorum opinio clare ſatis haberi videtur in *d. Nov. 131. cap. 6. ibi* hoc ipſo ſervando, & in exactione legatorum & hereditatum, quæ ad pias cauſas relicta ſunt. Ita pœna dupli ex inficiatione legatorum piis cauſis relictorum, locum quoque habet in legato relicto pro redemtione captivorum, cum caſus admodum ſit favorabilis *l. 36. C. de donat.*, & magis ferè privilegiatus, quam ipſi Eccleſiæ relictum legatum: cum res Eccle-

ſiaſticæ alias alienari prohibitæ, pro redemtione captivorum poſſint obligari, & diſtrahi *l. 21 C. de SS. Eccleſ.* pœna tamen hæc dupli locum non habet, niſi extra Judicium prius heres interpellatus fuerit, *Bach. de Act. diſput. 5. § 22* cujus contrarium quidem tenet *Jaſon. in § ex maleficiis I. de Act. num 16.* ex eo quod pia cauſa ſicut & Respubl. gaudeant Minorum Jure, quo horum debitores abſque interpellatione moram faciunt, *l 3. C. in quib. Cauſ reſtit. in integ.* Verum quatenus hæc comparatio admittenda, bene docet *Bach. d. l. pag. 194.* Λύτρον denique hoc ſeu pretium redemtionis miles capiens lucratur. Reuterbeſtall. *Maximil. II* zu Speyr *de Anno 1570. art. 95. Heig. ad § item ea I. de R. D. num. 8.* niſi forte captus, vel Dux Belli, vel tribunus militum fuerit, quo caſu tenetur Officialibus captum offerre, recepto præmio quodam Reuterbeſtall. *artic. 90.* V. Permutatione quoque captivitas perſonarum tollitur, Sie werden gegen einander außgewechſſelt in qua plerumque non ſplendor, aut familiæ nobilitas, ſed militaris dignitas attenditur. Dimiſſus ut pro ipſo alter redderetur, mortuo altero, ſine dimiſſi mora vel culpa, & ſi fideliter procuravit, non tenetur redire ad hoſtes.

XXXIII.

Contrarium quoque captivitati eſt Poſtliminium.

Quod Unde dictum *Vid. § 5. I. quib. mod. Jus Pat. pot. toll. ibid. Bachov. pag 145. Cic. in Top. Grot. de Jur. B. & P. lib. 3. cap. 9. § 1. in princ. Gœdd ad l. 164. in pr. num. 6. de V. S.* Deſcribitur alias Jus amiſſæ rei recuperandæ, & in ſtatu priſtino reſtituendæ inter nos & liberos populos, regesque, legibus ac moribus conſtitutum. *Anton Perez in Expoſ. Cod. de poſtl. rev. num. 1.* Vel eſt Jus, quod naſcitur ex reditu in limen i. e. fines publicos; *Grot. d. l.* Vel quo quis ex captivitate hoſtium reverſus in civitatem recuperat omnia priſtina Jura. *Rittersh in Expoſ. Nov. part. 14. cap. 3 num. 1. pag. 711. Hillig. D. E. lib. 2. cap. 3. lit. b.* Latius JC. Paulus *in l. 19. de Captiv. & poſtl. rev.* Poſtliminium, inquit, eſt Jus amiſſæ rei recuperandæ ab Extraneo, & in ſtatum priſtinum reſtituendæ, inter nos & liberos populos, Regesque, legi-

bus

bus ac moribus conſtitutum. Nam quod bello amiſimus, aut etiam circa bellum, hoc ſi rurſus recipiamus, dicimur poſtliminio recipere, idque naturali Jure introductum eſt, ut qui per injuriam ab Extraneis detinebatur, is ubi in fines ſuos rediiſſet, priſtinum jus ſuum reciperet.

XXXIV.
Idque vel ſimplex, vel ex L. Cornelia fictio.

Illud in eum caſum operatur, quo quis reverſus eſt, & facit, ut quis ſemper retro in Civitate fuiſſe, nunquam vero captus videatur *l.6. § ult. de Tut.* Ex L. Cornelia, ut antequam caperetur, eo ipſo momento quo capi debet, fingatur deceſſiſſe, & ita Jure uti, quaſi nunquam captus fuiſſet, *§ ejus qui apud hoſtes I. quib. non eſt permiß. fac. Teſt. l. lege Cornelia qui Teſt. fac. poſſ. l. lex Cornelia 18. de V. & P. S. Gœdd. ad l. 3. axiom. 3. num. 20. & ſeqq. de V. S.* Atque hæc quod Juri poſtliminii defuit ſupplet. *§ ult. ad § 1. I. quib. mod. Jus Pat. Pot. ſolv. num. 4. & 5.* poſtliminium jungit tempus captivitatis & reditus, quaſi intermedium nullum fuerit, Lex vero Cornelia tempus captivitatis & mortis, quaſi eo momento quo captus, mortuus quoque eſſet *Hillig. D. E. d. l.*

XXXV.
Nec modo in Bello, ſed & in Pace locum habens.

In pace poſtliminium his eſt, qui bello capti erant, de quibus ID, (quemadmodum legit *Pet. Fab. 1. Semeſtr. 9. ſequutus Jacob. Cujac. ad l. 5. de pact. & lib. 19. Obſ. 7.* quem ſolum ſibi ait eſſe pro centum millibus) in pactis erat comprehenſum, atque levem hanc emendationem ſuadere videtur ſubjecta ratio, nimirum quod ſpem revertendi civibus in virtute bellica magis quam in pace Romani eſſe voluerint, *l. 12. de Capt. & poſtl. rev.* In pace quoque poſtliminium datum eſt, ut ſi cum gente aliqua, neque amicitiam, neque hoſpitium, neque fœdus amicitiæ cauſa factum habemus: hi hoſtes quidem non ſunt, quod autem ex noſtro ad eos pervenit illorum fit, &

 liber

liber homo noſter ab eis captus ſervus fit & eorum, idemq; eſt, ſi ab illis aliquid ad nos pervenerit, hoc quoq; igitur caſu poſtliminium datum eſt, *l. 5. § 2. eod. Bud. hic.* Item Poſtliminium in Pace eſt in his qui pervenerunt ad alteros, ſi bellum ſubito exarſiſſet, & hi eorum ſervi efficiuntur, apud quos jam hoſtes ſuo facto deprehenduntur, niſi fœdere cautum eſſet, ne eſſet his Jus poſtliminii *l. 12. in pr. de Captiv. & poſtl. rev.* Ex quibus ſequitur bello captis poſtliminium non eſſe, niſi pactis id comprehenſum fuerit. Aliter captis regulariter eſſe niſi contra quid pactum fuerit. *Diſſ. Ant. Fab. Jurispr. Papin. tit. 11. pr. §. Illat. 5.* Ubi ait certum eſſe, nunquam gaudere Jure poſtliminii cui factum ſuum poſſit imputari, huic vero omnino poſſe imputari, quod ad eos profectus fuerit, quos jam hoſtes ſciret, etiamſi bellum nondum exarſiſſet, hoſtes enim non facere bellum ipſum ſed indictionem *l. 24. C. de poſtl. rev.* Sed non videtur ulla ejusmodi imputanda culpa, vel hoc ejus factum publice licitum atque permiſſum in damnum vel incommodum vergere debere, verſatur enim in re licita nec proficiſcitur ad gentem hoſtilem, ſed eam, quæ tunc cum Poteſtate proficiſcentis adhuc pacata vivit, non quæ jam hoſtis eſt, ſed quia ob ortum ſubito bellum (ob arcanas & ſecretiſſimas nonnunquam Reipub. cauſas, de quibus tantum abeſt ut privatis quicquam conſtet, ut raro easdem pauci ex intimis norint) dum ſuum adhuc negotium, cujus cauſa profectus nondum expediit, hoſtis facta eſt, qui quidem recte apud jam hoſtes propter bellum ſubito exortum, ſuo facto dicitur deprehendi, factum tamen tale non eſt, quod ullam mereatur reprehenſionem vel pœnam. Nec etiam ex eo quod poſtliminium in pace habeant, pingvior conditio eorum infertur, & prærogativam aliquam præ in bello captis habent, Quando ob juſtam rationem, hoc quoque caſu poſtliminium ipſis denegari non potuit, quod in his nullum injuriæ conſilium, nulla hoſtilis oppugnatio fingi poſſit, & compoſito bello nihil obtendi, quo minus dimittendi ſint, cum tamen reliquos in bello oppoſitis armis pugnantes contra ſe cœperint, & ex juſta cauſa habeant, quamvis hoc commune Gentium Jus non ſit, quo nemo poſtliminio frui poſſe videtur, niſi in bello captus, vel de quo in Pace cautum aliter fuerit.

XXXVI.

XXXVI.

In bello Jure Poſtliminij gaudent homines, & eo omnia priſtina ſua Jura recuperant.

Ut quis Jure poſtliminij frui velit, neceſſe eſt ut reverſus ſit, & hoſtium poteſtate exemtus, quocunq; tamen modo id factum fuerit, nihil refert, ſive dimiſſus, ſive vi, ſive fallacia, *l.26.h.t.* & eamente reverti debet ad ſuos, ne illò reverteretur, ſed maneat, nam non ſufficit, corpore quem domum rediiſſe, ſi mente alienus ſit *d.l.26.* Quam ipſam ob cauſam etiam in Attilio Regulo reſponſum eſt, non eſſe eum poſtliminio reverſum, quia juraverat Carthaginem ſe reverſurum, nec animum Romæ remanendi habuerat *l.5.§.3.eod.* Similiter ſi ad Regem Socium vel amicum venerunt, ſtatim poſtliminio rediiſſe videntur *l.5.§.3.de Capt. & poſtl. rev.* non quidem ut ab hoſte ipſo in amicam civitatem deducti; ſed ut ipſi vi aut arte hoſtium manus evaſerint. Regulariter itaq; omnes homines, cujuscunq; ſexus, conditionis vel ſtatus hujus Juris objectum *l.19. §.10. h.t. l.26. quib. mod. uſufr. amitt.* Recipitur ſervus ab hoſte manumiſſus *l.12.§ 9.h.t.* quod in hoſtium Jure manumiſsio obeſſe civi noſtro Domino ſervi non potuerit, hoc tamen ſingulare, quod ſervus à Domino recipi poſsit, quamvis non ſeqvutus res noſtras, ſed cum eo conſilio veniſſet, ut ad illos reverteretur *d l.12.§ 9.* Statuliber *d. l.12. §.10.l.9. pr. de Statulib.* Transfuga ſervus *l.51.de A. R. D.* qui poſtliminij Jure Domino redditur *arg. l.19.§.4. & ſeqq. de capt & poſtl. rev.* aut ſupplicio afficitur, quando vero in *d. l.51. de A. R. D.* Transfuga dicitur Jure belli recipi, ea verba *Bach. ad Tr. Val. 2. diſp. 20.th.2.lit.d.in fin pag 186.* de iis accipit, qui ab hoſtibus ad nos transfugiunt, & conſilia hoſtium nobis detegunt, jure belli, id eſt eo non violato, & ſalva fide, quæ etiam in bello & inter hoſtes obſervatur, recipi poſſe, & ita etiam *Cujac. lib.4. Obſ.9.* quod tamen notat *Magnific. & Nobiliſſ. JC. Dn. Præceptor Ungep. Exerc. 4. q.9. in Neg. pag.168* Reverſus Pater, filio interim in Civitate mortuo, omnia bona à filio relicta peculij Jure occupat *l.15. in fin. de Suis & legit.* immo contra petentem id quod medio tempore mutuo datum filio fuit, competit SC. Macedoniani Exceptio cum in pendenti fuerit

ejus poteſtas *l. 1. § 1. ad SC. Maced.* Ex qua patria poteſtate interim ſuſpenſa ſit, ut filiusfam. vel traditione, vel ſtipulatione, vel legato acquirat patri reverſo *l. 12. §. 1. circ. med. de captiv. & poſtl. rev.* Vel etiam ſibi ipſi ſi pater apud hoſtes mortuus fuerit, idq; ideo inprimis locum habere videtur, quod ejusmodi acquiſitio ſemper lucroſa ſit nunquam damnoſa *l. 32. de Mandat.* Hereditas vero cum plerumq; incommoda multa & damna habeat, nec non ſemper acquirentem obliget, etiamſi ſolvendo non ſit, ultra vires etiam hereditatis *l. 39. ſol. mat. l. 8. de A. vel O. Hered. l. ult. C. de Jure delib.* ſi non inventarium confecerit *Nov. 1. c. 1. Tr. Vol. 2. diſp. 12. th. 9 lit. b. Dn. Carpz. part. 3. conſt. 14. def. 14. n. 7.* (ſecus de Jure Sax. quo etiam non confecto inventario tantum pro hereditate tenetur, ſi Jurato Vires hereditatis indicare velit Landr. R. *lib. 1. art. 6. & ibi Zobel. lit. a.* Weichb. *art. 26. in gl. & art. 24. in gl.* ex quo fundamento *Dn. Carpz. part. 3. conſt. 14. def. 31. n. 11. & ſeqq.* de Jure Sax. hereditatem aditam repudiari poſſe infert) à filio adiri nequit, quod iniqvum judicatum fuerit, patrem quandocunq; reverſum, facto filij obligatum eſſe, & poteſtatem pro favore introductam, in odium ejus detorqueri, cum & alias filij aditio absq; præcedente patris juſſu facta nulla ſit *l. 6. l. 25. § juſſum de A. vel O. Hered.* neq; poterit aditio ſuſpenſa hærere, cum qui ſemel factus heres, non poſſit deſinere eſſe heres *l. ait prætor §. ſed quid ff. de Minor.* *Pet. Wesenbec. ad l. 77. de R. J. n. 6*, & aditio hereditatis utpote actus legitimus omnem temporis atq; conditionis adjectionem reſpuat *d. l. 77. de R. J.* tum quod per aditionem eo ipſo momento quo fit, obligationes Creditoribus acquirantur, cum quibus heres quaſi contraxiſſe cum videatur, temere non poterit reſilire. Ex quo & illud inconſequens ſequeretur, ut neminem ſibi obligatum habere Creditores poſſint, quod ſi enim antequam pater redierit, defunctus in civitate filius eſſet, nulla ipſis contra patrem daretur actio hereditatem adire nolentem, neq; contra filium jam defunctum, neque contra hujus defuncti heredes, quos utpote filiusfamilias mortuus habere nullos potuit *l. pen. ff. de Suis & legit.* Gaudent in Civitate concepti & apud hoſtes editi, cum pro natis habeantur conceptionis tempore *l. 7. de ſtat. hom.* & liberi quoq; ſint, non enim debet calamitas matris ſuperveniens ei nocere, qui in utero eſt, & ſufficit

liberam

libertam matrem vel medio tempore habuiſſe, ut liber naſcatur, ex Marciani Reſponſo *l. 5. § 2 & ult. de Stat hom pr I. de Ingen.* quæ tamen libertas ideo in ſuſpenſo eſt, quod apud hoſtes editus, non apud ſuos fuerit, hoc enim caſu eo ipſo momento liber eſſet & ingenuus, quod tamen ab hoſte inhibitum ad effectum deduci nondum poteſt, cum patre tamen revertatur editus, quando ex propria perſona non habet, tum quod nunquam in civitate fuerit, tum quod captus non ſit *l. 1. C. de poſtl rev.* Vel cum utroq; etiam parente *d. l. 1.* Non cum ſola Matre mortuo patre, hoc ſiquidem caſu proles concepta quidem ingenua judicanda ex matris conditione *l. 16. C. eod.* non tamen legitime ſuſcepta, atq; ideo patri non reverſo heres non eſt *l. 25. ff. eod.* Sed matri duntaxat *l. 10. C. eod.* Nimirum fictio Legis Corneliæ, quæ legitimos apud hoſtes defuncto heredes conſtituit, ad eum, qui illuc conceptus eſt non pertinet, cum eo die quo captus eſt pater diem ſuum obiiſſe exiſtimetur *d l 1. C. de poſtl. rev.* Patre cum filio ſimul capto, & patre mortuo, filium reverſum, Lex Cornelia, modo in poteſtate patris captivitatis tempore fuerit, ſuum heredem facit, & huic hereditatem jam ab alio occupatam, reſtitui jubet, ſi non tantum poſtquam reverſus, tempus effluxit, quantum intentionem ejus temporis prolixitate conquieſcere faciat *l. 9. C. de poſtl. rev.* tunc enim reſtitutionem in integrum petit olim intra annum *l 18. C eod.* hodie intra quadriennium *l 7. C. de Temp. in integ. reſtit. l. 6. C. quib. non obji. long temp. præſc.* & licet capti ab hoſtibus nulla bona poſsidere poſsint, & quaſi mortui habeantur *l. recte ex quib. Cauſ. Maj.* attamen Jurisfictione cum ſpe futuri poſtliminij bona ſua retineant *l. 1. § 1. eod.* locum faciunt reſtitutioni. Fallit tamen in iis, qui ſine periculo quidem hoſtium poteſtatem evadere poſſunt, ad ſuos tamen reverti differunt, illi omnino indigni tanto beneficio, quod neceſsitati tantum extraordinarie inſervit *l. quibus diebus de Condit. & demonſtr. Sfort. Odd. de Reſtit. in integ. part. 1. q. 7 art. 7. n. 65.* Itidem Dominus reverſus priſtina ſua jura recuperat, atq; cum ex cauſa peculiari ignoranti poſſeſsio acquiratur *l. 1. § 5. de A vel A. P. l 3. § 12. eod. l 24. l. 44. § 1. eod. l. 16. de O. & A.* Domiuus quoq; cum in eo ſtatu eſſet uſucapere poteſt *l. 23. § 3. Ex quib. Cauſ. Maj. l. 8 de Uſucap.* & Celſus ſcribit, ſi ſervus meus peculiari

liari nomine adipiſcatur poſſeſsionem, id etiam ignorantem me uſucapere, quod ſi non peculiari nomine, non niſi ſcientem *l 2. §. 11. Pro Emtore*, Idq; Jure ſingulari receptum ne cogerentur Domini per momenta ſpecies & cauſas peculiorũ inquirere *l 44 §. 1. de A vel A. P.* Nec facit contra quod poſeſsio plurimũ facti habeat, ea vero in ſervi perſona ſubſiſtere poſſe nõ videantur *arg § 2. I. de ſtip Ser.* & quod etiã in ea animus tenendi requiratur, Cum hæc omnia concurrere fingantur in Domino quoad cauſam peculiarem *per l 1. § 5. de A vel A. P. Bachov. ad §. item nobis acquiritur I. per quas perſ. nob. acquir. p. 592.* propter conſenſum iſtum generalem, quem, dum concedebat ſervo peculium, adhibuit, quæ ratio in cæteris fallit, ita Paulus *in l 1. § 5. de A. vel A. P.* quia noſtra voluntate intelligitur poſsidere, qui ei peculium habere permiſerimus. Ea quæ hactenus ſuperficiarie ſaltem de perſonis adumbrata ſunt, extende ad provincias & Civitates, circa quæ inprimis dubium oritur, An Civitas reſtituta omnia ſua priſtina Jura recuperet? & in ſpecie, an à ſuis debitoribus, ea petere poſsit, quæ remiſſa ac donata à Victore iis fuerint? aſperam & vehementem Quæſtionem eam vocat *Quintilianus lib. 5. c 10* remitto cupidum ad *Hotomannum in QQ Illuſtr. q. 5.* id affirmative decidentem, Et ad *Alber. Gentil. de Jur Bell lib. 3. c. 5.* ubi contra Hotomannum ait, cautius id eſſe tractandum & tam ſecure non definiendum, quod magis placet. Ventilata hæc controverſia fuit inter Thebanos & Theſſalos, Thebani enim à Caſſandro reſtituti, à Theſſalis petunt mutuum ab Alexandro Thebanorum Everſore eis donatum & redditione tabularum remiſſum. Ne prolixius videar qui delibare ſaltem hæc omnia mecum conſtitui tenenda regula eſt, omne quod ante captivitatem habuerint reverſos recuperare, cum ſemper in civitate fingantur, quod ipſum tamen non facit, ut teſtamentum, in captivitate apud hoſtes factum confirmetur, cum apud eosdem geſta aliter non confirmentur, niſi præjacentem aliquam habeant materiam, ex quo Codicilli apud hoſtes facti ſuſtinentur, ſi reverſus antea teſtamentum in Civitate fecerat *l. 12. § 5. de Captiv. & poſtl. rev. Joh. Fab. ad §. ejus qui apud hoſtes I. quib. non eſt permiſ. fac. teſt.* Filius qui Patre vivo captus fuerat poſt mortem patris reverſus ei ſuccedit, in tantum, ut etiamſi præſentes totam inter ſe diviſerint hereditatem, reverſo nihilominus ſuam partem reſtituere cogantur

tur

tur, *l. 1. § 1. de Suis & legit. hered. Excellentiſſimus Dn Chriſtoph. Philipp. Richter JC. & Anteceſſor Jenenſis, Dominus Patronus & Præceptor meus ſummopere æſtimandus in tr. de Succeſſ ab Inteſt. Sect. 1. n. 5. pag. 23.* ubi ex Schur. refert præjudicium huc omnino verbotenus deſcribendum. Habt Ihr vnd Ewre Einheimiſche Geſchwiſter / euch aus Ewres Vaters Erb vnd Gütern/nach deſſelben Abſterben Vertheilet/ vnd Ewren abweſenden in der Türckey gefangen n vnd daſelbſt zu Leibeigenen Knecht verkaufften Bruder/ſeinen Theil nicht ausgeſazt/ vnd aber nunmehr derſelbige wieder heim kommen / ſo ſeyd jhr ſambt Ewren Geſchwiſter Ihm ſeinen gebürlichen Väterlichen Erbtheil zu reichen/zu zuſtellen vnd folgen zu laſſen/ſchuldig/vnd möget Euch darmit/daß er mit Leibeigener Dienſtſchafft behafft geweſt/ dawider nicht ſchützen noch behelffen/V. R. W.

XXXVII.

Non tamen omnes homines, neque ea quæ facti ſunt.

Qui Armis Victus ſe dedit hoſtibus, *l. 17. de Capt. & poſtl. reverſ.* hoſtibus deditus reverſus, nec à nobis receptus *l 4 ff eod.* Transfuga qui malo conſilio & proditoris animo patriam reliquit, hoſtium numero habendus, ſi modo alienæ poteſtati ſubjectus non ſit, quod Si vero ſervus transfugerit, non ejus cauſa, ſed Domino Jus poſtliminii erit, ut Servum recipiat, *l. 19. § 4. & 5. b. t.* Poſtliminio non gaudet, captivus, de quo in pace cautum ut rediret, ſua vero poſtea voluntate apud hoſtes manſit, *l. 20. eod.* Reverſus quidem, ſed animum revertendi ad hoſtes habens, *l. 5. § 3 l. 12 § 9. b. t.* Non recipit reverſus poſſeſſionem, neque enim videri poſſunt aliquid poſſidere, qui ipſi ab alio poſſidentur, adeo ut nova opus ſit poſſeſſione, etiamſi nemo medio tempore res eorum poſſederit, *l. 23. § 1. de A. vel A. P. l 30. § 3. eod. Tr. Vol. 2. diſp. 21 θ. ult. lit. c. l. 11. l. 15. de Uſucap. Meier. in C. A. de A. vel A. P. θ. 25. n. 10. pag. 941. Jaſon. in l ſi is qui pro Emtore. De Uſucap. n. 63. & ſeqq.* ratio vero, quod ea quæ Juris ſunt, ut Dominium Civitas poteſtas, familia, poſtliminii Jure, nobis reverſis reddantur, eſt quod quædam fictio ſit, quæ tantum locum habere, & vim exercere poſſit, in iis quæ Juris ſunt, non vero quæ facti. *Joach. Hopp.*

 de

de Art. Jur. lib. 2 cap. 11. Meier. in C. A. de Capt. & poſtl. rev. th. 5 Jaſ. d. l. n. 65. Poſſeſſio vero plus facti habet, *l. deniq. ex quib. Cauſ. Maj. l. in bello. § facta de Captiv. & poſtl. rev. Jaſ. d. l. & in. l. ſi quis vi. § differentia de A. vel A. Poſſ. Gail. lib. 2. Obſ. 129. num. 3* quapropter captivus poſſidere & Uſucapere in damnum alterius non intelligitur, vel interrupta uſucapio prodeſſe, *d. l. deniq. cum ſeq. Ex quib. Cauſ. Maj.* Stipendia & Donativa temporis quo apud hoſtes fuiſſe te dicis, reſtitui tibi poſtliminio regreſſo reſtitutoque non jure deſideras, *l. 1 C. de Re Milit.* niſi hoc liberalitas principalis ſpecialiter indulſerit, *l. 10 ff. eod.* Maritus reverſus Uxorem niſi de novo conſentiat non recipit, *l. 8. l. 14 § 1. de Capt. & poſtl. rev.* quando id per captivitatem diremtum legitime eſt, *l. 1 ff. de Divort. & Repud. l. 56. ſolut. matr.* ad alia tamen vota non tranſibit mulier recte, dum in incerto eſt, vivat maritus an mortuus apud hoſtes ſit, niſi quinquennium à tempore captivitatis exceſſerit, *l. 6. de Divort. Nov. 22. c. 7. Nov. 117 c. 12. Cuj. ad c. in præſentia. 19. ext. de ſponſal. Matth. Steph. ad Nov. 22. num. 36.* Cæterum maritum in militiam profectum, mulier ſi expectaverat quadriennium, nubere alteri poterat, *l. 7. C. de Repud.* quod mutatum à Juſtiniano in decennium, *Nov. 22. c. 14.* Idem tamen per *Nov. 117. cap. 11.* ſublatum, & ſancitum, ut quodcunque etiam annis abfuerint mariti, expectare uxores neceſſe eos habeant, *Rittersh. in Expoſ. Nov. part. 4. cap. 7. num. 11. pag. 225.* licet neque literas neque reſponſum acceperint, *d. Nov. 117. cap. 11. auth. hodie C. de Repud. Joach. à Beuſt. de Matrim. part. 2. cap. 26.* Et ita quoque à Theologis & Canoniſtis ſtatuitur, non poſſe nimirum alii mulierem nubere, dum maritus vivit, nec de ejus morte fuerit certiorata, *c. in præſentia ext. de ſponſal. c. dominus ext. de Secund. Nupt.* ubi dicitur quod in dubio præſumatur vivus, licet diligenti ejus inquiſitione facta ignoretur, *Panorm. in d. c. in præſentia num. 4.* homo enim ad centum usque annos vivere intelligitur, *l. 76. de Judic. l. 56. de Uſu & Uſufr. legat. l. 23. pr. verſ. & nobis. & § 1. C. de SS. Eccleſ. Nov. 5. cap. 2. § 1. & Nov. 9 Dn. Finckelth. Obſerv. 108. Bach. ad Tr. Vol. 2. diſput. 4. θ. 12.* adeo ut poſterior maritus, reverſo priori reddere teneatur mulierem, quemadmodum ita à Nobiliſſima Facultate hujus loci Anno 1634 pronunciatum refert *Dn. Finckelth. Obſerv. 111. num. 10.* niſi deſertionis proceſſus inſtitutus fuerit.

rit. In Malitioſa deſertione tempus abſentiæ Judicis arbitrio commiſſum per Speciale Elect. reſcriptum *Anno 1608. à Dn. Finckelth. relatum d. l num. 15.*

XXXIIX.

Res quoque Poſtliminio gaudent, & quidem Immobiles omnes.

Adeoque quicunque agri, quicunque fundi, quæcunq; domus recuperata ab hoſtibus fuerit, priori poſſeſſori reſtituenda *l. 20. § 1. de Captiv. & poſtl. rev. l. 26 quib. mod. Uſufr.* nec quicquam Juris quisquam ſibi ea in re, præter priorem Dominum vindicabit. Occurrit Quæſtio, quam Jaſon. *in l 1. C. de Jur Emphyt num. 81. & Valaſc. de Emphyt. q. 27. n. 15. & ſeqq* dubitatiſſimam vocant, Nimirum an pro eo tempore, quo fundus Emphyteuticus apud hoſtes eſt, canonem ab Emphyteuta Dominus petere poſſit? videndum ante omnia inter eos hac de re aliquid pactum ne an fuerit, *§ 3. verſ. & ſi quidem J. de Locat. Cond. l. 1. in med. C. de Jur. Emphyt.* hoc caſu lex conventionis, omnino ſimpliciter ſervanda erit, *dd. ttxx.* quemadmodum & alias, ubi periculum præſtari non ſolet. *l. 23. de R. J.* præſtatur ſpecialiter ſuſceptum, *l. 1. C. commod.* Notandus quoq; rei vel totalis vel partialis interitus, Totalis vel fit, ut penitus rem interire naturaliter faciat, nulla relicta, vel etiam mutata ejus conditione, *l. 36. § 10. ff. pro Soc.* qui utroq; modo ad Dominum ſpectat, *§ 3. I de Loc. & Cond. d. l. 1. C. de Emphyt.* Partialis ad Emphyteutam, quod commoda ad eum ſpectent ideo & damnum, quæcunque igitur ſterilitas, vel quodcunque particulare infortunium acceſſerit, etiamſi omnium fructuum ſit, canon remittitur *Valaſc. de Jur Emphyt q. 27. num 4. & 12. Dn. Carpz. part. 2. Conſt. 38. def 19.*, cum Canon non præſtetur ob uſum & compenſationem fructuum, ſed in recognitionem Dominii, in tantum, ut ſi vel minima pars de Re ſuperſit in ea Dominium hæreat, *Donell. lib. 9. Comm. 14. & ibi Hillig. in not. lit. M.* Ex quibus ſequitur etiamſi irruptione hoſtium, fructuum perceptio impediatur, non poſſe ſe liberare Emphyteutam à Canone, ſecus tamen omnino eſt in caſu noſtro principali ubi fundus iſte Emphyteuticus ab hoſtibus plane occupatus, per eam enim occupationem, cum ſupra per Jura & DD.

 dictum,

dictum, Dominium hoſti acquiri, veroq; Domino auferri, ſi enim non poterit is pro recognitione Dominii, utpote jam mutati, canonem ab Emphyteuta Jure poſtulare, quod nunc penes illum nullum, ſed alium poſſeſſorem & Dominum legitimum habet, qui pro ſuo abſoluto Jure, quod in re occupata habet, pro libitu diſponere poterit, & Eundem Canonem ab Emphyteuta requirere, quem priori Domino quotannis ſolverat, vel plane naturam fundi Emphyteutici mutare, neque obſtat quod recipi Jure poſtliminii poſſit, cum hoc nihil obſtante, perfecte interim hoſti acquiſitum ſit quod occupaverit, ita ſentiunt *Donell d.c 14. & Hillig lit N. Fach lib.1 cont 90. Tr. Vol. 1. diſp. 29. § 7. lit. f & ibi Bachov. Dn. Carpz d l. n 8. & ſeqq.*

XXXIX.

Non ita Indiſtincte Mobiles.

Navibus longis ac Onerariis propter belli uſum poſtliminium eſt, *l.2 in pr. de Captiv. & poſtl. rev* Equus item & Equa fræni patiens recipitur poſtliminio, quod ſine culpa equitis ſe proripere potuerit, *d.l.2.* § 1. Non gaudent piſcatoriæ, aut ſi quæ actuariæ Voluptatis cauſa paratæ ſint, *d.l.2. § 1.* Non arma quippe nec ſine flagitio amittuntur, arma enim poſtliminio reverti negatur, quod turpiter amittantur, *d l 2.* § *2.* Poſtliminio carent Veſtes *l.3.eod.* & regulariter mobiles res poſtliminio carent omnes, niſi quæ ſpecialiter probentur & demonſtrentur exceptæ, Unde ſi quid ab hoſtibus à noſtris militibus recuperatum fuerit, id priori Domino, an absq; pretii refuſione reſtituendum ſit, inprimis videndum, an ea res talis ſit, quæ poſtliminio gaudeat, nec ne, quæ diſtinctio nō modo legibus fundata, ſed & à Pręceptoribus meis honoratiſſimis JCTIS Excellentiſſimis *Domino Ordinario Dn. Eraſmo Ungepaur. Exerc.5 q.5. in Neg. & Dn. D. Godofredo Fibigio in Collegio FrantzK. Exerc.4. ſemidec. q.3. n.8 poſt Gipb.* approbata. Eo caſu nullo reſtituto pretio, ſed gratis recipiet Dominus, quod ſuum fuit, Hoc caſu ſi miles recuperans noluerit, etiamſi à vero Domino pretium offeratur, cogi ad id non poterit, quod ita probari poſſe videtur. Cujuscunq; rei legitime factus Dominus ſum, eam ut invitus vendam, vel alio quocunque modo ut alienem, cogi non poſſum, Rei receptæ cujus poſtliminium nō eſt, legitimus Dominus cōſtituor; E. Major probatur per *l.11. C. de Cōtrab. Emt. & ut*

Impp.

Impp. Valent. Theod. & Arcad. in l. 14. eod. reſcribunt, gravis hæc videtur injuria, quæ inani honeſtatis colore velatur, ut homines de Rebus ſuis facere aliquid cogantur inviti *adde l. 13. eod. & l. 1. C. de Reſc. Vend. Tr. Vol. 1. diſp. 28. th. 3. lit. c.* Minor proſyllogiſmo firmatur, quicquid ſingulis occupantibus cedit, id ſibi præcipuum & proprium habent, ſed res poſtliminio carentes ſingulis occupantibus cedunt. E. Major per ſe certa & per Jura toties allegata ſtat certior, Minor ex eo verificatur, quod eæ res quæ poſtliminio careant, neq; Reipub. vel Ducibus applicentur. Aequius tamen & humanius quoque erit prioribus Dominis, æquo ſoluto pretio, non aliter reſtitui res poſtliminio carentes, absq; pretio ut reſtituant nunquam cogi poterunt. Ideò enim ſtipendia non merentur, ut capta ex hoſtibus, ſua non faciant, cum id ipſis pro ſingulari Reipub. ſalute conceſſum ſit, ut unde honeſtè vivant, habeant, nec ad illicitas amicorum direptiones dilabantur, ut præſentes ſemper ac certi ſint, ad quodvis Ducis dictum audientes nec extra caſtra vagentur. Spes prædæ & præmia meliores faciunt. Non contraria eſt *lex 12. C. de poſtl. rev.* ubi Impp. Dioclet. & Maxim. receptos inquiunt eos, non captos judicare debemus, & militem noſtrum defenſorem eorum eſſe, non Dominum, quæ tantum de ſervis concepta, male ad omnes res indiſtinctè trahitur Adde *DDnnos Præceptores Dn. Eraſm. Ungep. & Dn. Godof. Fibig. dd. ll. Virgil. Pingiz. q. 49. n. 6. Dn. Carpz. part. 4. conſtitution. 35. definit. 8. Diſſ. Dn. Finckelth. Obſerv. Pract. 56.* Illud videtur defendi poſſe, hoſtium res fieri, etiamſi in præſidia deductæ nondum fuerint, cujus effectus eſt, quamvis recuperatæ, prout vel poſtliminio gaudent vel non, precium recuperatoribus præſtandum, nunquam leges ad harum rerum conſequendum Dominium, in præſidia deductionem requirunt, ſed ſemper eæ occupatione dicuntur fieri capientium, quæ pet ſolam poſſeſsionis fit apprehenſionem. Ita Dominium rerum, ex naturali poſſeſsione cœpiſſe, Nerva filius ait, ejusq; rei veſtigium remanere de his, quæ terra, mari, cœloq; capiuntur, nam hæc prorinus eorum fiunt, qui primi poſſeſsionem eorum apprehenderint, item bello capta, & inſula in mari enata, & gemmæ, lapilli, margaritæ in litoribus inventæ ejus fiunt, qui primus eorum poſſeſsionem nactus eſt *l. 1. §. 1. de A. vel A.*

Poſſ. ex quo textu luculentiſsime patet, conjungi à Paulo, occupationem avium, piſcium, prædæ hoſtilis, gemmarum, lapillorum, nemo vero negabit captam feram eo momento meam fieri, & ejus Dominium ſola apprehenſione me acquirere, non verò requiri, ut delata ea beſtia in ædes meas ſit, vel caſulam, quæ ergò contra facient, ne idem de hoſtili præda affirmetur *adde l. 51. § 1. de A. R. D.* Non certè quod Pomponius in *l. 5. §. 1. de Captiv. & poſtl. rev.* tradit, antequam in præſidia perducatur hoſtium, manere Civem, tum quod ibidem de perſonis, iisq; tantùm liberis ſermo ſit, tùm quod non negetur revera captus, ſed ſaltem libertatis favore civis manere affirmetur, idq; Jurisfictione, quæ ultrà caſus expreſſos porrigi à nullo debet. *Jaſ. in l. ſi is qui pro emtore 15 ff. de Uſucap. n. 175. & ſeq.* Nec ullus produci poterit textus, qui res non priùs in hoſtium poteſtate dicat, antequam intra præſidia deductæ, ſed expreſsè potiùs ſola occupatione, quemadmodum lapilli, inventione capientium fieri, quibus contrarium neutiquam eſt, quod antequàm deductæ intra præſidia ſint, recuperari & auferri iterum poſsint, tum quod nullus in toto terrarum orbe etiam ſit potentiſsimorum, qui ita rem aliquàm habeat, ut nullo penitùs caſu ea privari & exui queat, tum quod inter ſe quàm minimè pugnet, eſſe rem aliquam meam, & poſſe me eam caſu aliquo amittere, quomodo JC. *in l. 139. § 1. de R. J.* ait, non videri perfectè cujusq; id eſſe, quod caſu auferri poteſt, cùm id non negetur, quin aufferri poſsit, an verò antequam auferatur iterùm, proprium occupantium non ſit, id quæſtionis eſt, & affirmatum, poterit tamen aliud vel expreſſa lege vel conſvetudine introduci, quemadmodum de hodierna obſervantia in Foro Saxonico teſtatur *Dn. Carpzov. d. l. def. 9.* Cæterùm quam variè circa dubiam hanc theſin DD. ſentiant conſule *Balth. Aiala. de Jur. Bell. c. 5. num. 37.* quem tamen non vidi *Dn. Grot. de J. Bell. & Pac. lib. 3. c. 6. § 3. & c. 9. § 16. Anton. de Gamma. dec. Luſit. 384. n. 3. Alber. Gent. in Advocat. Hiſp. cap. 2 Covarruv. in c. peccatum de R J in 6to part. 2. Relect. § 11 n. 8.* ubi hanc difficultatem appellat, quæ nondum certam definitionem habeat.

XL.

Nunc deniq; quid Lex Cornelia fingat videndum.

Idq; tribus ſaltem verbis, cum abrumpendum, ne contra voluntatem & diſputationis leges, hac mea qualis qualis delibatio prolixior fiat. Conſulit Lex Cornelia iis, qui apud hoſtes ſervi mortui ſunt, hi ſi ante captivitatem in Civitate Teſtamentum fecerint, per captivitatem id irritum fit propter ſtatus mutationem, non enim aliter teſtamenta valent, niſi utroq; tempore & teſtamenti facti; & mortis Civis fuerit *l. 2. § 8. de bon. poſſ. ſecund. tabb.* adeoq; vitio laborabat teſtamentum, quod efficiebat, ne teſtamentum valeret, Ne tamen fortè timidius bellica pericula adirent Cives Romani, ſi per captivitatem ultima ſua elogia irrita ſcirent futura, *Bach. ad § ejus qui apud hoſtes l. Quib. non eſt permiſſ. fac. Teſt. pag. 441.* hac fictione L. Corneliæ factum, ut mortuus eſſe comminiſceretur, eo tempore, quo adhuc Civis eſſet, & heredem habere poſſet *l. 6. § 12. de Injuſt. rupt. l. 12. § 1. l. 22. pr. de Capt. & poſtl. rev.* Et convaleſcit teſtamentum fictione L. Corneliæ quoad omnes effectus, ac ſi mortuus eſſet, præambula hora captivitatis *Paulus de Caſtro in l. lege Cornelia, qui Teſt. fac. poſſ. n. 1.* Tantùm.

Quæ Witteberga tibi, tibi quæ dulciſſime JENA
Credidit, ô Animæ pars adamata meæ,
Hæ pandunt paginæ. Læti gratantur amici,
Gratantur Clari, Numina docta, Chori
Ad juſſum Themidos laurum *tranſmittit Apollo*
Quam poterunt nulli diminuiſſe dies,
Floreat illa precor, multorum germen honorum
Attrahat atq; brevi, Myrthea ſerta ſibi.

Ita intimæ admiſsionis Amico
gratulabundus applaudebat
Johannes Titius J. U. L.
& Conſiliarius Stolbergenſis.

Supplenda & Emendanda.

Th. 10. pag. 3. lin. 33. pro 1594. lege 1495.
Th. 13. lin. 18. pro ϖαιςείας leg. ϖαιδείας
lin. 19. pro ἄιςιος leg. ἀΐδιος
Th. 27. lin. 6. pro locos leg. vicos
Th. 32. pag. 6 lin. ult. pro locupletus leg. locupletior
Th. 36. pag. 4. lin. 25. pro prolixus leg. prolixior
Th. 37. pag. 2. lin. 30. poſt l. 56. inſere de Uſufr. & l. 8.
Th. 38. lin. 22. pro Canon remittitur, leg. Canon non remittitur
Th. 39. pag. 2. lin. 12. pro merentur leg. merent.

Reliqua cujusq; candori comittuntur.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA

Google